

GAZETA

wyborcza

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

wyborcza.pl

Czwartek, 29 października 2026 | Redaktorka prowadząca Alina Janusz | Cena gazety 7,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 253.11352, 1

Nakład 32 tys. + 298,5 tys. prenumerat cyfrowych

Nauka

JAK DOKŁADNIE DZIAŁAJĄ
ANTYDEPRESANTY?

► 16

FOT. GETTY IMAGES

Po wyborach w Izraelu

Polityczny impas

Rząd jedności, mniejszościowy, a może nowe wybory? Izraelczycy szykują się na tygodnie politycznego impasu, bo w wyborach żaden z bloków nie zdobył większości potrzebnej do tego, by rządzić.

Marta Urzędowska

Kiedy we wtorek o 22.00 w Izraelu – po odnotowaniu rekordowej, 78-procentowej frekwencji – zamknięto lokale wyborcze, liczby spływały godzinami.

Netanjahu i Eisenkot chwalą się wygraną

Z pierwszych wyników exit poll wynikało, że rządząca koalicja pod wodzą Beniamina Netanjahu i blok opozycji z byłym szefem sztabu Gadim Eisenkotem na czele idą łeb w łeb – w 120-osobowym parlamencie miały mieć po ok. 50 mandatów.

Radość wybuchła głównie wśród zwolenników opozycji, bo taki wynik oznacza ogromną stratę Netanjahu

– w ustępującym dziś Knesecie jego Likud i sojusznicy mieli razem imponujące 68 mandatów.

Obaj liderzy przeciwnych bloków jeszcze w nocy pośpieszyli odtrąbić zwycięstwo.

– Dziś Izraelczycy zagłosowali przeciwko Netanjahu, wybrali zmianę! – obwieścił Eisenkot. – Mamy zdecydowaną większość, stworzymy silny prawicowy rząd! – odparował Beniamin Netanjahu.

Jednak już w środę po południu proporcje zaczęły się zmieniać. Centralna Komisja Wyborcza obwieściła, że po przeliczeniu 85 proc. głosów blok Netanjahu ma 54 mandaty, a blok Eisenkota – 49.

Prawdziwą sensacją okazały się partie arabskie, które wywalczyły około

FOT. REUTERS/AMMAR AWAD

*Jedno jest pewne:
kiedy po ostatecznych
wynikach prezydent
poprosi lidera którejś
partii o stworzenie rządu
– zaczną się schody*

• Na zdjęciu: Benjamin Netanjahu podczas wieczoru wyborczego. Jerozolima, 28 października br.

17 mandatów – w poprzednim Knesecie miały ich dziesięć.

Choć w kolejnych godzinach rozkład mandatów mógł się nieco zmienić, żaden z bloków nie zdobył 61 miejsc niezbędnych do utworzenia rządu. Izraelczyków czekają tygodnie politycznych przepychanek.

Na pierwszy rzut oka rozwiązanie wydaje się łatwe – ludzie, którzy chcą odejścia Netanjahu, czyli blok Eisenkota i partie arabskie, razem mają ok. 65 mandatów, czyli zdecydowaną przewagę. Tyle że raczej się nie dogadają. Choć Arabowie słusznie chwalą się, że bez nich nie uda się odsunąć Bibiego, Eisenkot nie wpuści do rządu arabskich posłów, którzy nie chcą uznać Izraela za państwo żydowskie, a Hamasu – za terrorystów.

Trzy scenariusze, wszystkie niedobre

Jedno jest pewne: kiedy po ostatecznych wynikach prezydent poprosi lidera którejś partii o stworzenie rządu – zaczną się schody.

Scenariuszy jest kilka, a wszystkie niedobre. Po pierwsze, może powstać rząd jedności narodowej – to eufemizm na ewentualny zgłnył kompromis między Netanjahu a Eisenkotem, których relacje izraelscy eksperci określają jako „zła krew”. Po drugie – może powstać rząd mniejszościowy opozycji, który musiałby szukać sojuszników – zapewne arabskich – przy każdym głosowaniu. Trzeci scenariusz jest najbardziej ponury – rząd nie powstanie, a Izraelczycy dostaną kolejne wybory.

Pewne jest jedno – ktokolwiek będzie rządził Izraelem, nie zmieni polityki zagranicznej w regionie. Nie zakończy wojen w Strefie Gazy, w Libanie ani w Iranie, bo Izraelczycy chcą je kontynuować, licząc na to, że dzięki temu będą bezpieczniejsi. Nie wróci też do rozmów z Palestyńczykami, bo atak Hamasu na Izrael z jesieni 2023 r. na dobre pogrzebał kwestię palestyńską w izraelskiej polityce i izraelskim społeczeństwie. ●

• Skrajna prawica wstrząśnięta wynikami wyborów ► 8

Temat dnia

Ukraina
i interesy Chin

Podczas gdy Zachód drenuje magazyny z amunicji, a Rosja staje się wasalem Pekinu, Xi Jinping liczy zyski i rośnie w siłę. Ale ten chiński cynizm ma granice. Pekin nie pozwoli Putinowi podpalić Europy – mówi Bartłomiej Kot, szef Aspen Institute CE ► 4-5

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

9 770860 908143

4 4>

FOT. ISMAEL HERRERO/PAP/EPRA

Hiszpania

KATASTROFA
KOLEJOWA

Między miastami Los Yébenes a Urda w prowincji Toledo doszło wczoraj rano do zderzenia dwóch pociągów. W obu składach łącznie podróżowały mniej więcej 544 osoby – podał dziennik „El País”. Gazeta przekazała też, że w wyniku zderzenia dwa wagony się wykołysły i spadły z nasypu. Emiliano García-Page, prezydent regionu Kastylia-La Mancha, gdzie doszło do katastrofy, poinformował, że zginęło co najmniej 30 osób, a 80 jest rannych. Władze zastrzegły, że liczba ofiar może wzrosnąć ► 9

Bartosz T.
Wieliński

Nawrocki powinien stawić się w sądzie

W momencie, gdy Karol Nawrocki, dawny pracownik ochrony sopockiego Grand Hotelu, został wybrany na prezydenta, jego przeszłość przestała być jego prywatną sprawą. Obywatele mają prawo poznać prawdę. Dlatego nie wyobrażam sobie sytuacji, by Nawrocki odmówił zeznań na procesie, który wytoczył Onetowi. Albo by jego zeznania były tajne.

Pewnych rzeczy zmienić się nie da. Prezydentem Polski – co najmniej do 2030 roku – została osoba, która w młodości była związana ze środowiskiem gdańskich pseudokibiców i neonazistów oraz uczestniczyła w kibolskich ustawkach. Była też powiązana z trójmiejskim półświatkiem.

Nawrocki w kampanii zarzuty bagatelizował, a jego zwolennicy na wyborczych wiecach wręcz zakrzykiwali dziennikarzy pytających o niewygodną przeszłość kandydata. Zwycięstwo w wyborach nie anulowało pytań o niejasną przeszłość prezydenta.

Wszystkie niejasności w życiorysie prezydenta trzeba wyjaśnić, by nikt nie mógł ich wykorzystywać przeciwko Polsce

Sąd Okręgowy w Warszawie zajmuje się aktualnie sprawą o zniesławienie, którą Nawrocki wytoczył Onetowi za opisanie tego, że pracując jako ochroniarz w Grand Hotelu, zajmował się „dostarczaniem” prostytutek gościom. Te informacje portal podał pod koniec zeszłorocznej kampanii wyborczej – wcześniej taki proceder sugerowała „Wyborcza” w reportażu Piotra Głuchowskiego. Pierwsze rozprawy odbyły się za zamkniętymi drzwiami, ale we wtorek sąd zgodził się, aby rozprawę odtajnić. Wtedy usłyszeliśmy szokujące zeznania dawnej koleżanki Nawrockiego z pracy w hotelu, która widziała, jak wprowadza on gości z kobietą; potem miał i jej proponować dorabianie do pensji wprowadzaniem dziewczyn dla gości. Dla polityka deklarującego przywiązanie do kanonu narodowych i chrześcijańskich wartości to – delikatnie mówiąc – poważny wizerunkowy problem.

Sąd zdecydował, że wezwie prezydenta do osobistego stawienia się (sędzia dopuściła możliwość zdalnego uczestnictwa w posiedzeniu). Nawrocki powinien, nie wymawiając się obowiązkami, to zrobić, i to w trybie jawnym.

Były już precedensy. W 2000 roku prezydent Aleksander Kwaśniewski zeznał przed sądem w sprawie swojego oświadczenia lustracyjnego, a w roku 2014 zeznania jako świadek składał prezydent Bronisław Komorowski. Ich zeznania były jawne.

Chodzi też o powagę państwa i jego bezpieczeństwo. Prezydent jest zwierzchnikiem sił zbrojnych, z urzędu ma dostęp do najpilniej strzeżonych tajemnic. Wszystkie niejasności w jego życiorysie trzeba wyjaśnić, by nikt nie mógł ich wykorzystywać przeciwko Polsce.

Odmawiając zeznań albo doprowadzając do ich utajnienia, Karol Nawrocki pokazałby, że ma coś do ukrycia. ●

Jest jedna Polska. Zagraлиśmy razem wszyscy. Jest w drużynie podział ról, każdy ma swoje zadania i była konsultacja, było wspieranie się w tej sprawie. Może się raz ucieszymy z tego

WŁADYSŁAW KOSINIAK-KAMYSZ

minister obrony w TVN 24, komentując decyzję USA o utworzeniu centrum serwisowania rakiet Patriot w naszym kraju

Małopolskie Przymrozki przed Halloween

FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Okolice Krakowa, 28 października 2026 r. W nocy ze środy na czwartek w najchłodniejszych miejscach kraju temperatura spadła poniżej zera. -2 stopnie Celsjusza były w Kielcach i Krakowie, -1 st. C w Łodzi, Białymstoku i Opolu. Najnowsze prognozy modelowe wskazują, że zimniej zrobi się w połowie listopada. Jeden ze scenariuszy zakłada napływ arktycznego powietrza i nocne spadki temperatur lokalnie nawet do ok. -17 st. C.

Kredytowy rekord

116,4

MLD ZŁ
Tyle według Biura Informacji Kredytowej wynosi łączna kwota kredytów mieszkaniowych udzielonych przez banki w ciągu 9 miesięcy br. To już o 10 mld więcej niż w całym rekordowym 2025 r. Więcej ► [next.gazeta.pl](#)

W weekend w Wyborczej

Pożegnanie po holendersku

Holenderskie prawo dopuszcza eutanazję nie tylko z powodu cierpienia fizycznego, ale także psychicznego

FOT. ARCHIWUM RODZINNE

Henryk Pogorzelski z Sokół z Nagrodą Polin

Społeczności żydowskiej przywraca należne miejsce

Wśród ofiar mordu w Sokolach była 4-letnia sierota Tolka Żytawer i 13-letni Szajke Litwak. Nie mogłem przejść do porządku dziennego nad nazywaniem tego mordu „tragiczną pomyłką” – powiedział Henryk Pogorzelski, odbierając Nagrodę Polin.

Otrzymał ją wczoraj wieczorem w siedzibie warszawskiego Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin”.

76-letni Henryk Pogorzelski z wykształcenia jest chemikiem, a pamięć o żydowskich mieszkańcach podlaskich Sokół (powiat wysokomazowiecki) i okolic przywraca od ponad dwóch dekad. Bada dzieje lokalnej społeczności żydowskiej od XVI wieku po współczesność. „Jego wieloletnia praca przywraca społeczności żydowskiej należne miejsce w historii regionu, a potomkom ocalałych pomaga odbudowywać więź z ziemią przodków” – stwierdziła kapituła nagrody.

Urodził się i wychował w Sokolach. Od prawie sześćdziesięciu lat mieszka na Wybrzeżu, ale przez całe życie pozostaje związany z Sokolami – tam nadal stoi jego rodzinny dom.

Przed wszystkim dokumentuje losy ocalałych z Zagłady, zamordowanych w Sokolach 17 lutego 1945 roku przez członków podziemia zbrojnego. Jego opracowanie pt. „Śmierć po ocaleniu. Mord na ocalałych z Zagłady w Sokolach, 17 lutego 1945 roku” jest w druku. Poświęcone jest zbrodni, jakiej dopuścili się w tej miejscowości żołnierze z oddziałów podziemia antykomunistycznego pod dowództwem Kazimierza Kamińskiego (ps. Huzar) oraz Karola Gasztofta (ps. Zemsta).

Żydów ocalałych z hitlerowskiej Zagłady zamordowano w jednym z istniejących nadal sokołowskich domów. To wydarzenie jest bezpośrednio i tragicznie związane z miejsco-

FOT. MACIEK JĄZWIECKI / MUZEUM POLIN

wością. Mimo to nie doczekało się ze strony władz gminy widocznego, oficjalnego i uroczystego upamiętnienia.

Przez lata działalność Pogorzelskiego była – i jest – marginalizowana przez część lokalnych środowisk, w tym władze Sokół. Działa poza instytucjami, bez zaplecza organizacyjnego i finansowego. Sam odnajduje świadectwa rozproszone po Izraelu, Argentynie i Australii. Upomina się o prawdę tam, gdzie przez dziesięciolecia panowało milczenie, jeśli chodzi np. o prawdę dotyczącą pogromów Żydów z udziałem Polaków. Dbą o to, by cmentarz żydowski w Sokolach nie był profanowany.

Nagroda Polin przyznawana jest od 2015 r. przez Muzeum Historii Żydów Polskich. Honoruje osoby, organizacje lub instytucje działające na rzecz ochrony pamięci o historii polskich Żydów. Współorganizatorem konkursu jest stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce.

Maciej Chołodowski
Więcej ► [bialystok.wyborcza.pl](#)

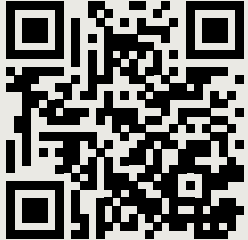
NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

OBWIESZCZENIE

Stosownie do wymogów art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U.2025.1691) oraz art. 15 ust. 4 w związku art. 12 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (Dz.U.2025.1222).

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia o wydaniu 21 października 2026 r. decyzji nr 9/BS/2026 znak: WI-II.7840.30.5.2026.BK, zatwierdzającej projekt zagospodarowania terenu, projekt architektoniczno-budowlany oraz udzielającej pozwolenia na budowę, inwestycji towarzyszącej inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu pn.: **Budowa sieci gazowej średniego ciśnienia dn250 i dn110 wraz z wycinką drzew zgodnie z załączoną inwentaryzacją dendrologiczną** w ramach zadania inwestycyjnego pn.: *Budowa sieci gazowej średniego ciśnienia dn250, dn110, dn63 w miejscowości Sierockie i Leszczyny oraz Budowa sieci gazowej średniego ciśnienia dn250, dn110, dn63 w miejscowości Sierockie i Leszczyny – etap II”.*

Dane nieruchomości: województwo małopolskie,

a. powiat tatrzański,

• **gmina Poronin, miejscowość Bustryk. Identyfikator działek ewidencyjnych:**
121705_2.0501.5631/39; 121705_2.0501.5631/40;

• **gmina Biały Dunajec, miejscowość Sierockie. Identyfikator działek ewidencyjnych:**
121702_2.0204.5602/20; 121702_2.0204.5602/21;
121702_2.0204.5602/18; 121702_2.0204.5602/16; 121702_2.0204.5601/19;
121702_2.0204.5601/18; 121702_2.0204.5601/16; 121702_2.0204.5601/17;
121702_2.0204.5592/1; 121702_2.0204.5592/2; 121702_2.0204.5600/19;
121702_2.0204.5600/17; 121702_2.0204.5569/15; 121702_2.0204.5569/17;
121702_2.0204.5569/16; 121702_2.0204.5569/21; 121702_2.0204.5569/19;
121702_2.0204.5569/20; 121702_2.0204.5465/5; 121702_2.0204.5465/6;
121702_2.0204.5465/3; 121702_2.0204.5465/4; 121702_2.0204.15279/10;
121702_2.0204.5502/9; 121702_2.0204.5502/10; 121702_2.0204.5502/11;
121702_2.0204.5502/12; 121702_2.0204.5502/8; 121702_2.0204.5505/2;
121702_2.0204.5505/1; 121702_2.0204.5439/14; 121702_2.0204.5439/15;
121702_2.0204.5464/9; 121702_2.0204.5464/10; 121702_2.0204.5445/18;
121702_2.0204.5445/17; 121702_2.0204.5441/15; 121702_2.0204.5420/5;
121702_2.0204.5419/11; 121702_2.0204.5420/6; 121702_2.0204.5419/12;
121702_2.0204.5419/13, 121702_2.0204.5420/3; 121702_2.0204.5420/4;
121702_2.0204.5421/26; 121702_2.0204.5421/25; 121702_2.0204.5421/21;
121702_2.0204.5421/22; 121702_2.0204.5419/14; 121702_2.0204.5421/20;
121702_2.0204.5421/19; 121702_2.0204.15345/1; 121702_2.0204.5371/1;
121702_2.0204.5371/2; 121702_2.0204.15345/2; 121702_2.0204.5358/1;
121702_2.0204.5358/2; 121702_2.0204.5312/4; 121702_2.0204.5312/3;
121702_2.0204.5312/2; 121702_2.0204.5307; 121702_2.0204.5306;
121702_2.0204.5256; 121702_2.0204.5255/1; 121702_2.0204.5255/2;
121702_2.0204.5251/3; 121702_2.0204.5208/3; 121702_2.0204.5177/3;
121702_2.0204.5178; 121702_2.0204.5148/2; 121702_2.0204.5147/1;
121702_2.0204.5091/3; 121702_2.0204.5090/3; 121702_2.0204.5089/3;
121702_2.0204.5053/12; 121702_2.0204.5088/1; 121702_2.0204.5058/7;
121702_2.0204.5058/9; 121702_2.0204.4997/1; 121702_2.0204.5000/9;
121702_2.0204.5000/10; 121702_2.0204.5000/11; 121702_2.0204.4919/2;
121702_2.0204.4919/7; 121702_2.0204.4869/2; 121702_2.0204.4919/6;
121702_2.0204.4870/11; 121702_2.0204.4870/8; 121702_2.0204.4870/5;
121702_2.0204.4869/5; 121702_2.0204.4869/4; 121702_2.0204.4785/2;
121702_2.0204.4785/3; 121702_2.0204.4786/1; 121702_2.0204.4739/3;
121702_2.0204.4738/7; 121702_2.0204.4738/6; 121702_2.0204.4709/7;
121702_2.0204.4709/5; 121702_2.0204.15279/6; 121702_2.0204.15279/9;
121702_2.0204.4707/2; 121702_2.0204.4707/1; 121702_2.0204.4705/6;
121702_2.0204.4629/6; 121702_2.0204.4626/6; 121702_2.0204.15313/2;
121702_2.0204.4621/11; 121702_2.0204.4621/7; 121702_2.0204.4621/10;
121702_2.0204.4621/9; 121702_2.0204.4621/8; 121702_2.0204.4621/5;
121702_2.0204.4607/12; 121702_2.0204.6064; 121702_2.0204.4593;
121702_2.0204.4581; 121702_2.0204.4575/2; 121702_2.0204.4411/3;
121702_2.0204.4410/2; 121702_2.0204.4410/3; 121702_2.0204.4418/17;
121702_2.0204.4418/21; 121702_2.0204.4418/20; 121702_2.0204.4418/16;
121702_2.0204.4418/18; 121702_2.0204.4396/14; 121702_2.0204.4396/15;
121702_2.0204.4419/4; 121702_2.0204.4419/9; 121702_2.0204.4419/10;
121702_2.0204.4420/5; 121702_2.0204.4420/6; 121702_2.0204.4420/7;
121702_2.0204.4393/9; 121702_2.0204.4393/10; 121702_2.0204.4393/8;
121702_2.0204.4384/11; 121702_2.0204.4384/10; 121702_2.0204.4383/14;
121702_2.0204.4384/6; 121702_2.0204.4383/15; 121702_2.0204.4383/10;
121702_2.0204.4383/16; 121702_2.0204.4383/12; 121702_2.0204.4378;
121702_2.0204.4379/1; 121702_2.0204.4379/2; 121702_2.0204.4249/11;
121702_2.0204.4249/12; 121702_2.0204.3701/4; 121702_2.0204.3701/7;
121702_2.0204.3701/8; 121702_2.0204.3748/5; 121702_2.0204.3748/4;
121702_2.0204.3749/2; 121702_2.0204.3749/3; 121702_2.0204.3749/4;
121702_2.0204.3750/3; 121702_2.0204.3750/4; 121702_2.0204.3751/5;
121702_2.0204.3751/6; 121702_2.0204.3751/4; 121702_2.0204.4170/2;
121702_2.0204.4170/3; 121702_2.0204.4171; 121702_2.0204.4168/3;
121702_2.0204.4168/2; 121702_2.0204.4169; 121702_2.0204.4165/2;
121702_2.0204.4170/4; 121702_2.0204.4168/4; 121702_2.0204.4165/1;
121702_2.0204.4166/4; 121702_2.0204.4131/19; 121702_2.0204.4129/1;
121702_2.0204.4129/2; 121702_2.0204.15319/3; 121702_2.0204.4128/6;
121702_2.0204.4128/7; 121702_2.0204.15319/1; 121702_2.0204.15319/2;
121702_2.0204.15279/8; 121702_2.0204.3803/2; 121702_2.0204.3803/1;
121702_2.0204.3804; 121702_2.0204.3824/2; 121702_2.0204.3824/1;
121702_2.0204.3782/1; 121702_2.0204.3783/9; 121702_2.0204.15279/5;
121702_2.0204.15321/1; 121702_2.0204.15321/2; 121702_2.0204.4054/8;
121702_2.0204.4054/4; 121702_2.0204.4054/10; 121702_2.0204.4051/5;
121702_2.0204.4052/4; 121702_2.0204.4051/4; 121702_2.0204.4051/5;
121702_2.0204.4051/6; 121702_2.0204.15322; 121702_2.0204.4012/15;
121702_2.0204.4012/14; 121702_2.0204.4012/11; 121702_2.0204.4012/19;
121702_2.0204.4012/17; 121702_2.0204.4012/16; 121702_2.0204.4006/13;
121702_2.0204.4006/12; 121702_2.0204.4006/11; 121702_2.0204.4001/9;
121702_2.0204.4001/8; 121702_2.0204.4001/4; 121702_2.0204.15323/6;
121702_2.0204.3961/6; 121702_2.0204.3961/7; 121702_2.0204.15324/1;
121702_2.0204.15324/2; 121702_2.0204.15323/5; 121702_2.0204.15323/4;
121702_2.0204.3961/8; 121702_2.0204.3958/12; 121702_2.0204.3958/11;
121702_2.0204.3920/31; 121702_2.0204.3920/32; 121702_2.0204.3920/30;
121702_2.0204.3917/6; 121702_2.0204.3917/5; 121702_2.0204.3917/4;
121702_2.0204.4738/11; 121702_2.0204.15338/2; 121702_2.0204.4737/1;
121702_2.0204.4737/3; 121702_2.0204.4710/1; 121702_2.0204.4710/2;
121702_2.0204.15339; 121702_2.0204.4709/10; 121702_2.0204.4709/8;

121702_2.0204.4596/6; 121702_2.0204.4596/7; 121702_2.0204.4601/2;
121702_2.0204.4602; 121702_2.0204.3605/3; 121702_2.0204.3605/4;
121702_2.0204.3605/5; 121702_2.0204.3604/2; 121702_2.0204.3603/2;
121702_2.0204.3603/1; 121702_2.0204.3602/1; 121702_2.0204.3602/2;
121702_2.0204.3601/3; 121702_2.0204.3601/4; 121702_2.0204.3601/1;
121702_2.0204.3608/1; 121702_2.0204.15340; 121702_2.0204.3599;
121702_2.0204.6003; 121702_2.0204.3608/4; 121702_2.0204.3625/3;
121702_2.0204.3625/4; 121702_2.0204.3625/6; 121702_2.0204.3625/7;
121702_2.0204.3623/17; 121702_2.0204.3638/17; 121702_2.0204.3638/12;
121702_2.0204.3670/7; 121702_2.0204.3651/11; 121702_2.0204.3670/12;
121702_2.0204.3669/1; 121702_2.0204.3669/2; 121702_2.0204.3667/1;
121702_2.0204.3667/2; 121702_2.0204.3668/9; 121702_2.0204.3659;
121702_2.0204.3657/1;

• **gmina Biały Dunajec, miejscowość Biały Dunajec. Identyfikator działek ewidencyjnych:**
121702_2.0201.12550/1; 121702_2.0201.8220/20;
121702_2.0201.8220/21; 121702_2.0201.8220/22; 121702_2.0201.8220/6;
121702_2.0201.8236/3; 121702_2.0201.8258/3; 121702_2.0201.8258/5;
121702_2.0201.8258/7; 121702_2.0201.8285/7; 121702_2.0201.8285/6;
121702_2.0201.8285/3; 121702_2.0201.8285/5; 121702_2.0201.8296/2;
121702_2.0201.8310/1; 121702_2.0201.8329/3; 121702_2.0201.8349/1;
121702_2.0201.8364/10; 121702_2.0201.8364/11; 121702_2.0201.8364/17;
121702_2.0201.8364/18; 121702_2.0201.8391/11; 121702_2.0201.8391/12;
121702_2.0201.8408/3; 121702_2.0201.8425/3; 121702_2.0201.8432/3;
121702_2.0201.8433/1; 121702_2.0201.8432/2; 121702_2.0201.8448/1;
121702_2.0201.8448/3; 121702_2.0201.8458/3; 121702_2.0201.8478/2;
121702_2.0201.8478/1; 121702_2.0201.8479/7; 121702_2.0201.8479/8;
121702_2.0201.8485/2; 121702_2.0201.8510/27; 121702_2.0201.8510/28;

b. powiat nowotarski, gmina Szaflary, miejscowość Bańska Wyżna. Identyfikator działki ewidencyjnej: 121114_2.0002.200/30.

Obszar oddziaływania obiektu, o którym mowa w art. 3 pkt 20 w związku z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz.U.2026.524 ze zmianami), dla wnioskowanej inwestycji został wyznaczony na podstawie rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26 kwietnia 2013 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie* (Dz.U.2013.640). Obejmuje on gazociąg wraz z pasem kontrolowanym wyznaczonym w oparciu o strefę kontrolowaną oraz ustaloną klasę lokalizacji gazociągu. Strefa kontrolowana gazociągu wyznaczona została na podstawie § 10 ww. rozporządzenia jako obszar terenu po obu stronach osi gazociągu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się transportem gazu ziemnego podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłowe użytkowanie gazociągu.

Szerokość strefy kontrolowanej dla gazociągów średniego ciśnienia, o maksymalnym ciśnieniu roboczym do 0,5 MPa oraz średnicy DN 250, DN 110 wynosi 1,0 m (0,5 m od osi gazociągu), na podstawie § 10 ust. 6 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, mieszcząca się w granicach działek objętych pozwoleniem na budowę.

Obszar oddziaływania nie wykracza poza obszar strefy kontrolowanej gazociągu. Zawiera się w granicy działek objętych pozwoleniem na budowę i został określony przez projektanta na rysunkach projektu zagospodarowania terenu.

Obszar oddziaływania inwestycji w czasie budowy zawiera się w zakresie pasa budowlano-montażowego zlokalizowanego wzdłuż gazociągu.

Równocześnie zawiadamia, że:

– na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, zezwala na usunięcie drzew i krzewów w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji oraz ustala opłatę za ich usunięcie;

– na podstawie przepisów zawartych w art. 34 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu niniejsza decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom postępowania prawo wniesienia odwołania do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, ul. Krucza 38/42, 00-926 Warszawa za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie albo w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim zostało dokonane.

Odwołanie od decyzji powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określając istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Wojewody Małopolskiego.

Z dniem doręczenia Wojewodzie Małopolskiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, ze skutkiem doręczenia na dzień obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim (art. 12 ust. 2a ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu).

Zainteresowane strony lub ich pełnomocnicy (legitymujący się pełnomocnictwem sporządzonym zgodnie z art. 32 i 33 Kodeksu postępowania administracyjnego, które podlega opłacie skarbowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej) mogą zapoznać się z wydaną decyzją (powołując znak sprawy: WI-II.7840.30.5.2026.BK) w Wydziale Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, ul. Basztowa 22, pokój nr 61, w dniach i godzinach pracy Urzędu, po uprzednim umówieniu – telefon kontaktowy nr 12 39 21 490.

Obwieszczenie w niniejszej sprawie zostanie zamieszczone na tablicy ogłoszeń Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego; na tablicy ogłoszeń, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz stronie podmiotowej: Urzędu Gminy Poronin; Urzędu Gminy Biały Dunajec oraz Urzędu Gminy Szaflary; w prasie o zasięgu ogólnopolskim (art. 12 ust. 1, 1a i 2, w związku z art. 15 ust. 4 ww. ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu).

Wojna w Ukrainie a interesy Pekinu

Wojna w Europie na pełną skalę zniszczyłaby globalny handel, a dla Chin przewidywalna wymiana gospodarcza to wciąż główne narzędzie w rywalizacji z USA. Dlatego Pekin kontroluje działania Putina: konflikt ma pelzać na froncie, ale nie może zdestabilizować całego kontynentu.

Pekin nie pozwoli Putinowi podpalić Europy

ROZMOWA Z
BARTŁOMIEJEM KOTEM
analitykiem,
dyrektorem Aspen Institute CE

DOROTA ROMAN: Ustami Steve'a Witkoffa administracja Donalda Trumpa komplementuje Władimira Putina w Petersburgu, jednocześnie ściskając dłoń Wołodymyra Zełenskigo w Oslo. Na czym teraz stoimy?

BARTŁOMIEJ KOT: Dużo hałasu, medialny szum i permanentne kręcenie się w kółko – tak wygląda rzeczywistość, odkąd ekipa Trumpa weszła do gry o „pokój w 24 godziny”.

Efektom rozmów w Oslo jest tymczasowe odprężenie w relacjach USA – Ukraina. A Putin w geście „dobrej woli” wypuścił amerykańskiego zakładnika, dając Trumpowi paliwo na potrzeby polityki wewnętrznej w trakcie trwającej kampanii w wyborach połowkowych.

Dyplomacja Witkoffa, Kushnera i Trumpa nie przybliży nas do pokoju, a Ukrainy od końca cierpienia.

Cała ta „pokojowa” dyplomacja Moskwy to gra na zwłokę i próba wbicia klina między Amerykę a Europę.

Rosyjski dyktator po mistrzowsku lechta gigantyczne ego Trumpa, karmiąc go iluzją sprawczości. Na dodatek Putin tworzy opowieść, że Rosja znów jest wielkim mocarstwem, które jak za dawnych lat może decydować o losach świata wspólnie z USA. Mam, niestety, obawę, że coraz więcej osób w to wierzy. Ta retoryka pojawiła się ze strony rosyjskiej też dlatego, że Trumpowi bardziej niż obrońa liberalnego ładu światowego marzy się

koncert mocarstw, w którym silni dzielą świat.

Po stronie Trumpa w tej sytuacji jest niewiele polityki zagranicznej, a wiele narracji na potrzeby wewnętrzne. Prezydent USA ma ogromny problem, bo przez wojnę z Iranem, którą sam zaczął, ceny paliw w Ameryce drastycznie wzrosły. Trump musiał więc pilnie znaleźć kogoś, na kogo zrzuci winę. Wybrał Ukrainę i jej ataki na rosyjskie rafinerie.

To Pekin zdecyduje, kiedy i na jakich warunkach wojna w Ukrainie się skończy?

– Wbrew powtarzanemu przez Europejczyków jak mantra przekonaniu, że losy wojny nie zależą już tylko i wyłącznie od Ukraińców i ich woli walki. Wojna trwa już tak długo, że zarówno Kijów, jak i Moskwa zależą w dużej mierze od swoich sojuszników. Ukraina potrzebuje zachodnich dostaw broni i pieniędzy, żeby w ogóle móc walczyć, a Rosja potrzebuje wsparcia gospodarczego z Chin.

Chiny nie są jednak bezkrytycznym wsparciem dla rosyjskiego imperializmu. Potrafią powstrzymać Putina, gdy sytuacja przestaje wspierać ich interesy w skali globalnej. Widzieliśmy to już wcześniej, na przykład w lipcu 2026 roku, kiedy Rosja znów zaczęła straszyć bronią atomową. Chińczycy postawili wtedy sprawę jasno i dali Rosji ostrzeżenie, że użycie atomu jest absolutnie wykluczone.

Bez zgody Chin ta wojna ani się nie zaostreży, ani nie skończy. One działają w myśl zasady: gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta. Podczas gdy Zachód drenuje swoje magazyny z amunicji, a Rosja staje się wasalem Pekinu, Xi Jinping liczy zyski i rośnie w siłę. Ale ten chiński cynizm ma granice.

▲ **Fabryka szwalnicza uszkodzona podczas rosyjskiego ataku na Ukrainę. Charków, 5 października br.** FOT. REUTERS/
SOFIA GATILOVA

Pekin nie pozwoli Putinowi podpalić Europy.

Dlaczego?

– Wojna w Europie na pełną skalę zniszczyłaby globalny handel. Dla Chin przewidywalna wymiana gospodarcza to wciąż główne narzędzie w rywalizacji z USA. Dlatego Pekin kontroluje działania Putina: konflikt ma pelzać na froncie, ale nie może zdestabilizować całego kontynentu.

Skoro Putin szykuje się do zimowego uderzenia, by dobić ukraińską energię, po co miałby iść teraz na kompromis?

– Dla Rosji obecny, wielomiesięczny stan zawieszenia to nie żaden pat – to paliwo do rozbijania Zachodu. Putin celowo przeciąga dyplomatyczne bicie piany, bo doskonale wie, że czas działa na jego korzyść. Zamiast dążyć do prawdziwego pokoju, Kreml z satysfakcją obserwuje, jak solidarność sojusznicy, która jest walutą w relacjach USA i Europy oraz podstawą sprawności NATO, ulega obniżeniu.

Rachuba po stronie Rosji jest prosta: skoro porównanie konwencjonalnego potencjału wypada na korzyść NATO, to należy rozmontować Sojusz, zanim będzie on w stanie aktywować się przeciwko Moskwie. Dziel i rządź.

General Alexus Grynkewich przyjechał do Warszawy z planem obrony o nazwie „Teoria zwycięstwa” i zapewnieniem, że USA nam pomogą. Tylko co z tego, skoro wojsko wykonuje rozkazy polityków?

– „Teoria zwycięstwa” amerykańskiego generała nie niesie w sobie żadnej innowacyjnej treści oprócz spełnienia narracyjnej potrzeby chwili.

Niestety, cały ten plan ma jeden wielki słaby punkt: zakłada, że Stany Zjednoczone potraktują poważnie swoje zobowiązania do obrony Europy, nie szukając drogi do uniknięcia otwartej konfrontacji z Rosją.

Zamiast wchodzić w pełnoskalowy konflikt z Rosją, politycy w Waszyngtonie mogą jednak wybrać ustępstwa i próby gaszenia pożaru dyplomacją lub próbę regionalizacji konfliktu w sposób podobny, jak to ma miejsce w Ukrainie. Bez wsparcia armii USA i politycznej woli Waszyngtonu do pełnego uderzenia ten plan obrony po prostu przestaje działać.

Ameryka ogranicza obecność wojskową w Europie, a kraje europejskie wciąż nie mają odwagi ani chęci, by zadbać o własne bezpieczeństwo. I grzmią o Jalcie 2.0. – Porównywanie obecnej sytuacji do nowej Jalty jest błędne i pomaga rosyjskiej propagandzie, bo pokazuje Rosję jako światowego giganta, który walczy o świat nie jest.

W 1945 roku w Jalcie spotkał się potęg, które rzeczywiście mogły same zdecydować o losach świata. Dzisiaj świat jest bardziej skomplikowany.

Nawet gdyby Ameryka, Chiny i Rosja spróbowały porozumieć się ponad głowami innych, nie będą w stanie narzucić wszystkim swojej woli. Na świecie są inni wielcy gracze, jak chociażby Indie czy Europa, którzy nie pozwolą na to, by ignorowano ich interesy.

Jeśli już, to zamiast o Jalcie powinniśmy więc mówić o próbie powrotu do tzw. koncertu mocarstw, gdzie silniejsi próbują dogadywać się w większym, ale wciąż zamkniętym gronie. Wraz z upadkiem zasad liberalnego porządku światowego taka puka jest coraz bardziej widoczna.

Wojna w Ukrainie a interesy Pekinu

Obawa przed „koncertem mocarstw” nie wzięła się znikąd – trafia na wyjątkowo żyzny grunt w Białym Domu.

– Trump od zawsze gardził dyplomacją wielostronną, co dobitnie pokazał swoimi tyradami w ONZ. Dla niego UE czy międzynarodowe traktaty nie są godne szacunku. Trump woli postrzegać siebie jako tego, który dogaduje się bezpośrednio z podobnymi sobie facetami trzymającymi twardą ręką władzę w Moskwie czy Pekinie.

Putin doskonale o tym wie i to wykorzystuje. Karmi gigantyczne ego Trumpa iluzją, że tylko oni dwaj mogą uratować świat, podczas gdy Europejczyków traktuje jak pasażerów na tylnym siedzeniu, którzy nie mają prawa nawet dotknąć kierownicy.

W obecnych relacjach USA – Rosja jest jednak jedna rzecz, która nie jest objawem tylko i wyłącznie zachowania Trumpa. To paniczna obawa przed upadkiem lub chaosem w Rosji.

Doktryna „Too Big to Fail”...

– Amerykańscy urzędnicy od lat kierują się zasadą, że Rosja jest „zbyt duża, żeby pozwolić jej upaść”. Ten strach blokuje odważniejsze decyzje Waszyngtonu. Amerykanie boją się dwóch rzeczy. Po pierwsze, że jeśli w Rosji dojdzie do chaosu i wojny domowej, to nikt nie będzie kontrolował ich zasobów strategicznych, w tym broni atomowej. Po drugie – to pokutująca u niektórych wiara w to, że Rosję da się przeciągnąć na własną stronę w opozycji do Chin.

W obu przypadkach źródłem strachu jest wiara w to, że całkowicie osłabiona i rozbita Rosja zostanie w pełni zwasalizowana przez Chiny. Dlatego Ameryka woli ostrożną grę i nie chce doprowadzić do całkowitej klęski Moskwy.

Jeśli we Francji wygra Marine Le Pen, a w Niemczech rządy przejmą partie takie jak AfD, podejście do Rosji drastycznie się zmieni. Czy grozi nam sytuacja, w której nowe rządy w Berlinie i Paryżu zaczną dogadywać się z Putinem, a Polska, kraje bałtyckie i Skandynawia zostaną pominięte?

– Zagrożone kraje mają głos tylko wtedy, gdy same zaczną działać i pokazywać siłę. Ukraina przetrwała pierwszy atak i tym samym zmusiła Zachód do zmiany zdania, myśle-

nia o naturze udzielanego Kijowowi wsparcia. Od helmów po F16 i Patrioty.

Jeśli Ameryka się wycofa, a Europa Zachodnia schowa głowę w piasek, nasze bezpieczeństwo będzie zależeć wyłącznie od twardej postawy krajów naszej części Europy i zdolności przełamywania czerwonych linii naszych potencjalnie zachowawczych sojuszników. Pamiętajmy jednak, że ocena ryzyka konfliktu Rosji z krajami bałtyckimi jest jednak inna niż w przypadku Ukrainy. Ze względu chociażby na wspólną walutę atak Rosji oznaczałby natychmiastowy kryzys gospodarczy w Niemczech czy we Francji.

Wsparcie przeciwko Rosji zatem przyjdzie, jeśli przywództwo, wolę walki i zdolności objawią przede wszystkim Polska i nasi zagrożeni sąsiedzi.

Polska powinna postawić na Stany Zjednoczone i amerykańskie bazy jako główny gwarant naszego bezpieczeństwa czy łączyć współpracę z USA i z Europą?

– Nie możemy wybierać między Ameryką a Europą, musimy rozwijać aż trzy kierunki naraz. Musimy budować silny, własny potencjał obronny, którym sami możemy w pełni zarządzać. Musimy dbać o relacje z USA, bo ich obecność w Polsce nadal jest źródłem odstraszenia wobec Rosji. Musimy zmuszać Europę do rozbudowy potencjału bazy przemysłowej i wspólnej solidarności.

Nawet jeśli uznajemy dzisiejszą Amerykę jako nie w pełni przewidywalną, to ten sojusz jest nam potrzeby, żeby zyskać czas na wzmocnienie własnego oraz europejskiego potencjału. I chociaż Trump podważył wiele dotychczas pełnych założeń relacji USA – Europa, to trumpizm ma swoje ograniczenia czasowe. Nawet jeśli pozostanie z nami jakiś cień wątpliwości w przyszłości, to nie jako absolutne zaprzeczenie sensu relacji transatlantyckich, ale jako ich urealnienie. Może z perspektywy czasu potrzebny nam jest ten zimny prysznik.

Polski rząd chce stałą bazę amerykańskiej w naszym kraju?

– Rząd wykazuje pełną świadomość zarówno konsekwencji strategicznych, jak i tych z zakresu polskiej polityki wewnętrznej.

W wymiarze międzynarodowym odrzucenie polskiego wniosku przez administra-

*Rosja musi mieć absolutną pewność, że jeśli nas zaatakuje, bez wahania użyjemy całej naszej siły, by ją zniszczyć.
Bez wiary w naszą gotowość do walki nawet najdroższa armia nas nie obroni*

BARTŁOMIEJ KOT

dyrektor Aspen Institute CE

cję Trumpa stanowiłoby sygnał słabości całego Sojuszu. Dla Federacji Rosyjskiej byłby to dowód słabości USA w obronie własnych interesów, co bezpośrednio obniżyłoby potencjał odstraszenia NATO na Flance Wschodniej.

Skąd więc zarzuty, że polski rząd nie wykorzystuje w pełni amerykańskiego „okienka” i nie działa na najwyższych obrotach?

– Projekt powołania stałej bazy wojskowej USA w Polsce to złożone przedsięwzięcie logistyczne i strukturalne, uwarunkowane dynamiką amerykańskiej polityki wewnętrznej. Obecna decyzyjność Kongresu w kwestii autoryzacji wydatków obronnych została sparaliżowana przez trwające wybory polówkowe.

Znakiem zapytania pozostaje instrumentalizacja tego tematu na potrzeby osiągania przez stronę amerykańską także skutków w wewnętrznej polityce polskiej. Wymaga to od polskiej dyplomacji prowadzenia negocjacji w sposób wysoce asertywny, a także ochrony suwerenności państwa.

Jeśli wybory „polówkowe” w USA przechylą wajchę władzy w Kongresie, Demokraci utrzymają ofertę stałej bazy w Polsce czy raczej wyrzucą ją do kosza tylko po to, by zagrać na nosie Trumpowi?
– Analiza głosowań w komisjach Kongresu USA potwierdza istnienie ponadpartyjnego konsensusu w sprawie zobowiązań obronnych wobec Polski. Obecny paraliż decyzyj-

ny nie wynika ze sporu o zasadność budowy bazy, lecz z całościowego klinczu wokół amerykańskiej budżetu na obronność oraz długotrwałej procedury oceny amerykańskiej postawy globalnej. Pamiętajmy, że na końcu sprawczość jest po stronie prezydenta USA.

Poza tym proces redukcji zaangażowania militarnego i sukcesywne delegowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo na europejskich partnerów to długofalowy trend geopolityczny. Niezależnie od opcji politycznej rządzącej w Białym Domu Waszyngton będzie stale wymuszał na Europie zwiększanie suwerennego potencjału obronnego.

Kreml chce wznowić rozmowy z USA pod hasłem „bezpieczeństwa Europy” – czy Putin nie próbuje zalegalizować swoich zdobyczy terytorialnych rękami Amerykanów?

– Strategia polityczna Federacji Rosyjskiej opiera się na niezmiennych celach imperialnych sformułowanych jeszcze przed rozpoczęciem inwazji, ze szczególnym uwzględnieniem żądania ograniczenia potencjału NATO w regionie.

Wywoływanie lęku przed nowym podziałem stref wpływów ma natomiast na celu wywołanie paraliżu decyzyjnego na Zachodzie i wymuszenie ustępstw, których Moskwa nie jest w stanie wywalczyć na polu bitwy.

Czyli zbroić się, zbroić się, zbroić się...

– Z Rosją trzeba rozmawiać wyłącznie z pozycji siły, ale sama broń nie wystarczy. Rosjanie doskonale wiedzą, ile sprzętu kupujemy – widzą, że jesteśmy bogatsi i silniejsi. Mimo to wciąż zachowują się wobec nas agresywnie.

Dlaczego?

– Bo wierzą, że brakuje nam odwagi i woli politycznej, żeby tego sprzętu kiedykolwiek użyć. Sedno odstraszenia polega na wytworzeniu w przeciwniku przekonania do gotowości realizacji własnych celów także drogą siły. Rosja musi mieć absolutną pewność, że jeśli nas zaatakuje, bez wahania użyjemy całej naszej siły, by ją zniszczyć. Bez tej wiary w naszą gotowość do walki nawet najdroższa armia nas nie obroni. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414001

W SOBOTĘ 31 PAŹDZIERNIKA W „WYBORCZEJ” SPECJALNY DODATEK

Wspominamy tych, którzy odeszli

Andrzej Wielowieyski, Andrzej Morozowski, Wanda Traczyk-Stawska, Wiesław Myśliwski, Łukasz Litewka, Harald V, Brigitte Bardot, Jan Frycz, Michał Urbaniak, Stanisława Celińska, Dolly Parton, Magda Umer, Andrzej Olechowski, Jan Turnau i inni

Rekordowy wgląd do matury

Choć maturzyści coraz częściej próbują podważać wyniki matur, Centralna Komisja Egzaminacyjna nie zamierza zmieniać kryteriów ich oceniania. – To może trzeba dać więcej pieniędzy, aby jedną pracę czytały dwie osoby – proponuje polonista Paweł Łęcki.

Karolina Słowik

„W skrócie: dyrektor CKE jest otwarty, dzięki, ale nie mamy racji” – tak polonista z Sopotu Paweł Łęcki podsumował odpowiedź szefa Centralnej Komisji Egzaminacyjnej prof. Roberta Zakrzewskiego na list otwarty polonistów.

„OKE podchodzą do sprawdzania matur z języka polskiego rzetelnie, kryteria oceniania nie są nieuczciwe i uznaniowe, egzamin nie jest loterią, nie będzie większych zmian, jest generalnie dobrze, mylimy się, nie potrafimy czytać informatorów maturalnych” – ironizuje polonista i deklaruje, że już dłużej nie będzie zajmował się kryteriami oceniania matury z języka polskiego.

A sprawa jest poważna, bo odwołań od wyników maturalnych jest coraz więcej. Z danych CKE wynika, że liczba wniosków o obejrzenie pracy w 2022 r. wynosiła ponad 40 tys., w 2025 r. – 80 tys., a w tym roku przekroczyła 126 tys. Dzięki temu prawie 6 tys. maturzystów poprawiło swój wynik. To oznacza, że co piąty arkusz wysłany do weryfikacji został oceniony lepiej za drugim razem.

CKE odpiiera zarzuty

Dochodziło do sytuacji ekstremalnych. „Świat widział już wszystkie możliwe rodzaje wpadek: wpisanie wyniku 19 proc. zamiast 91 proc., niezaliczenie poprawnych odpowiedzi w zadaniach zamkniętych albo błędy w ocenianiu zadań otwartych” – pisała polonistka Aneta Korycińska znana w sieci jako Baba od Polskiego, która pomaga maturzystom w odwołaniach.

Uczeń Violety Kalki, nauczycielki z Torunia, dowiedział się, że nie zdał matury z języka pol-

skiego. A po weryfikacji sumy punktów okazało się, że jednak zdał.

– Nikt, ani egzaminator, ani egzaminator-weryfikator, ani przewodniczący komisji, nie zauważył, że jest dyslektykiem – mówiła „Wyborczej”.

Poloniści twierdzą, że pomyłkom przy sprawdzaniu prac winne są kryteria oceniania wprowadzone jeszcze pod koniec 2022 r. Nauczyciele uważają, że są uznaniowe.

Pod koniec sierpnia grupa nauczycieli i egzaminatorów – w tym Violetta Kalka, Aleksandra Korczak, Dariusz Martynowicz, Paweł Łęcki – napisała oficjalny list otwarty do Ministerstwa Edukacji, CKE i Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO), ogłaszając „kryzys zaufania do CKE”. Powtórzyli w nim zarzuty o nieprzewidywalność kryteriów, zmianę interpretacji wytycznych w trakcie sprawdzania prac (podczas szkoleń tuż przed ocenianiem) oraz wadliwość procedur odwoławczych.

CKE uważa jednak, że wszystko jest w porządku. W odpowiedzi szefa CKE na list otwarty polonistów czytamy: „Jestem otwarty na dialog z Państwem w kwestii dotyczącej egzaminów zewnętrznych. Zarówno dla Państwa, jak i dla nas najważniejsze jest dobro zdających, dlatego z uwagą będę pochylać się nad wszystkimi propozycjami, które to dobro mają na celu”.

W podsumowaniu prof. Robert Zakrzewski zapewnia, że „Centralna Komisja Egzaminacyjna dokłada wszelkich starań, aby egzaminy zewnętrzne były dla wszystkich uczniów przeprowadzane w takich samych warunkach, oceniane przez wszystkich egzaminatorów zgod-

nie z jednolitymi zasadami oceniania i aby wynik uzyskany przez zdających był odzwierciedleniem ich wiedzy oraz umiejętności”.

A w międzyczasie prof. Zakrzewski odrzucił większość zarzutów dotyczących kryteriów. Tłumaczy je zasadami gramatyki i logiki tematów egzaminacyjnych. Co wynika z jego odpowiedzi na argumenty polonistów? Przede wszystkim to, że wszystkie kryteria zawarte w informatorach maturalnych pozostają niezmiennie i wiążące. CKE podkreśla, że w sesji 2026 nie zmieniono zasad oceniania wypracowań ani notatki syntetyzującej na żadnym poziomie.

Zarzuty polonistów do sformułowania tematu wypracowania, który narzucał nowe podejście do realizacji tematu, szef CKE tłumaczy gramatyką. I koniecznością uważnego czytania tematu wypracowania przez zdającego. Na przykład jeśli w temacie występuje sformułowanie „wpływ pracy na człowieka i na rzeczywistość”, to według zasad logiki językowej wybrana przez maturzystę lektura musi opisywać oba te problemy jednocześnie, a nie każdy z osobna – w przeciwnym razie komisja ma prawo obniżyć punktację.

Szef CKE odpiiera zarzuty, jakoby na poziomie rozszerzonym nagle dopisano nowe kryterium dotyczące „struktury utworu”. I wskazuje, że ten wymóg istniał już w informatorach z 2023 r.

Obiecał też, że osobiście sprawdzi, czy urzędnicy w Okręgowych Komisjach Egzaminacyjnych (OKE) traktowali poważnie odwołania młodych. Ma też zweryfikować błędy merytoryczne zarzucane ostatecznej instancji odwoławczej, czyli Kolegium Arbitrażu. Bo to jeden z głównych zarzutów. Poloniści oskarżają pracowników OKE o protekcjonalne traktowanie zdających. Ich zdaniem odpowiedzi na wnioski o weryfikację punktów pisane są często ironicznym tonem, a egzaminatorzy zamiast bezstronnie uzasadniać ocenę, wchodzą w arogancką polemikę ze zdającym.

Wszyscy będą mieli nieuczciwie

– Jeśli chodzi o nieuczciwe i uznaniowe kryteria oceniania, tak naprawdę nic się nie wydarzy – mówi „Wyborczej” Paweł Łęcki. I dodaje, że mimo że jest koniec października, maturalne wglądy trwają, a on wciąż pomaga maturzystom. Czy udaje się coś wywalczyć? – Na kilka-

PiS chce porozumienia prawicy w Częstochowie

Przemysław Czarnek z PiS zaapelował do konfederatów, żeby wystawić jednego kandydata prawicy w wyborach na prezydenta Częstochowy. – Zaproponowany format nie zbliża nas do dobrej decyzji – odpowiadają w Konfederacji.

W minioną niedzielę w referendum odwołany został prezydent Częstochowy (Nowa Lewica) i rada miasta. Za pozbawieniem Krzysztofa Matyjaszczyka urzędu głosowało 97 proc. mieszkańców biorących udział w referendum. Radę odwołało 96,2 proc. głosujących.

Sytuację próbuje wykorzystać prawica. – Wystawmy wspólnego, jednego kandydata prawicy, a Częstochowa będzie miała włodarza na miarę swoich możliwości, oczekiwani jej mieszkańców i całej Polski – zaapelował w poniedziałek Przemysław Czarnek, kandydat PiS na premiera.

Lider Ruchu Narodowego, wice-marszałek Sejmu Krzysztof Bosak

szybko mu odpowiedział, że „jeszcze w ogóle nie ma decyzji, czy Konfederacja będzie kogoś wystawiać i kto to dokładnie będzie”. – Uważam, że kandydatów trzeba bardzo starannie dobrać. Nie wykluczam, że jako Konfederacja będziemy kogoś wystawiać, ale nie wykluczam też poparcia kandydata obywatelskiego – zaznaczył Bosak.

Z kolei Michał Nieznański z Ruchu Narodowego stwierdził, że Konfederacja „absolutnie nie będzie się zgadzać na jednego kandydata popieranego przez PiS, Rozwój Plus i Konfederację, wybranego przez PiS”.

Tak się nie negocjuje

– Przemysław Czarnek zdaje się nie zrozumieć, w jakim miejscu jest PiS, rozdzielony PiS – zauważa poseł Konfederacji Krzysztof Mulawa. – Takich ofert nie składa się poprzez media społecznościowe. PiS nie jest i nie będzie hegemonem, więc chyba warto nas traktować jako, podkreślam, ewentualnych partnerów przy selektywnych projektach. A takimi zachowaniami oddala się od

• Przemysław Czarnek

FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

*W minioną niedzielę
w referendum odwołany
został prezydent
Częstochowy i rada
miasta*

zgody w sprawie wspólnego kandydata prawicy na prezydenta Częstochowy – zaznacza poseł. Dodał, że „to nie musi być kandydat ani z PiS, ani z Konfederacji”, a „decyzje w takich sprawach zapadają w czasie negocjacji”.

Przypomnijmy, że po śmierci senatora Mirosława Różańskiego, prawicy udało się porozumieć w sprawie wspólnego kandydata na senatora w wyborach uzupełniających w województwie lubuskim, gdzie PiS i Konfederacja popierają byłego prezydenta Zielonej Góry Janusza Kubickiego. Kubicki startuje z własnego komitetu „Po pierwsze Lubuskie”, ale z poparciem PiS, Konfederacji i Biało-Czerwonych. Wybory uzupełniające zaplanowano na 22 listopada.

Mulawa: – W Zielonej Górze doszło do porozumienia, a negocjacje przebiegały mniej więcej tak, jak powinno to wyglądać. To były rozmowy gabinetowe nad wspólnym, dobrym kandydatem. Każdy musiał się trochę „posunąć”, żeby inny czuł się w tym porozumieniu dobrze.

Poseł dodaje, że w sprawie Częstochowy musiałoby się to odbyć w podobny sposób. Równocześnie z rezerwą wypowiada się o propozycji polityka Prawa i Sprawiedliwości. – Jeżeli chodzi o Częstochowę, to miasto trzeba odzyskać po „czerwonym” prezydencie – zauważa polityk Konfederacji. – Jednak format zaproponowany przez Przemysława Czarńka nie zbliża nas do dobrej decyzji. Kandydata na kandydata na premiera za dużo nie widać i nie słyhać, a jak już się pojawia, to zachowuje się jak słoń w składzie porcelany. Nie pomaga i sobie i sprawie. To muszą być zdrowe negocjacje, a nie niezdrowa ekscytacja Przemysława Czarńka – zaznacza.

Tomasz Stala, szef częstochowskiego okręgu Nowej Nadziei, również podkreśla, że „takie sprawy załatwia się w zaciszu gabinetów, a nie poprzez publiczne oświadczenia, czy medialne wezwania”. Przekonuje, że w tej chwili żadne rozmowy w sprawie wspólnego kandyda-

• Tegoroczna matura z języka polskiego w III LO im. Adama Mickiewicza w Katowicach

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

set prac uda się uzyskać może kilkanaście dużych różnic punktowych. Na przykład z 20 proc. do 51. No, ale były też różnice o kilka, kilkanaście punktów procentowych. Część prac, w których odwołania zostały uwzględnione, nie różniła się niczym specjalnym od tych, których nie uwzględniono. Jakim kluczem kierują się poszczególne OKE? Czasami młodym się poszczęści, a w większości przypadków nie – opowiada.

Lęcki przyznaje jednak, że trudno stworzyć takie kryteria, które byłyby sprawiedliwe. – Zwłaszcza w wypowiedzi pisemnej na języku polskim nie jest to takie oczywiste. Nie jestem naiwny. Już wcześniej postulowałem, by zajęły się tym interdyscyplinarne zespoły składające się nie tylko z polonistów, ale również analityków danych. Żeby spojrzeć na to z innej perspektywy – mówi. I podaje inny pomysł. – Skoro trudno zmienić uznaniowe kryteria, to może trzeba dać więcej pieniędzy? Jedną pracę czytałyby dwie osoby. Wtedy porównywanie tych wyników już pozwoliłoby ograniczyć uznaniowość tych kryteriów – proponuje.

Polonista nie ma jednak wielkich nadziei na zmiany, bo – jak mówi – usłyszał od wicemini-

stry edukacji Katarzyny Lubnauer, że prawdziwa zmiana będzie dopiero w 2031 roku. Wtedy to zaplanowano wprowadzenie nowej formuły maturalnej i nowy system oceniania. – Teraz będzie zasada wspólnego szkolenia przewodniczących komisji, żeby przynajmniej ustalenia dotyczące sprawdzania były w miarę jednolite. I powstała OKE w Szczecinie, żeby w teorii przyspieszyć procedurę wglądów – mówi Lęcki. – Wiceministra podkreślała, że musi być uczciwie wobec innych roczników. Bo poprzedni i tegoroczny rocznik będą walczyć o te same miejsca na uczelniach. Czyli żeby było uczciwie, to wszyscy będą mieli nieuczciwie – ironizuje. I zauważa: – Ale pamiętajmy, że do 2031 roku może się zmienić władza, więc być może będziemy mówili wtedy zupełnie o czymś innym.

Bunt polonistów

Konflikt wokół kryteriów oceniania egzaminu maturalnego z języka polskiego ma swoje korzenie w 2022 r., kiedy szefem CKE był Marcin Smolik. To on wprowadzał nową formułę egzaminów zewnętrznych (w tzw. Formule 2023) dla rocznika, który zdawał maturę jako pierwszy po likwidacji gimnazjów.

Publikacja próbnych arkuszy i nowych zasad oceniania wywołała wówczas protest polonistów. Pod koniec 2022 r. napisali swój pierwszy list otwarty, w którym krytykowali zbyt obszerną listę lektur, rygorystyczne wymogi formalne nowych wypowiedzi (w tym wprowadzanej notatki syntetyzującej) i według nich uznaniowe kryteria oceniania wypracowań. Stwierdzili, że kryteria wymuszają pisanie schematyczne i ograniczają pole do interpretacji.

Pod naciskiem krytycznych komentarzy ministra edukacji Barbara Nowacka odwołała w sierpniu 2024 r. Smolika z funkcji szefa CKE. Nowy dyrektor prof. Zakrzewski nie zmienił jednak maturalnych kryteriów oceniania.

Niezadowolenie środowiska rosło. Na przełomie czerwca i lipca egzaminatorzy maturalni pisali petycje w sprawie podniesienia stawek wynagrodzeń za sprawdzanie arkuszy z języka polskiego. Mówili o dysproporcji zarobków w stosunku do nakładu pracy.

Kiedy pod koniec sierpnia nauczyciele i egzaminatorzy napisali kolejny list otwarty, MEN odpowiedziało zaproszeniem na spotkanie polonistów do resortu. Po czym szef CKE wystosował swoją oficjalną, 26-stronicową odpowiedź, z której wynika, że nic się nie zmieni. Przynajmniej do 2031 r., kiedy to ma zmienić się formuła egzaminów zewnętrznych. ●

ta prawicy na prezydenta Częstochowy nie są prowadzone, a PiS nie złożył konkretnej oferty partnerom z Konfederacji.

– Temat został poruszony na spotkaniu jeszcze przed referendum, ale później odłożony na półkę. I to chyba na taką, na którą się już nie zagląda – twierdzi Stala.

Czy takie porozumienie jest w ogóle możliwe? – Jest dość późno na szukanie kandydata, który będzie kompromisem dla całego środowiska prawicy, bo musiałby on być spoza wszystkich organizacji, które będą go popierać. Na razie wewnątrz Konfederacji rozmawiamy o kandydacie – mówi polityk.

Stala podkreśla, iż ma bardzo dużą wyobraźnię i uważa, że wiele rzeczy jest możliwych, natomiast w tej sytuacji potrzebna jest wola wszystkich stron i rozmowy, które nie powinny być prowadzone w przestrzeni medialnej.

– Każdy z nas ma do siebie numer telefonu, ale jak na razie panuje cisza. Jest sporo niewiadomych, bo nie wie-

my, jakie nazwiska są na gieldzie, kogo wystawi komitet referendalny. Gdyby doszło do rozmów o wspólnym kandydacie prawicy, to bym się ucieszył, bo dobrze byłoby zmienić wektory w mieście. Ale jeszcze ich nie ma – podsumowuje przedstawiciel częstochowskiego okręgu Nowej Nadziei.

Koalicja rządząca traci kolejnego prezydenta

Dodajmy, że były już prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk, od ośmiu miesięcy nie mógł pełnić swojej funkcji, wchodzić do urzędu ani kontaktować się z pracownikami. Jego obowiązki sprawował pierwszy zastępca. To efekt zatrzymania Matyjaszczyka przez CBA, do którego doszło 25 lutego 2026 roku.

Prokuratura postawiła mu zarzut przyjęcia co najmniej 40 tys. zł w zamian za zmiany w budżecie, które pozwalały na realizację zamówienia publicznego z korzyścią dla jednego z przedsiębiorców oraz przyjęcie od wielu osób korzyści majątko-

wych w łącznej kwocie nie mniejszej niż 129 tys. zł.

Matyjaszczyk twierdzi, że padł ofiarą pomówień. Do czasu wyjaśnienia sprawy został zawieszony w prawach członka Nowej Lewicy.

Inicjatorzy referendum w sprawie jego odwołania zarzucali też prezydentowi nepotyzm w urzędzie miasta i spółkach komunalnych, duże zadłużenie Częstochowy, brak kluczowych inwestycji, w tym m.in. stadionu dla klubu piłkarskiego Raków Częstochowa. Władze miasta odpowiadały, że zadłużenie jest mniejsze, niż w wielu dużych miastach.

Komitet referendalny stworzyli miejscy aktywiści i byli kandydaci do rady miasta z listy Trzeciej Drogi.

Przypomnijmy, że Częstochowa jest kolejnym miastem, w którym koalicja rządowa straciła ostatnio prezydenta. W maju tego roku, w wyniku referendum, mieszkańcy Krakowa odwołali prezydenta Aleksandra Miszalskiego z KO. ●

Tomasz Nyczka

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458895

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 131 oraz art. 49 ustawy z 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691 tekst jednolity) oraz art. 12 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o *inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (Dz.U. z 2025 r. poz.1222 tekst jednolity),

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia, że zostało wniesione **odwołanie od decyzji Wojewody Małopolskiego nr 8/BS/2026 znak: WI-II.7840.30.8.2026.MBB z 5 października 2026 r.** o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania terenu oraz udzieleniu pozwolenia na budowę inwestycji towarzyszącej inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu pn.: **Budowa sieci gazowej PE dn225 o długości 4050 m; budowa sieci gazowej PE dn125 o długości 27 m; budowa układów zaporowo-upustowych DN200** realizowane w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa gazociągu średniego ciśnienia o ciśnieniu roboczym nie większym niż 0,5 MPa w miejscowości Białka, Juszczyn, Kojszówka – gm. Maków Podhalański – etap III”. **Miejsce wykonywania robót budowlanych:** Inwestycją objęte są nieruchomości (lub ich części) położone w granicach terenu wskazanego we wniosku, zlokalizowane: **w województwie małopolskim, powiecie suskim, gminie Maków Podhalański, jednostce ewidencyjnej 121506_5 Maków Podhalański, w miejscowości Białka, obrębie ewidencyjnym 0001 Białka, na działkach ewidencyjnych numer: 800/2, 856/9, 857/3, 4593/7, 4593/8, 853/12, 801/2, 853/8, 853/9, 853/10, 4836, 836/1, 4557/1, 4558, 845/21, 4610/4, 845/1, 845/2, 845/3, w miejscowości Juszczyn, obrębie ewidencyjnym 0003 Juszczyn, na działkach ewidencyjnych numer: 8260/7, 8259, 5907/3, 8743, 8744/6, 6114, 6113, 8744/4, 6128/5, 6128/9, 6128/11, 6127/21, 6127/47, 8738, 6127/45, 6127/46, 8736, 8737, 6385/58, 6385/39, 6385/40, 6385/41, 6385/42, 6385/43, 8643, 6385/44, 6385/45, 8735, 8733, 6391/7, 6391/8, 6408/1, 6409/1, 8258/1, 6993/1, 6994/1, 8732, 6992/1, 6996/1, 6988/9, 6988/10, 6988/11, 6988/12, 6988/13, 8731, 6990/3, 6958/1, 6959/1, 6960, 6957/3, 6956/1, 6955/3, 6957/2, 8253, 6797/2, 6797/1, 6796/1, 8786, 6815/2, 6816/3, 6816/4, 6817/1, 6821/1, 6841/3, 6842/1, 6860/1, 6860/2, 6859, 6858, 6856, 6855, 8791, 8792, 6864, 6854/1, 6865, 8793, 6881/2, 8246/10, 6916/3, 8582, 6912/2, 6911/2, 6910/2, 6901/6, 6902/1, 6905/2, 6906/1, 6907/2, 8269, 1/14, 1/15, 1/16, 1/13, 8092, 19/66, 19/25, 19/54, 19/55, 19/56, 19/50, 19/28, 8091/2, 28/64, 28/65, 28/66, 8727, 28/57, 8689, 28/96, 28/120, 28/59, 28/121, 28/122, 28/61, 28/62, 28/63, miejscowości Kojszówka, obręb ewidencyjny 0004 Kojszówka, działka ewidencyjna numer: 1/47, 1/48, 1/46, 1/10, 1/11, 1/12, 1/13, 1/17, 1/16, 1/15, 1/24, 1/23, 1/49, 1/26, 1/27, 2463/9, 238/11, 2492/5, 2554/17, 227/4, 230/2, 229/2, 229/1.**

Odwołanie wraz z aktami sprawy, w tym ww. decyzją Wojewody Małopolskiego zostało przesłane w celu rozpatrzenia do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Obwieszczenie w niniejszej sprawie zostanie zamieszczone w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim, w urzędzie gminy właściwym ze względu na lokalizację inwestycji w zakresie terminalu tj. Urzędzie Miejskim w Makowie Podhalańskim, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu gminy oraz urzędu wojewódzkiego, a także w prasie o zasięgu ogólnopolskim (art. 12 ust. 1, 1a w związku z art. 15 ust. 4 ustawy o *inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*).

Właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych decyzją, zawiadomienie o wniesieniu odwołania od decyzji wysyła się na adres określony w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458873

Sprostowanie omyłki pisarskiej dotyczące wyciągu z ogłoszenia pierwszego przetargu ograniczonego na sprzedaż działki nr 60/17 obrębu Wabienice dotyczące terminu przeprowadzenia przetargu.

Burmistrz Bierutowa prosi o sprostowanie omyłki pisarskiej w treści wyciągu z ogłoszenia przetargu ustnego ograniczonego na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Miasta i Gminy Bierutów, oznaczonej jako działka nr 60/17 AM2 obrębu Wabienice o powierzchni 2,1200 ha, objętej księgą wieczystą nr WR1E/00080231/6, w następujący sposób:
W treści wyciągu z ogłoszenia, opublikowanego w dniu 27.10.2026 r. w Gazecie Wyborczej znalazło się błędne określenie, że: „Przetarg dotyczący sprzedaży wymienionej nieruchomości odbędzie się w dniu 27.12.2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bierutowie ul. Moniuszki 12 (budynek A, I piętro), i rozpocznie się o godzinie 10⁰⁰”.
A powinno być:
„Przetarg dotyczący sprzedaży wymienionej nieruchomości odbędzie się w dniu 29.12.2026 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bierutowie ul. Moniuszki 12 (budynek A, I piętro), i rozpocznie się o godzinie 10⁰⁰”.
Pozostałe zapisy w tekście wyciągu z ogłoszenia o przetargu nie ulegają zmianie.

**Burmistrz Bierutowa
Piotr Sawicki**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458875

sygn. akt I Ns 209/25

W Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie toczy się postępowanie I Ns 209/25 z wniosku BEST NFIZW w Gdyni o stwierdzenie nabycia spadku po **Janie Korczowskim** synu Józefa i Heleny zmarłym 02 maja 2025 roku w Wąbrzeźnie. Sąd wzywa do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania spadkobierców, aby w ciągu trzech miesięcy od ogłoszenia zgłosili się w Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458873

sygn. akt I Ns 226/26

W Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie sygnatura akt I Ns 226/26 toczy się postępowanie z wniosku Teresy Szczepańskiej o stwierdzenie nabycia spadku po Marianie Szabli (Szabla) synu Stefana i Moniki zmarłym 21 maja 2026 roku w Grudziądzu, ostatnio zamieszkałym w Wąbrzeźnie. Sąd wzywa do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania spadkobierców, aby w ciągu trzech miesięcy od ogłoszenia zgłosili się w Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku.

• **Wyborcy Ocma Yehudit Itamara Ben-Gwira**
FOT. REUTERS / RAMI SHLUSH

– **Czekaliśmy dwa tysiące lat na powrót do naszej ziemi! Nawet jeśli będzie trzeba, to przeczekamy rząd Arabów i lewicy** – mówią wyborcy Itamara Ben-Gwira, obecnego ministra bezpieczeństwa Izraela.

Kacper Max Lubiewski

KORESPONDENCJA Z IZRAELA

Czy wtorkowe wybory były zaledwie referendum nad popularnością Beniamina Netanjahu, czy czymś więcej? Według Mattiego Friedmana, wieloletniego korespondenta Associated Press w Izraelu i eksperta izraelskiej polityki, obie tezy są poprawne.

– Netanjahu generuje silne emocje w Izraelu i jest głównym bohaterem tych wyborów, ale w tych wyborach starły się ze sobą dwie bardzo odmienne wizje: jedna zakładająca bardziej liberalną, europejską ścieżkę rozwoju Izraela, a druga – mieszaną agresywnego nacjonalizmu i mesjanizmu – twierdzi w rozmowie z „Wyborczą”.

To wyrażenie, o którym skądinąd w Izraelu dyskutuje się od dawna. Anita Shapira, izraelska historyczka, już dwadzieścia lat temu pisała o postępującym podziale na „obywatelskich Izraelczyków” i „etnicznych Żydów”, który rozsadza izraelskie społeczeństwo od środka.

– Gadi Eisenkot i opozycja proponują powrót do wartości izraelskiej deklaracji niepodległości: demokrację, równość i dążenie do pokoju. Blok Netanjahu ma zupełnie inne plany: wzmacnianie prerogatyw premiera, osłabianie sądów i dalsze ureligijnienie instytucji publicznych – dodaje Friedman.

Rola religii

– Chciałabym, żeby Izrael był liberalną, świecką demokracją. Niestety, religia wciska się w każdą sferę życia – powiedziała mi Miriam, która zagłosowała na centrolewicowych Demokratów. Postulat rozdzielenia religii od państwa był dla niej w tych wyborach kluczowy.

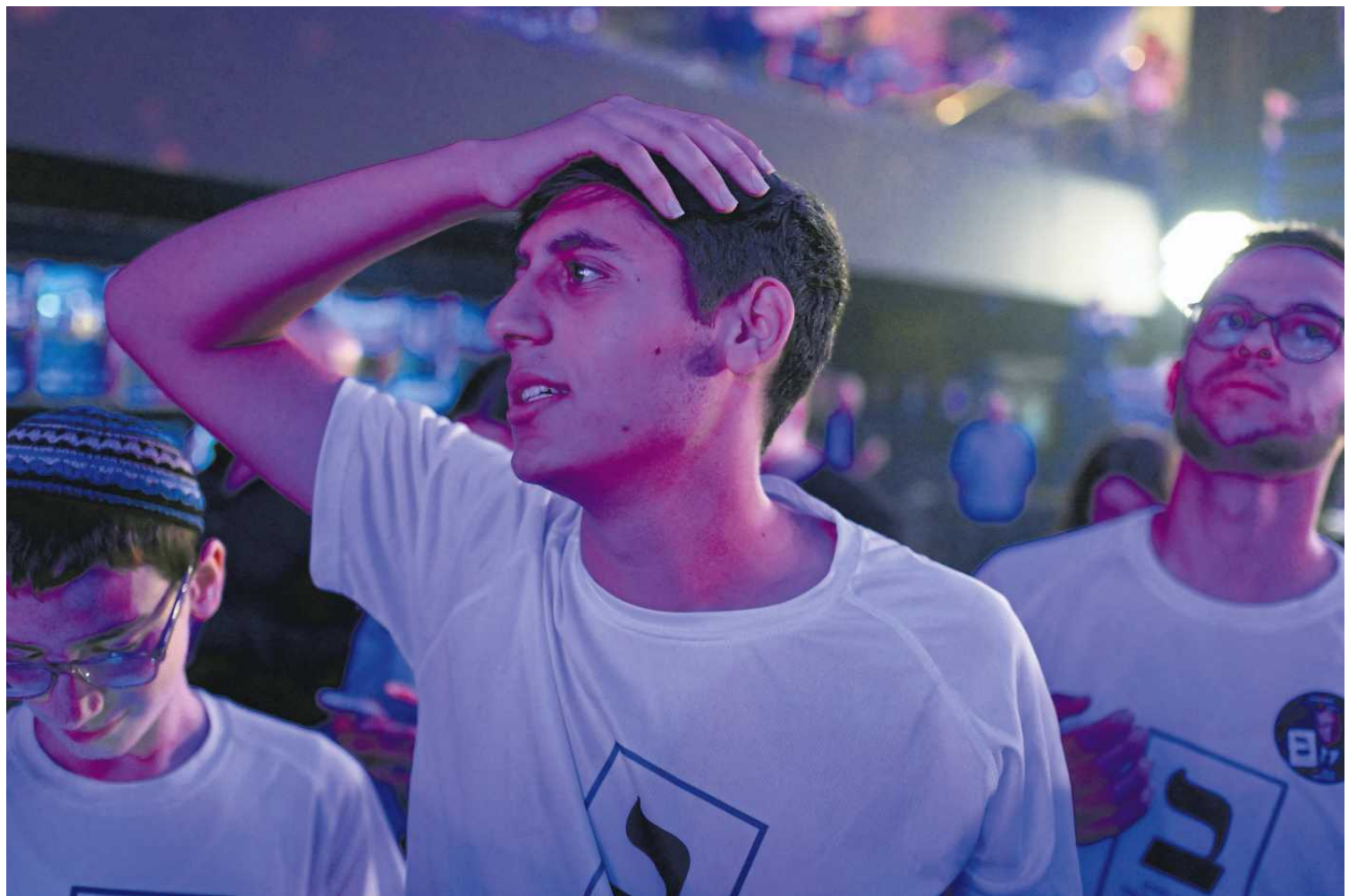
Rozmawiamy we wtorek wieczorem na wyborczej imprezie wyborców izraelskiej lewicy we Florentinie, hipsterskiej dzielnicy na południu Tel Awiwu. Nastroje uczestników wahają się od odskrajającego optymizmu po kompletną beznadzieję.

Miriam twierdzi, że jest pełna nadziei: – Muszę być! Przecież inaczej nie ma po co walczyć o ten kraj.

Inni imprezowicze, którzy głosowali na bardziej radykalną, antysyjonistyczną Wspólną Listę, byli mniej przekonani: ich główną motywacją w tych wyborach było zakończenie okupacji Zachodniego Brzegu oraz wszystkich wojen prowadzonych przez Izrael. Częściej niż wyborcy Demokratów opisywali swoją decyzję jako wyraz sprzeciwu wobec Izraela jako takiego niż sprzeciw na lewicową korektę przyszłego rządu.

Wyjątkiem była Noemi, która jest zadowolona z wyników wyborów. Choć zarówno Netanjahu, jak i Eisenkot wykluczyli współtworzenie przyszłego rządu z Wspólną Listą, to ona nadal widzi swoją wyborczą decyzję jako przejaw pragmatyzmu: – Nawet jeśli moja partia będzie w opozycji, to ze względu na liczbę mandatów, będzie opozycją silną. Przyszła koalicja rządząca będzie najpewniej krucha, więc nie będzie w stanie tak łatwo bagatelizować głosu opozycji.

Dwie godziny później okazało się, że Noemi, podobnie jak reszta wyborców Wspólnej Listy, oddała głos na partię, która po wyborach prawdopodobnie będzie miała najwięcej do powiedzenia o nadchodzącym rządzie (wraz z drugą arabską partią – Raam).

Skrajna prawica wstrząśnięta wynikami wyborów w Izraelu

Sztuczny optymizm

Na zakończenie głosowania i ogłoszenie wyników sondażowych poszedłem na oficjalną imprezę partyjną skrajnie prawicowej Ocmy Jehudit Itamara Ben-Gwira, obecnego ministra bezpieczeństwa Izraela. Wydarzenie odbyło się w klubie nocnym w Modi'in, religijnym mieście w środkowym Izraelu. Lokalizacja przełożyła się na atmosferę samego eventu. Z głośników leciała bardzo głośna, zmiksowana muzyka mizrachijiska (tj. izraelski odpowiednik disco polo), a na stołach wystawione były słodkie napoje i tace ze smażoną rybą. Uczestników było stosunkowo niewiele: łącznie może setka, której zdecydowaną większość stanowili młodzi mężczyźni w partyjnych koszulkach oraz z dzierganymi kipami [kippot srugot, jeden ze znaków rozpoznawczych religijnych żydowskich osadników]. Dużo było nastolatków, kilka rodzin, prawie w ogóle seniorów.

Wiec rozpoczął się z opóźnieniem i bez konfiansjera. Gdy naszym oczom ukazały się na telebimach wstępne wyniki, według których Ocma Yehudit zdobyła zaledwie sześć mandatów, na sali zapadła niezręczna cisza. Nikt nie skandował ani nie tańczył; niektórzy zawiedzeni działacze wyszli z sali, wiele osób ślepo patrzyło w ścianę, kilku cicho płakało w kacie. Politycy Ocmy dostali także ogólny zakaz rozmawiania z mediami, dopóki stanowiska nie zajmie Ben-Gwir.

Humor działaczy zmienił się całkowicie, gdy spóźniony o dwie godziny na scenę wszedł lider Ocmy Yehudit. Wyborcy momentalnie zaczęli wspólnie tańczyć i odśpiewali nieoficjalny hymn partii, skomponowany na modłę muzyki rave-owej, który wychwala Ben-Gwira i jego osiągnięcia.

W tych wyborach starły się ze sobą dwie odmienne wizje: jedna zakładająca bardziej liberalną, europejską ścieżkę rozwoju Izraela, a druga – mieszaną agresywnego nacjonalizmu i mesjanizmu

MATTI FRIEDMAN

korespondent Associated Press w Izraelu

Ben-Gwir poświęcił lwia część swojej przemowy na dziękowanie wszystkim kandydatom i aktywistom. Zaznaczył też, że jego partia jeszcze dwie kadencje temu miała tylko jednego posła, nie wspominał jednak, że w porównaniu z poprzednimi wyborami straciła mandaty. Szczególnie ciepło pozdrowił też ze sceny Yoava Eliassiego, znanego faszystowskiego rapera i prowokatora, który wspomógł Ocmę na różnych etapach kampanii. Było też ostrzeżenie – przed utworzeniem rządu jedności narodowej przez Likud i opozycję.

– Byłaby to niebezpieczna i haniebna zdrada – powiedział. – Czas się teraz modlić, ciężko pracować i znowu się modlić, a na pewno wszystko skończy się dobrze – dodał na koniec.

„Nie damy o sobie zapomnieć”

Ten sztuczny optymizm podtrzymywać próbowała także druga na liście Ocmy Jehudit Tally

Gottlieb, mówiąc dziennikarzom, że ostateczne wyniki na pewno będą lepsze. W podobnym tonie wypowiadała się inna posłanka partii Ben-Gwira, Limor Son Har-Melech. Gdy zapytałem ją o to, czy nie jest zawiedziona wynikami wyborów, szybko ucięła rozmowę i powiedziała, że spodziewa się wzrostu poparcia wraz ze zliczeniem głosów żołnierzy.

– Ben-Gwirowi jeszcze urośnie, tylko musimy trochę poczekać – powiedziała mi Awiwa, wyborczyni.

Mniej optymistyczni są inni obecni na wiecu wyborcy: choć jeszcze chwilę temu radośnie tańczyli pod sceną, to po wyjściu z sali ich miny były nienagodne. Hersh i Gabriel, osiemnastolatowie, którzy głosowali we wtorek po raz pierwszy, podkreślili, że partia Ben-Gwira przekonała ich wprowadzeniem kary śmierci dla palestyńskich terrorystów oraz ułatwieniem dostępu do broni palnej. Obaj chcieliby też zlikwidowania Sądu Najwyższego oraz masowej „wymuszonej emigracji” Palestyńczyków z Gazy. Wyniki wyborów ich zaskoczyły, ale winy dopatrywali się nie w kampanii Ben-Gwira, a nieprzekroczeniu progu przez inną prawicową partię – Amchę Yisrael generała Oferę Wintera.

– Czekaliśmy dwa tysiące lat na powrót do naszej ziemi! Nawet jeśli będzie trzeba, to przeczekamy rząd Arabów i lewicy – pocieszał się Almog. – Ben-Gwir dokonał czegoś niesamowitego: połączył Żydów religijnych i świeckich, a także Mizrahim i Aszkenazyjczyków w walce o każdy cal terytorium Ziemi Izraela.

Gdy chciałem się z nim pożegnać, dodał jeszcze ochoczo: – Takiej partii jeszcze nigdy nie było. Zapisz to: nie pozwolimy o sobie zapomnieć. ●

W Hiszpanii zderzyły się dwa pociągi

• Prezydent regionu Kastylii-La Mancha, gdzie doszło do katastrofy, poinformował wczoraj po godz. 12, że zginęło co najmniej 30 osób, a 80 jest rannych. Władze zastrzegły, że liczba ofiar prawdopodobnie wzrośnie

FOT. ISMAEL HERRERO / PAP/EPA

Między miastami Los Yébenes i Urda w prowincji Toledo doszło do zderzenia dwóch pociągów. Według wstępnych informacji zginąć mogło nawet kilkadziesiąt osób. Ruch między Madrytem a Andaluzją został wstrzymany.

Julia Panicz

Wczoraj około godziny 9 rano pociąg państwowego przewoźnika AVE Renfe jadący z Madrytu w kierunku Sewilli zderzył się z pociągiem prywatnego operatora Iryo, który jechał w przeciwnym kierunku. W obu składach łącznie było około 544 osób – podał dziennik „El País”.

Gazeta przekazała także, że wyniku zderzenia dwa wagony się wykołczyły i spadły z nasypu. W związku ze zdarzeniem operator kolejowy Adif poinformował, że linia łącząca Madryt z południową Andaluzją jest zamknięta.

Kilkadziesiąt ofiar śmiertelnych

Emiliano García-Page, prezydent regionu Kastylii-La Mancha, gdzie doszło do katastrofy, poinformował wczoraj po godzinie 12 w briefingu dla prasy, że zginęło co najmniej 30 osób, a 80 jest rannych, z czego 50 odniosło średnie i ciężkie obrażenia.

Władze zastrzegły, że liczba ofiar prawdopodobnie wzrośnie.

Na miejsce wypadku skierowano liczne karetki i helikoptery. Okoliczne szpitale przygotowują się na przyjęcie rannych, a władze miejscowości Urda, w pobliżu której doszło do

zderzenia, na prośbę Obrony Cywilnej przygotowują halę sportową, która w razie potrzeby ma posłużyć do przyjęcia poszkodowanych.

Przyczyną błąd ludzki

Ministerstwo transportu i spółka Adif, odpowiedzialna za infrastrukturę kolejową, analizują hipotezę, zgodnie z którą przyczyną katastrofy mógł być „błąd ludzki pracownika Adif” podczas usuwania awarii głównego systemu sygnalizacji – podał „El País”, powołując się na źródła rządowe.

Według wstępnych ustaleń jeden z pociągów zatrzymał się lub znacząco zwolnił kilka minut przed wypadkiem z powodu problemów z ruchem na linii – przekazał portal 20minutos. Wtedy najechał na niego od tyłu pociąg jadący z Madrytu do Sewilli. Pasażerowie, którzy zadzwonili do publicznego radia Cadena SER, mówili o „potężnym uderzeniu”.

Premier „wstrząśnięty”

W sprawie wypadku w prowincji Toledo głos zabrał premier Hiszpa-

nii. „Jestem wstrząśnięty poważnym wypadkiem kolejowym w prowincji Toledo. Moje współczucie, solidarność i wsparcie dla wszystkich ofiar oraz ich rodzin” – napisał na X Pedro Sanchez. Partie polityczne w Hiszpanii odwołały wydarzenia związane z trwającą w kraju kampanią wyborczą.

Wielu z podróżujących z Andaluzji do Madrytu 28 października to rolnicy, którzy mieli wziąć udział w proteście zwołanym przed Ministerstwem Rolnictwa.

Operator kolejowy Adif poinformował, że linia łącząca Madryt z południową Andaluzją jest zamknięta.

Rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych Maciej Wewiór przekazał, że resort sprawdza doniesienia medialne o katastrofie kolejowej w Hiszpanii. – Nasz konsulat w Hiszpanii działa. Na teraz nie ma informacji o poszkodowanych Polakach – powiedział.

Kolejna katastrofa w tym roku

W styczniu tego roku doszło do równie tragicznego zdarzenia na hiszpańskiej kolei. W Adamuz w prowincji Kordoba pociąg przewoźnika Iryo zjechał na sąsiedni tor i zderzył się z pociągiem AVE. Zginęło wówczas 45 osób, a kilkadziesiąt zostało rannych. Eksperci badający przyczyny tego wypadku ocenili we wstępnym raporcie, że przed zderzeniem jeden z pociągów przejechał po uszkodzonym odcinku torów.

Była to najtragiczniejsza katastrofa kolejowa w Hiszpanii od 2013 roku, gdy pociąg Alvia wypadł z zakrętu w pobliżu Santiago de Compostela. Zginęło wówczas 80 osób, a 145 zostało rannych. ●

PAP

Według wstępnych ustaleń jeden z pociągów zatrzymał się lub znacząco zwolnił kilka minut przed wypadkiem z powodu problemów z ruchem na linii. Wtedy najechał na niego od tyłu pociąg jadący z Madrytu do Sewilli

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458892

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie (Dz.U.2023.1906) zwanej dalej *specustawą* oraz art. 49 ustawy z 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U.2025.1691)

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia, że w dniu 21 października 2026 r. została wydana decyzja Nr 1/2026, znak: WI-VI.7851.1.1.2026.EF, o zezwoleniu na realizację inwestycji, pn.: „Budowa Kompleksu Strzelnic Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej z instalacjami wewnętrznymi, zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną na działkach nr 167/74, 167/97, 167/98, 167/99, 167/100, obręb 0002, j.ew. Krowodrza przy ulicy Lucjana Rydla 54 w Krakowie wraz z budową przyłącza ciepłowniczego, na działce nr 167/100, obręb 0002, j.ew. Krowodrza w Krakowie”, na wniosek inwestora – Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Projektowana inwestycja planowana jest do realizacji na terenie województwa małopolskiego, w mieście Kraków – na niżej wymienionych działkach ewidencyjnych: jednostka ewidencyjna Krowodrza 126102_9, obręb 0002 K-2: 167/74, 167/97, 167/98, 167/99, 167/100.

Ww. decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Strony postępowania mogą zapoznać się z treścią decyzji w Oddziale Zezwoleń na Realizację Inwestycji Wydziału Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie przy ul. Basztowej 22, 31156 Kraków, pokój nr 347 (III piętro), od poniedziałku do piątku, w godzinach pracy Urzędu. Zaleca się wcześniejsze uzgodnienie terminu spotkania telefonicznie pod numerem telefonu 12 39 21 671.

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Ministra Finansów i Gospodarki, za pośrednictwem organu wydającego decyzję, tj. Wojewody Małopolskiego (na adres: ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków), w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji stronie albo w terminie 14 dni od obwieszczenia lub doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji.

Stosownie do wymogu wynikającego z art. 10 ust. 1 *specustawy*, Wojewoda doręcza decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji wnioskodawcy oraz zawiadamia pozostałe strony o jej wydaniu, w drodze obwieszczenia we właściwym urzędzie wojewódzkim, tj. Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie, i urzędzie gminy właściwym miejscowo, ze względu na miejsce inwestycji, tj. Urzędzie Miasta Krakowa, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych organów obsługiwanych przez te urzędy, a także w prasie o zasięgu ogólnopolskim ze skutkiem doręczenia na dzień następujący po dniu obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim. **Właścicielom i użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji zawiadomienie o wydaniu decyzji wysyła się na adres wskazany w katastrze nieruchomości ze skutkiem doręczenia.**

Zawiadomienie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 zdanie pierwsze *specustawy*, uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie we właściwym urzędzie wojewódzkim.

Zgodnie z art. 35 ust. 3 *specustawy* odwołanie od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji winno zawierać zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458866

Syndyk masy upadłości KLIVATEC Sp. z o.o. w upadłości

ogłasza przetarg na sprzedaż:

- **ruchomości obejmujących: urządzenia, klimatyzatory oraz pozostałe urządzenia – po cenie nie niższej niż 2,5 % wartości oszacowania netto, zgodnie z załącznikiem nr 1,**
- **wyposażenia biura – po cenie nie niższej niż 2,5% wartości oszacowania netto, zgodnie z załącznikiem nr 2,**
- **ruchomości obejmujących: klimatyzatory i urządzenia marki LG oraz Mitsubishi, po cenie nie niższej niż 15 % wartości oszacowania netto, zgodnie z załącznikiem nr 3.**

Oferty należy składać pisemnie w Biurze Syndyka przy ul. Wyzwolenia 27 w Mikołowie w zaklejonych kopertach z dopiskiem „PRZETARG – KLIVATEC” w terminie od 29.10.2026 r. do dnia 05.11.2026 r. do godz. 12:00. Regulamin przetargu, operat szacunkowy oraz załączniki nr. 1,2 oraz 3 znajdują się w Biurze Syndyka przy ul. Wyzwolenia 27 w Mikołowie. Kontakt: pod nr tel. 601 403 987.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34459009

Syndyk sprzedaje z wolnej ręki w formie przetargu pakiet nieruchomości:

- części nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem hotelowym, obejmującej prawo własności do 22 lokali niemieszkalnych o charakterze hotelowym oznaczonych nr: 1.03, 1.07, 1.14, 1.16, 1.19, 2.03, 2.04, 2.12, 3.17, 3.18, 4.06, 4.14, 4.15, 4.16, 4.17, 4.18, 4.19, 5.03, 5.05, 5.06, 5.07, 5.18 wraz z udziałami w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego gruntu (dla ww. lokali nie założono dotychczas odrębnych ksiąg wieczystych; objęte są one księgą wieczystą prowadzoną dla gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste i budynku stanowiącego odrębną nieruchomość – WR1K/00139228/7),
 - lokalu niemieszkalnego o charakterze usługowym nr P.01 wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego gruntu (WR1K/00413786/1), za cenę nie niższą niż **12.300.00,00 zł** netto powiększoną o podatek VAT.
- Przetarg w dniu 2.12.2026 r. o godzinie 12:00 w Kancelarii Restrukturyzacyjnej przy ul. Fabrycznej 6 we Wrocławiu. Wadium w kwocie 500.000,00 zł. Rachunek: 54 1930 1190 2220 0271 5863 0001. Oferty należy składać do 1.12.2026 r. lub osobiście na minimum 1 godzinę przed rozpoczęciem przetargu.
- Regulamin przetargu, operat szacunkowy na stronie: www.krsa.pl

Nie ma kupca? Podnosimy cenę

Jawność cen zmienia rynek nieruchomości, dając dostęp do danych, których wcześniej nie było. Dzięki temu wiemy, że wiele mieszkań od deweloperów długo nie może znaleźć nabywców. Co robią wtedy firmy? Wiele z nich podnosi ceny.

Justyna Sobolak

Od lipca ubiegłego roku deweloperzy muszą na swoich stronach podawać informacje o cenach mieszkań w danej inwestycji. Raportują je także do serwisu dane.gov.pl. Dla kupujących taka jawność to duże ułatwienie.

Przed wejściem w życie przepisów potencjalni nabywcy o podanie ceny musieli się wręcz prosić. Wiele deweloperów nie chciało ujawniać stawek w rozmowach telefonicznych, zapraszając do biur sprzedaży. Kupujący tracili czas – zdarzało się, że inwestycja od początku nie była na ich kieszeń, ale aby się tego dowiedzieć, musieli pojechać do punktu sprzedaży.

Obowiązujące od roku przepisy nakładają na deweloperów nie tylko konieczność informowania o cenach, ale i podawania, jak zmieniły się stawki w ciągu ostatnich 30 dni. To z kolei pozwala na śledzenie ruchów cenowych w danej inwestycji. Daje więc realną ocenę sytuacji.

Jeszcze więcej możliwości

11 listopada kupujący zyskają większą łatwość w samodzielnej analizie danych. Od tego dnia zaczynają obowiązywać przepisy, które wprowadzają jednolitą strukturę przesyłania informacji przez deweloperów.

Dotąd firmy przekazywały dane o stawkach w dowolnej formie. Po zmianach wszyscy będą stosować jedną strukturę, określoną rozporządzeniem ministra cyfryzacji.

Oprócz tego, od 2 kwietnia 2027 roku w Portalu DOM dostępne będą także dane dotyczące cen transakcyjnych. To pozwoli zobaczyć, za ile deweloper wystawił mieszkanie na sprzedaż, a za ile rzeczywiście udało się je sprzedać.

– Już teraz jawność cen pozwala zrobić coś, czego wcześniej nie dało się zrobić na danych publicznych: śledzić cenę konkretnego mieszkania – zauważa Bartłomiej Kreczmer, współzałożyciel helloHOME, serwisu, który pozwala znaleźć zweryfikowanych agentów nieruchomości.

Ceny mieszkań „stoją” od roku

Serwis helloHOME przeanalizował ceny, jakie wpłynęły do dane.gov.pl. Łącznie na warsztat wziął ponad 110 tys. ofert mieszkań. I wysnuł z nich ciekawe wnioski.

Okazało się, że aż 29 711 mieszkań od 590 deweloperów było w ofercie zarówno 3 października 2025 r., jak i 3 października 2026 r. A to oznacza, że od roku czekają na nabywcę.

Z analizy wynika, że aż 55,1 proc. z tych mieszkań, które nie znalazły nabywców od dwunastu miesięcy, ma tę samą cenę. W przypadku 25,6 proc. cena została podniesiona, a tylko w 19,3 proc. odnotowano obniżki.

– Deweloperzy częściej czekają na kupca, niż zmieniają cennik – zauważa Bartłomiej Kreczmer.

Jeśli deweloperzy decydowali się na podniesienie ceny, ta wzrastała średnio o 4,5 proc. Obniżki były głębsze i sięgały średnio 8,3 proc.

Kupujący płacą mniej

Raport helloHOME zestawia też ceny ofertowe raportowane przez deweloperów ze stawkami transakcyjnymi, które przeanalizował Narodowy Bank Polski. Okazuje się, że różnice są

FOT. GETTY IMAGES

Deweloperzy będą bronić się przed większymi ruchami cenowymi, bo nie narzekają na popyt

spore. W Szczecinie, Łodzi i Gdańsku kupujący płacą średnio o 18-20 proc. mniej niż wynika z cenników deweloperów. Część tej różnicy to negocjacje i rabaty, część wynika z innego doboru mieszkań. W analizie uwzględniono średnie stawki, a nie ceny konkretnych mieszkań.

Najmniejsze różnice odnotowano w Opolu, Kielcach i Zielonej Górze. Wyniosły nie więcej niż 5 proc.

Na rynku nieruchomości od dłuższego czasu mamy do czynienia z cenową stabilizacją. Najnowsze dane Narodowego Banku Polskiego za drugi kwartał tego roku wskazują nawet, że po skorygowaniu o inflację i wzrost wynagrodzeń, można śmiało stwierdzić, że nieruchomości tanieją.

Z danych NBP wynika, że wartości ofertowe kwartał do kwartału wzrosły o około 1 proc. Tylko w Warszawie skoczyły więcej, o 2,4 proc. Ceny transakcyjne na rynku pierwotnym kwartał do kwartału w dziesięciu miastach nie drgnęły. Tylko w Warszawie wzrosły o 1,9 proc. Na rynku wtórnym panuje jeszcze większa równowaga. Tu stawki w ofertach kwartał do kwartału niemalże się nie zmieniły. W żadnym mieście nie wzrosły powyżej 1 proc.

Będzie więcej akcji rabatowych

Sytuacja na rynku wydaje się stabilna. Klienci ze spokojem podchodzą do podejmowania decyzji zakupowych, mają czas, by się zastanowić i mają też z czego wybierać. Z danych Otodom wynika, że w październiku było 59 tys. ofert.

Analitycy prognozują, że w najbliższym czasie nie powinno dojść do nagłych zmian w cennikach deweloperów, a niedługo można nawet spodziewać się większych akcji rabatowych. – Pod koniec roku deweloperzy zaczną przekonywać klientów rabatami. W październiku może być na to jeszcze za wcześnie, ale w listopadzie promocje już się pojawiają, a w grudniu są pewne. To jak nowa tradycja rynkowa – zapo-

wiada Katarzyna Kuniewicz, dyrektorka badań rynku Otodom.

Rekordowa liczba gotowych mieszkań oznacza dla kupujących większy wybór, ale także mocniejszą pozycję negocjacyjną. – Mieszkanie oddane do użytkowania jest już gotowym produktem, a deweloperowi zależy na jego sprzedaży. Niesprzedany lokal oznacza bowiem zamrożony kapitał i dalsze koszty związane z utrzymaniem gotowej inwestycji. Nie zawsze musi to oznaczać obniżkę ceny widoczną w cenniku. Przedmiotem negocjacji mogą być miejsce postojowe, komórka lokatorska, pakiet wykończeniowy albo inne elementy transakcji. Dla tego kupujący, któremu spodobało się gotowe mieszkanie, powinien pytać nie tylko o możliwość obniżenia ceny, ale również o dodatkowe korzyści – wymienia Marek Wielgo, ekspert portalu RynekPierwotny.pl.

Wyniki nawet dwukrotnie lepsze

Deweloperzy będą jednak bronić się przed większymi ruchami cenowymi, bo nie narzekają na popyt. Większość firm znacząco poprawiła wyniki sprzedaży rok do roku. Grupa ATAL od stycznia do września tego roku zawarła 2563 umowy deweloperskie i przedwstępne. To wynik o 124 proc. lepszy niż w tym samym okresie

rok wcześniej. Wówczas nabywców znalazło 1144 lokale.

– Spodziewamy się, że w tym roku wydamy nabywcom znacznie większą liczbę lokali niż w ubiegłym. Może ona zdecydowanie przekroczyć poziom trzech tysięcy mieszkań. Przed nami jeszcze intensywny czwarty kwartał, tymczasem mamy już wydanych ponad 2,1 tys. lokali. Harmonogram budów zakłada realizację znacznej części przedsięwzięć jeszcze przed końcem 2026 roku. Zakładamy, że rosnąca kontraktacja będzie szczególnie widoczna w zakończonych lub finalizowanych inwestycjach, które w tym roku będą przekazywane nabywcom. To będzie dodatkowo mieć pozytywny wpływ na liczbę tegorocznych wydań – mówi Zbigniew Juroszek, prezes zarządu ATAL SA.

O ponad 100 proc. wynik poprawił Lokum Deweloper. W ciągu trzech kwartałów sprzedał 175 mieszkań. W ubiegłym roku zaledwie 85. Dużo lepiej poszło także Marvipol Development. Od stycznia do września firma sprzedała 435 mieszkań. O ponad 63 proc. więcej niż rok wcześniej, kiedy nabywców znalazło 266 lokali. Dom Development poprawił wynik o 13 proc. rok do roku, Develia o 8,2 proc., Archicom – 12,2 proc., Unidevelopment – 38,6 proc., Victoria Dom – 34,3 proc., Ronson Development – 8,9 proc. Firmy liczą na aktywną końcówkę roku. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459027

Naszemu Przyjacielowi i Koledze,

Krzysztofowi Morawskiemu

składamy najszersze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Mamy

Rodzinie i Bliskim przekazujemy wyrazy wsparcia
w tych trudnych chwilach.

Zarząd oraz Pracownicy Comp S.A.

Drastyczne podwyżki po zmianie czasu

Po zmianie czasu na rynku energii nastąpiły ogromne podwyżki cen prądu. W porównaniu z piątkiem jest drożej nawet o ponad 200 proc.

Ireneusz Sudak

Kryzys energetyczny trwa – ceny ropy utrzymują się na poziomie 110 dol. za baryłkę, a ceny gazu ziemnego są najwyższe od grudnia 2022 roku. To musi mieć przełożenie na rynek energii elektrycznej. Eksperti odnotowują rekordowe podwyżki, czegoś takiego nie było od krytycznych, jesiennych miesięcy 2022 r., gdy Ukraina odpierała rosyjskie ataki.

3,3 zł za kWh

Ceny prądu wahają się z godziny na godzinę w zależności od popytu i podaży. Wczoraj cena dobową wynosiła średnio 1,38 zł za kilowatogodzinę (kWh) netto. Tymczasem w najbardziej popularnej taryfie G11, regulowanej przez Urząd Regulacji Energetyki, prąd kosztuje 0,61 zł za kWh, ale brutto.

– To najdroższa doba tego roku. Ostatnio drożej było 1 września 2022 roku. W notowaniach od początku 2022 roku wyżej wypadło 17 dób, wszystkie w lipcu, sierpniu i wrześniu 2022. Godzin po 2 tysiące złotych i drożej było w tym roku 11, a w całym

FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

To nie pierwsza zmiana czasu i nie przypominam sobie takich sytuacji z przeszłości

ŁUKASZ CZEKAŁA
prezes firmy Optimal Energy

2025 roku ani jednej. Jutro dochodzi pięć kolejnych godzin po 2 tys. zł – uważał we wtorek Piotr Ostaszewski, prezes firmy Ekovoltis, która dostarcza dane o cenach prądu i gazu.

Skała podwyżek w tym tygodniu jest olbrzymia i dotyczy godzin południowego szczytu.

Jeszcze w ostatni piątek, 23 października, między godzinami 15 a 18 ceny energii wahały się od 0,54 do 1,2 zł za kWh. W poniedziałek było to już nawet 2,2 zł – najdrożej było między 16 a 17. W zależności od godziny podwyżki sięgnęły nawet 200 proc. Tego dnia najwyższą cenę odnotowano po godzinie 16 – 2,2 zł za kWh. W piątek o tej samej porze było to zaledwie 0,7 zł. We wtorek ceny utrzymywały się na wysokim poziomie i przed godziną 16 zostały wyznaczone na 2 zł za kWh. Wczoraj w godzinach 17-19 prąd kosztował jeszcze więcej – prawie 2,7 zł za kWh. Z podatkiem VAT będzie to rekordowe 3,31 zł brutto.

Kryzys podnosi ceny

Co się takiego stało, że ceny wzrosły tak szybko i tak mocno? Od niedzie-

li obowiązuje czas zimowy – światła w ciągu doby jest tyle samo, ale godzinowo zmrok zapada wcześniej, przez co fotowoltaika nie może już zaspokajać popołudniowego wzrostu zużycia.

– To nie pierwsza zmiana czasu i nie przypominam sobie takich sytuacji z przeszłości – mówi nam Łukasz Czekala, prezes firmy Optimal Energy. Jego zdaniem wzrost jest zagadkowy, bo nie wydarzyło się nic, co by mogło usprawiedliwiać takie skoki. – Zwykle ceny godzinowe rosną, gdy na przykład awarii ulega blok jakiejś elektrowni, są przestoje remontowe, rośnie zapotrzebowanie na prąd albo nie ma wiatru. Tutaj niczego takiego bym się nie doszukiwał, nie było też komunikatów o awariach – tłumaczy.

Tak ogromne podwyżki wywołały lawinę komentarzy w serwisach społecznościowych. Zdaniem Krzysztofa Hrywniaka, eksperta związanego z rynkiem energii, odpowiedzią może być mała rezerwa mocy w polskim systemie energetycznym. I jednak słaba wietrzność w ostatnich dwóch dniach.

Tak czy inaczej wysokie ceny godzinowe to wyzwanie dla osób korzystających z taryf dynamicznych, czyli płacących za prąd w cenie ustalonej w każdej godzinie. – Jeśli ktoś ma tylko taryfę dynamiczną, a nie ma fotowoltaiki ani przede wszystkim magazynu energii, to zapłaci więcej – mówi Łukasz Czekala.

W grudniu poznamy nowe ceny energii w taryfie G11 regulowanej przez URE. Analitycy spodziewają się podwyżki o 18 proc., ale że zbliża się rok wyborczy, jest niepisana presja na ograniczenie podwyżek.

Domownicy nie dostosują się do cen

Tak gwałtowne podwyżki mogą być niszczące dla domowego budżetu. Ale co do zasady, taryfy dynamiczne mogą być opłacalne.

Eksperti Forum Energii sprawdzili ceny energii, sytuację rynkową i dostępne taryfy dynamiczne za ostatnie 11 miesięcy ubiegłego roku na konkretnych klientach. Następnie porównali, co by się w tym czasie bardziej opłacało. Okazało się, że taryfa dynamiczna była zawsze tańsza niż taryfa G11, mimo że analizowane profile zużycia prądu nie są dopasowane do dobowych wahań cen.

Rachunki dzięki taryfie dynamicznej spadły o mniej więcej 20 proc., w zależności od gospodarstwa domowego. Podobne wnioski ma też URE. „Odbiorcy czterech spośród dziesięciu sprzedawców oferujących taryfy dynamiczne osiągnęli przeciętną cenę roczną poniżej poziomu „ceny zamrożonej”, 500 zł/MWh netto. Duże różnice w poziomie średniej ceny wynikały głównie z różnic w średnim profilu zużycia odbiorców” – głosi raport URE. ●

REKLAMA

Kraj/34453684

Enea

Nowa organizacja. Nowa energia.

Od 1 października 2026 r.
Twoją umowę obsługuje spółka
Enea Sprzedaż sp. z o.o.,
część Grupy Enea. Ty nie musisz
nic robić. Wszystko działa jak
dotychczas.

Więcej informacji na
enea.pl/eneasprzedaz

Z dniem 1 października 2026 r. nastąpiło przeniesienie wyodrębnionej organizacyjnie, funkcjonalnie i finansowo części majątku Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu, wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem: 0000012483 i innych elementów związanych z tym majątkiem, stanowiących zorganizowaną część przedsiębiorstwa Enea S.A., przeznaczoną do prowadzenia działalności polegającej na obrocie energią elektryczną i paliwami gazowymi na Enea Sprzedaż sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, wpisaną do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem: 0000972437, w zamian za udziały, które Enea S.A. otrzymała w podwyższonym kapitale zakładowym Enea Sprzedaż sp. z o.o. (podział przez wyodrębnienie w rozumieniu art. 529 § 1 pkt 5) k.s.h.), na zasadach określonych w planie podziału uzgodnionym w dniu 15 września 2025 r.

Materiał graficzny wygenerowany przy użyciu AI.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Na podstawie art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) zawiadamia się, że na wniosek inwestora: Zarząd Województwa Mazowieckiego, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa, reprezentowanego przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie, ul. Kolejowa 5/7,01-217 Warszawa, zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 705 na odcinku od km 22+816.00 do km 25+154.40” na terenie gminy Nowa Sucha oraz m. Sochaczew, w powiecie sochaczewskim, woj. mazowieckie”.

Stronami postępowania w sprawie są wnioskodawca, właściciele lub użytkownicy wiczyści nieruchomości objętych wnioskiem (powiadomieni w drodze zawiadomień).

Działki usytuowania obiektu:

inwestycja zlokalizowana jest na terenie gminy Nowa Sucha, gminy M. Sochaczew, powiat sochaczewski, woj. mazowieckie.

Numery działek w istniejącym pasie drogowym:
powiat sochaczewski, gmina Nowa Sucha

jednostka ewid. 142805_2
obręb 0008 Koztów Biskupi: dz. ew. nr 279, 308/4, 308/6;

powiat sochaczewski, gmina m. Sochaczew
jednostka ewid. 142801_1
obręb 0005 Malesin: dz. ew. nr 79, 102/22, 102/20.

Numery działek stanowiące własność Województwa Mazowieckiego w projektowanym pasie drogowym, do przejęcia w całości pod inwestycję:
powiat sochaczewski, gmina Nowa Sucha
jednostka ewid. 142805_2
obręb 0008 Koztów Biskupi: dz. ew. nr 242/8.

Numery działek w projektowanym pasie drogowym, do przejęcia w całości pod inwestycję przechodzące na rzecz Województwa Mazowieckiego:
powiat sochaczewski, gmina Nowa Sucha
jednostka ewid. 142805_2
obręb 0008 Koztów Biskupi: dz. ew. nr 242/7, 244/8, 244/6, 247/2, 367/2, 248/2, 250/4, 254/2, 255/2, 256/2, 258/2, 259/5;

powiat sochaczewski, gmina m. Sochaczew
jednostka ewid. 142801_1
obręb 0005 Malesin: dz. ew. nr 102/17, 101/5.

Numery działek w projektowanym pasie drogowym, podlegające podziałowi do przejęcia pod inwestycję przechodzące na rzecz Województwa Mazowieckiego (w nawiasach numery działek po podziale – tustym drukiem numery działek przeznaczone do przejęcia pod inwestycję):
powiat sochaczewski, gmina Nowa Sucha
jednostka ewid. 142805_2
obręb 0008 Koztów Biskupi: dz. ew. nr 251 (251/2, 251/1), 302 (302/2, 302/1), 301 (301/2, 301/1), 241/24 (241/26, 241/25), 372 (372/2, 372/1), 373/7 (373/14, 373/13);

powiat sochaczewski, gmina m. Sochaczew
jednostka ewid. 141901_1
obręb 0005 Malesin: dz. ew. nr 102/3 (102/33, 102/32), 102/8 (102/31, 102/30), 102/21 (102/27, 102/26), 102/23 (102/29, 102/28), 100/3 (100/18, 100/17), 100/4 (100/16, 100/15), 95 (95/2, 95/1), 94 (94/2, 94/1), 80/11 (80/13, 80/12), 48 (48/2, 48/1), 377 (377/2, 377/1), 335 (335/2, 335/1), 380 (380/2, 380/1).

Numery działek podlegające ograniczeniu niewchodzące w skład projektowanego pasa drogowego, podlegające ograniczeniu w korzystaniu z nieruchomości, przeznaczone pod budowę innych dróg publicznych, budowę lub przebudowę sieci uzbrojenia terenu, urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, zjazdów (jeżeli ograniczeniu podlega działka utworzona po podziale, to w nawiasie umieszczono numer działki po podziale, która objęta jest ograniczeniem):

powiat sochaczewski, gmina Nowa Sucha
jednostka ewid. 142805_2
obręb 0008 Koztów Biskupi: dz. ew. nr 299/2, 300, 301 (301/1), 372 (372/1), 257, 250/3, 248/1, 367/4, 367/3, 247/1, 244/5, 243, 242/4, 328/35, 303/7, 328/17, 328/6, 328/13, 304, 326/2, 326/4, 368/4, 368/6, 305/3, 324/11, 306/9, 306/11, 307/1, 323/2, 307/2, 323/13, 308/5, 322/22, 321, 310/19, 309, 373/8, 310/13, 310/12, 373/6, 310/9, 374/13, 313/6, 313/3, 313/7, 374/14, 314/1, 314/2;

powiat sochaczewski, gmina m. Sochaczew
jednostka ewid. 141901_1
obręb 0005 Malesin: dz. ew. nr 48 (48/1), 80/11 (80/12), 337/1, 341, 361, 347, 102/13, 101/4, 351/1, 355, 362, 364, 366, 369, 371, 374, 347, 377 (377/1), 380 (380/1), 382/2, 382/1, 384, 44/4, 386, 49, 139, 58/2, 399, 63.

Z dokumentacją sprawy można się zapoznać w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, Punkt Obsługi Klienta pokój nr 7, w następujących godzinach: poniedziałek 13⁰⁰-16⁰⁰ oraz w czwartek 8⁰⁰-12⁰⁰), po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod nr 22 695-62-19. Osoby nieumówione nie będą obsługiwane. Informacja ta ma na celu jedynie przedstawienie aktualnego stanu postępowania. Podczas jej trwania strony nie uzyskują informacji o planowanym terminie zakończenia postępowania ani nie otrzymują informacji merytorycznych. Czas przeznaczony na zapoznanie się z aktami wynosi do 30 min i nie może zostać przedłużony. W pokoju nr 7 może przebywać tylko jedna osoba do jednej sprawy.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego doręczenie uważa się za dokonane po upływie czterdziestu dni od dnia publicznego ogłoszenia. W trakcie prowadzonego postępowania, o czynnościach tutejszego organu, strony postępowania będą informowane w drodze publicznych obwieszczeń, zgodnie z art. 49 § 1 ww. ustawy „§ 1 Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej”.

Data publicznego obwieszczenia: 29 października 2026 r.
Znak sprawy: WIR-I.7820.2.32.2025.AG

Warszawa/34457929

Zabłudów, dnia 23.10.2026r.

BURMISTRZ ZABŁUDOWA

Działając na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2026r. poz. 399) informuję, iż w dniach **od 29.10.2026r. do 19.11.2026r.** na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zabłudowie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej **bip-umzabłudow.podlaskie.eu** i w serwisie internetowym Gminy Zabłudów **umzabłudow.podlaskie.eu** lub **www.zabłudow.pl** zamieszczony będzie

wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży
– Folwarki Tylwickie – dz. nr nr 341/1, 341/2,341/3 – udz.1/2.

Szczegółowych informacji dot. w/w nieruchomości można zasięgnąć siedzibie Urzędu Miejskiego w Zabłudowie lub telefonicznie 85 7188 100, 85 7188 189, 85 7188 122 wew. 53 , w poniedziałek w godz. 8-16, wtorek –piątek w godz.7-15.

Białystok/34458501

STAROSTA PŁOCKI

GGN-II.6845.4.2026

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
ZARZĄDU POWIATU W PŁOCKU

na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie Trzepowo Nowe gmina Stara Biała

1. Przedmiotem dzierżawy jest nieruchomość położona w obrębie Trzepowo Nowe gmina Stara Biała stanowiąca własność Powiatu Płockiego oznaczona jako działki ewidencyjne: 78/3 o pow. 0,1066 ha, 78/6 o pow. 0,2425 ha, 78/7 o pow. 9,7809 ha nr 126/2 o pow. 16,7026 ha, nr 126/8 o pow. 1,4802 ha, nr 126/19 o pow. 0,6220 ha, nr 126/21 opow. 1,5105 ha i nr 126/22 o pow. 2,1769 ha uregulowana w księgach wieczystych: PL1P/00095516/7, PL1P/00081917/7 i PL1P/00130142/2.
2. Nieruchomość została przeznaczona do dzierżawy w drodze przetargu pisemnego nieograniczonego.
3. Wysokość opłaty z tytułu dzierżawy – cena wywoławcza w wysokości 97 804,32 zł (słownie: dziewięćdziesiąt siedem tysięcy osiemset cztery złote 32/100) netto w stosunku rocznym.
4. Przetarg na dzierżawę ww. nieruchomości odbędzie się w dniu 30.11.2026r. o godz. 12⁰⁰ w Starostwie Powiatowym w Płocku, ul. Bielska 59, sala 602 (VI piętro).
5. Oferty należy składać do dnia 26.11.2026 r. do godz. 12⁰⁰ w siedzibie Starostwa Powiatowego w Płocku, Kancelaria ogólna.
6. Wadium na ww. nieruchomość ustala się na kwotę: 5 000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100), które może być wnoszone w pieniądzu, obligacjach Skarbu Państwa lub papierach wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego.
7. Wadium w wyżej określonej wysokości, wnoszone w pieniądzu należy wpłacić na konto Starostwa Powiatowego w Płocku – Bank Spółdzielczy „Mazowsze” w Płocku nr 81 9042 0003 0000 1586 2000 0100, w takim terminie, aby wpłynęło na konto Starostwa najpóźniej do dnia 26 listopada 2026 r.,
8. Wadium w wyżej określonej wysokości, wnoszone obligacjach Skarbu Państwa lub papierach wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego należy złożyć w Kancelarii ogólnej Starostwa Powiatowego w Płocku przy ul. Bielskiej 59, parter, najpóźniej do dnia 26 listopada 2026 r.
9. Pełen tekst ogłoszenia o przetargu został podany do publicznej wiadomości poprzez:
 - wywieszenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Płocku, ul. Bielska 59 i zamieszczenie na stronach internetowych: www.powiat.plock.pl oraz biz.powiat-plock.pl
 - wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Stara Biała i zamieszczenie na stronie internetowej BIP
 - wywieszenie na tablicy ogłoszeń Sołectwa Nowe Trzepowo.
- 7.Bliższe informacje na temat przetargu można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Płocku, ul. Bielska 59, pokój 311 tel. (24) 267 67 54.

STAROSTA PŁOCKI
Sylwester Tadeusz Ziemiakiewicz
(podpisano podpisem elektronicznym)

Plock/34458817

AB.6740.1205.2026.JW

Lublin, dnia 16 października 2026 r.

OBWIESZCZENIE STAROSTY LUBELSKIEGO
o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Działając na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311).

Zawiadamiam

o wydaniu na wniosek Burmistrza Bychawy decyzji nr 1540/26 z dnia 02.10.2026 r. udzielającej zezwolenia na realizację inwestycji drogowej pn.

„Budowa drogi gminnej nr 107233L w miejscowości Osowa-Kolonia”

Inwestycja będzie realizowana na niżej wymienionych działkach:

Województwo: Lubelskie
Powiat: Lubelski
Jednostka ewidencyjna – 060903_5 Bychawa Gmina
Obręb 0018 Osowa-Kolonia

działki nr ew.: 296, 379, 331, 332, 333, 374/2, 375, 378, 380, 381, 382

Zakres przedsięwzięcia obejmuje:

- wytyczenie nowych granic pasa drogowego zgodnie z projektem podziału działek,
- roboty pomiarowe
- roboty pomiarowe związane z tyczeniem drogi i założenie reperów roboczych,
- roboty przygotowawcze – wycinka drzew i karczowanie pni,
- roboty ziemne – wykonanie koryta pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni jezdni i zjazdów,
- mechaniczne profilowanie i zagęszczanie podłoża pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni jezdni i zjazdów,
- wykonanie warstwy mrozochronnej z gruntu stabilizowanego cementem o Rm=2,5 MPa na jezdni i zjeździe na przyległą drogę,
- wykonanie podbudowy zasadniczej z kruszywa łamanego 0/31,5 mm stabilizowanego mechanicznie na jezdni i zjeździe na przyległą drogę,
- skropienie emulsją asfaltową podbudowy kamiennej na jezdni i zjeździe na przyległą drogę,
- wykonanie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego AC16W 50/70 na jezdni i zjeździe na przyległą drogę,
- skropienie emulsją asfaltową warstwy wiążącej na jezdni i zjeździe na przyległą drogę,
- wykonanie warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego AC11S 50/70 na jezdni i zjeździe na przyległą drogę,
- uzupełnienie zjazdów gruntowych kruszywem łamanym 0/31,5 mm stabilizowanym mechanicznie,
- umocnienie poboczy gruntowych kruszywem łamanym 0/31,5 mm stabilizowanym mechanicznie,
- oznakowanie odcinka drogi z projektem zmiany SOR.

Z treścią decyzji o zezwoleniu na realizację ww. inwestycji drogowej można zapoznać się w Wydziale Architektoniczno-Budowlanym Starostwa Powiatowego w Lublinie przy ul. Spokojnej 9, w godzinach pracy Wydziału /poniedziałek, środa, czwartek, piątek 8:00 – 15:00, wtorek 7:30 – 16:45/.

Strony mogą zapoznać się z treścią decyzji: drogą telefoniczną pod nr tel. **81 528 66 47**, drogą elektroniczną na adres mailowy: **abud@powiat.lublin.pl**, osobiście w Starostwie Powiatowym w Lublinie ul. Spokojna 9 **po uprzednim umówieniu wizyty**.

Od decyzji przysługuje prawo odwołania do Wojewody Lubelskiego za pośrednictwem Starosty Lubelskiego w terminie 14 dni od daty doręczenia zawiadomienia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Z up. STAROSTY LUBELSKIEGO
dr Barbara Grylak-Gabriel
Dyrektor Wydziału
Architektoniczno-Budowlanego

Lublin/34458876

Wójt Gminy Puńsk

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2026, poz. 399 z późn. zm.) podaje do publicznej wiadomości, iż w siedzibie Urzędu Gminy Puńsk, ul. Mickiewicza 23, wywieszony został na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni

wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy, przeznaczonych do zamiany.

Szczegółowe informacje w tej sprawie można uzyskać w Urzędzie Gminy Puńsk, ul. Mickiewicza 23, pokój nr 9, tel. 87 5161020.

Białystok/34458813

Prezydent Miasta Radomia

informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026r. poz. 399 ze zm.), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia przeznaczonej do zbycia w trybie bezprzetargowym, położonej w Radomiu w rejonie ulicy:

- **ul. Wydumowej**, oznaczonej w ewidencji gruntów miasta Radomia jako działka nr 196/1 o powierzchni 172 m² (obr. 0121 – Godów, ark. 127) KW Nr RA1R/00161260/0.

Radom/34458826

Zarząd Mienia Komunalnego

podaje do publicznej wiadomości,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku przy ul. gen. Józefa Bema 89/1 oraz na stronie internetowej www.zmk.bialystok.pl został wywieszony na okres 21 dni wykaz nr GU.4520.2.24.2026 nieruchomości gruntowych przeznaczonych do oddania w dzierżawę w trybie przetargowym. Powyższy wykaz został także wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 oraz na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl.

Białystok/34459054

Prezydent Miasta Radomia

informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.) na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia przeznaczonej do zbycia w trybie bezprzetargowym, położonej w Radomiu w rejonie ul. Energetyków, oznaczonej w ewidencji gruntów miasta Radomia jako działka nr 23/8 (obr. 0300 – Stara Wola Gołębiowska, ark. 223) o pow. 162 m².

Radom/34458844

Slówko
Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

Izraelczycy wybierali parlament

Izrael po wyborach się nie zmieni

Premier Benjamin Netanjahu uważa siebie samego za synonim całego Izraela – i robi wszystko, żeby utrzymać prawicowy kurs swojego kraju i społeczeństwa.

Mazzini

Benjamin Netanjahu był teoretycznie dla izraelskiej opozycji idealnym przeciwnikiem. Sędziwy przywódca, który doskonale potrafi rozpętywać wojny, ale ma olbrzymie problemy z ich zakończeniem, w dodatku od lat jest obciążony bardzo poważnymi skandalami korupcyjnymi.

Za jego rządów Izraelczycy doświadczili bardzo brutalnego, traumatycznego dla całej wspólnoty narodowej ataku. Trwale podważył on zbiorowe poczucie bezpieczeństwa, na którym przecież to państwo zostało zbudowane. Późniejsze działania Netanjahu doprowadziły jednak do bezprecedensowego pogorszenia relacji Izraela z resztą świata. Oslabiły pozycję kraju na arenie międzynarodowej, wywołując nawet egzystencjalny kryzys w bilateralnej relacji z USA, czyli w tym jednym sojuszu, który miał być z teflonu, odporny na jakiegokolwiek wstrząsy.

Nawet jego zaplecze partyjne w niczym mu nie pomagało, bo, jak przystojnie na łamach The Economist zauważa izraelski korespondent tygodnika, Anshel Pfeffer, Likud, czyli partia Netanjahu, do tegorocznych wyborów poszła bez jakiegokolwiek programu. Zresztą robi tak już od kilku elekcji. Krótko mówiąc, ugrupowanie, któ-

re chce rządzić Izraelem, nie ma swoim obywatelom nic do powiedzenia i najprawdopodobniej nic do zaoferowania – poza wieczną wojną i całkowitą militaryzacją życia publicznego.

Takiego rywala powinno być bardzo łatwo postawić pod ścianą. Zwłaszcza, że Izraelczycy są zmęczeni jego długimi rządami, co potwierdza rekordowa mobilizacja wyborcza i przyjazd do kraju ponad 90 tys. obywateli mieszkających na co dzień za granicą. Jak przypomina prof. Yossi Mekelberg z brytyjskiego think-tanku Chatham House, Izraelczycy nie mogą głosować korespondencyjnie ani spoza terytorium ojczyzny, więc żeby oddać głos, muszą wrócić do Izraela. I często wracali, ale nigdy w tak olbrzymiej grupie. Bo lista plag, które Netanjahu ściągnął na Izrael tylko przez ostatnie lata, jest olbrzymia. Irańskie pociski spadające na izraelskie miasta, turbulencje w relacjach nawet z pro-izraelskim Donaldem Trumpem, ryzyko poważnego konfliktu z nowym, zdominowanym przez Demokratów amerykańskim Kongresem, sankcje nałożone na osadników z Zachodniego Brzegu przez 12 nowych krajów...

A mimo to Netanjahu nie zatonął. Wręcz przeciwnie, wiele wskazuje na to, że po raz kolejny będzie miał szansę zostać premierem, a wówczas ponownie zaostrzy i tak już radykalny kurs izraelskiego państwa i tamtejszego społeczeństwa.

Przyniosła efekt polityka obłożonej twierdzy i wszechobecna militarystyka przestrzeni publicznej, o tyle łatwa do wdrożenia, że izraelska armia jest oparta na obowiązkowym poborze. Dzisiejszy Izrael jest doskonałym przykładem tego, co dzieje się ze spo-

łecznością, której latami powtarza się, że sensem jej istnienia jest ciągła walka. Jeśli Izrael kiedykolwiek spuści gardę, zostanie w tej optyce zmieciony z powierzchni ziemi – w domyśle przez Arabów. Dlatego do jakichkolwiek rozmów z przedstawicielami tej grupy etnicznej nie wolno dopuścić. Ani w kontekście budowania koalicji rządzącej, ani w temacie rozwiązania kwestii palestyńskiej.

Gaza nie była w ogóle tematem w kampanii wyborczej. Podobnie jak akty przemocy, których dopuszczają się osadnicy na Zachodnim Brzegu

Do tego można w gruncie rzeczy sprowadzić cały pomysł Benjamina Netanyahu na kampanię wyborczą i późniejsze rządzenie krajem: głosujcie na mnie, bo alternatywą są Arabowie albo ludzie, którzy z nimi wejdą w sojusz. A to dla was, Izraelczyków, oznaczać będzie śmierć. Ciężko jest sobie wyobrazić scenariusz, w którym te tendencje się odwracają albo chociaż wyhamowują.

Spółeczeństwo w sporej części kupiło opowieść o permanentnym zagrożeniu egzystencjalnym, zresztą jest ona częścią mitu założycielskiego całego państwa. Dlatego nawet gdyby premierem ostatecznie nie został Netanjahu, tylko jego rywal, Gadi Eisenkot, niewiele by się w gruncie rzeczy zmieniło. Być może społeczność międzynarodowa nie-

co przychylniej popatrzyłaby na Izrael, może ktoś zniósłby sankcje, może cytrusy z terytoriów okupowanych trafiłyby z powrotem na rynki w niektórych, teraz niechętnych Izraelowi krajach. Ale o procesie pokojowym z Palestyńczykami nie ma mowy, Gaza nie była nawet tematem w kampanii wyborczej. Podobnie wygląda sprawa aktów przemocy, których dopuszczają się osadnicy na Zachodnim Brzegu. W kwestiach fundamentalnych, decydujących o tym, jakim naprawdę państwem jest dzisiaj Izrael, obaj najwięksi rywale byli zaskakująco ze sobą zgodni.

Wszystko to dzieje się w kraju, którego jedna piąta mieszkańców to Arabowie lub obywatele arabskiego pochodzenia. Jednocześnie dominujące siły polityczne traktują ich jak trędowatych, zarzekając się, że nigdy nie wejdą z partiami arabskimi do koalicji.

Izrael staje się coraz bardziej prawicowy, wykluczający, uwiązany na smyczy radykałów w typie ministra bezpieczeństwa Itamara Ben-Gvira, dla którego niektórzy Palestyńczycy „to nie są nawet ludzie i nie zasługują na życie”. W tak zbudowanym państwie i społeczeństwie autokrata i demagog w typie Netanjahu ma nieprawdopodobną wręcz władzę.. ●

Mateusz Mazzini

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

OGŁOSZENIE PŁATNE

Warszawa/34458955

OBWIESZCZENIE o wydaniu decyzji

Zgodnie z art. 11f ust. 3 i ust. 4 i 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311 t.j.), art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 t.j., ze zm.)

Prezydent m. st. Warszawy zawiadamia,

że 16 października 2026 r. po zakończeniu postępowania wszczętego na wniosek Prezydenta m.st. Warszawy, reprezentowanego przez Burmistrza Dzielnicy Białoleka, została wydana decyzja nr 12/BIA/ZRID/2026 Prezydenta m. st. Warszawy w sprawie wydania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi gminnej – ulicy Kobiątka w Dzielnicy Białoleka m.st. Warszawy.

Inwestycja drogowa realizowana będzie na terenie działek:

z obrębu 4-16-02, oznaczonych w ewidencji gruntów nr: **33/10 (cz.)**, **33/11 (cz.)**, **33/14 (cz.)**, **33/28** (wydzielona z działki ew. nr 33/15), **33/16**, **33/18 (cz.)**, **51/11**, **51/22 i 51/23** (wydzielone z działki ew. nr 51/3), **51/5 (cz.)**, **51/6 (cz.)**, **51/25** (wydzielona z działki ew. nr 51/7), **51/15** (wydzielona z działki ew. nr 51/9), **51/17 i 51/18** (wydzielone z dz. nr 51/10), **52 (cz.)**, **65/1** (wydzielona z działki ew. nr 65), **67/1** (wydzielona z działki ew. nr 67), **80/6** (wydzielona z działki ew. nr 80/4), **80/5 (cz.)**.

W ramach inwestycji występuje:

- Obowiązek przebudowy jazdów na częściach działek z obrębu 4-16-02 oznaczonych nr ewidencyjnym: 51/24 (wydzielona z dz. nr **51/3**), 51/26 (wydzielona z dz. nr **51/7**), **51/8**, 51/16 (wydzielona z dz. nr **51/9**), 51/19 (wydzielona z dz. nr **51/10**), 65/2 (wydzielona z dz. nr **65**).
- Obowiązek rozbiórki obiektów: odcinków ogrodzeń na terenie działek z obrębu 4-16-02, oznaczonych nr: **33/28** (wydzielona z dz. nr 33/15), **65/1** (wydzielona z dz. nr 65), **51/25** (wydzielona z dz. nr 51/7).
- Obowiązek rozbioru wiaty zlokalizowanej na terenie działek 51/11 i dz. 51/19 (powstała z podziału dz. 51/10)
- Obowiązek budowy/przebudowy sieci uzbrojenia terenu na terenie działek z obrębu 4-16-02, oznaczonych nr ewidencyjnym: 68/3, 52 – zasilenie oświetlenia wiaty przystankowej, 59/10, 52 – przebudowa napowietrznej linii teletechnicznej.

Działki w pasie drogowym, przewidziane do przejęcia na rzecz m.st. Warszawy:

z obrębu 4-16-02 o numerach ewidencyjnych: **33/28** (wydzielona z dz. nr 33/15), **51/22 i 51/23** (wydzielone z dz. nr 51/3), **51/25** (wydzielona z dz. nr 51/7), **51/15** (wydzielona z dz. nr 51/9), **51/17 i 51/18** (wydzielone z dz. nr 51/10), **67/1** (wydzielona z dz. nr 67).

Informacja

Zainteresowanym stronom przysługuje prawo zapoznania się z treścią powyższej decyzji w Urzędzie Dzielnicy Białoleka: decyzja dostępna w Wydziale Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Białoleka (po wcześniejszym umówieniu telefonicznym tel.: 22/4438467)

OGŁOSZENIE PŁATNE

Białystok/34458857

Informuję, że na tablicy ogłoszeń

Urzędu Gminy w Dobryń Dużym

z/s Dobryń Duży ul. Białostocka 25 został wywieszony na okres 21 dni,

tj. od 27.10.2026 r. do 17.11.2026 r. wykaz nieruchomości do oddania w najem:

- 1) Lokal użytkowy o pow. 48 m² mieszczący się w budynku Świetlicy Wiejskiej w Krynicach, z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowo-usługowej lub magazynowej.

Wykaz dostępny jest na tablicy ogłoszeń Urzędu, na stronie internetowej Biuletynu Informacji

Publicznej <https://bip-ugdobrynduzye.podlaskie.eu> w zakładce *Nieruchomości*.

Dodatkowych informacji można uzyskać pod nr tel. (85)7478042.

OGŁOSZENIE PŁATNE

34459086

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Radom/34458845

Prezydent Miasta Radomia

Informuję, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30,

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026r., poz. 399 ze zm.), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia przeznaczonej do zbycia, w trybie bezprzetargowym na rzecz użytkownika wieczystego:

- nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków miasta Radomia jako działka **Nr 6/37** o pow. 132m² (obr. 0060 - ZAMEŁNIE, ark. 58), położonej w Radomiu w rejonie ul. Garbarskiej.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Radom/34458957

Prezydent Miasta Radomia

informuję, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30,

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. 2026, poz. 399 ze zm.), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej urzędu wywieszony został udział 4/16 części w nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia, przeznaczonej do zbycia w trybie przetargu ograniczonego do pozostałych współwłaścicieli nieruchomości, położonej w Radomiu przy ulicy:

- **Stowackiego** – oznaczonej w ewidencji gruntów miasta Radomia jako działka nr 1764 (obr. 0110 – Długojów) o powierzchni 713 m². Stan prawny ww. nieruchomości uregulowany jest w KW Nr RA1R/00005307/1.

Wystawa „Odwracanie” w Zachęcie

JAK PACHNIE TRAUMA?

Artystka Karolina Grzywnowicz zsyntetyzowała zapach ludzi przekraczających polsko-białoruską granicę. Czy można go użyć, by uleczyć ich traumę?

Emilia Dłużewska

Jak pachną ludzie, którzy próbują przedostać się przez polsko-białoruską granicę, często tygodniami? Kiedy artystka Karolina Grzywnowicz podsuwa mi do powąchania siatkę z zawiniętym w nią słoiczkiem, przygotowuję się na trudną do zniesienia mieszaną brudnych, niemożliwych do wysuszenia ubrań, ciał pozbawionych możliwości umycia się, potu i strachu.

Nie jestem gotowa na to, że zapach okaże się przyjemny. „Ludzie w drodze”, jak mówi o nich Grzywnowicz, pachną zielono, igliście, z nutą wilgoci. Trochę mokrymi ubraniami, ale głównie lasem.

Słoiczek, który dostaje do powąchania, to jego syntetyczna wersja. Karolina Grzywnowicz stworzyła ją we współpracy z Fundacją Ocalenie i dr Pamelą Dalton, kognitywką z Monell Chemical Senses Center w Filadelfii, ekspertką współpracującą m.in. z amerykańską armią. Polska organizacja przekazywała artystce ubrania pozostawione przez osoby przekraczające zieloną granicę. Amerykańska badaczka analizowała skład chemiczny wydzielanego przez nie zapachu i zsyntetyzowała go w laboratorium.

Aktywiści dostarczali Grzywnowicz zawinięte w folię ubrania uchodźców, które wymienili na suche lub znaleźli porzucone w lesie. Trzeba było pociąć je na małe kawałeczki i umieścić w specjalnych próbkach z metalową zakrętką zwieńczoną membraną. Po jakimś czasie należało nakłuć strzykawką membranę, zassać zbierające się nad warstwą tkaniny powietrze i sprawdzić, jakie molekuly w nim krążą.

Ale na końcu i tak trzeba było użyć nosa.

– Analiza chemiczna ma swoje ograniczenia. Można bardzo dokładnie określić, jakie molekuly znajdują się w powietrzu z próbki, ale nie to, jak odczuwamy ich określoną kombinację. Ostatecznie efekt trzeba zweryfikować ludzkim zmysłem – tłumaczy Grzywnowicz.

ZMYSŁY W SŁUŻBIE POLITYKI

Zmysłowe doświadczenia są osią, wokół której zorganizowana jest wystawa „Odwracanie”, którą od połowy października można oglądać w Zachęcie.

• Karolina Grzywnowicz i dr Pamela Dalton w laboratorium olfaktorycznym

FOT. MARIA GAWRYLUK,
DZIĘKI UPRZEJMOŚCI
ARTYSTKI

• Próbkę zapachu „ludzi w drodze”

FOT. MARIA GAWRYLUK

Przymiotnika „zmysłowe” na ogół używamy w kontekście przyjemności, często erotycznej. Na wystawie Grzywnowicz słowo to ma jednak wymiar polityczny: artystka bada, jak doświadczenia zmysłowe są wykorzystywane jako narzędzie politycznej opresji. Ale też jak można się tej opresji przeciwstawić.

„Odwracanie” to tytuł instalacji, której częścią jest zapach „ludzi w drodze”. Wydostaje się ze szklanych pojemników o nieregularnych kształtach, ustawionych na głazach narzutowych z okolic polsko-białoruskiej granicy. Masywne kamienie zostały tam przywleczone przez lodowiec na długo przed pojawieniem się ludzi, nie mówiąc już o granicach państw. Ale i one są w pewnym sensie migrantami – rzuconymi na obcą ziemię przez wielkie, globalne procesy.

Częścią instalacji jest też wideo pokazujące proces szkolenia psa tropiącego. Zarówno polscy, jak i białoruscy pogranicznicy korzystają z psów, by namierzyć próbujących przekroczyć granicę ludzi. Niekiedy na tropieniu się nie kończy. Działacze humanitarni – w tym specjalny

wysłannik ONZ Felipe González Morales – alarmowali, że po obu stronach granicy migranci są szczuci psami. Białorusini dodatkowo znęcali się nad nimi, odtwarzając z głośników umieszczonych w puszczy szczekanie psa, płacz dziecka czy krzyki.

Wyszkolenie psa, by reagował na zapach człowieka, zajęło dwa tygodnie. Tyle samo trwało odwrócenie tego procesu. Wideo jest odtwarzane w pętli: pies krok po kroku staje się narzędziem usankcjonowanej przez państwo agresji, a następnie krok po kroku zmienia się z powrotem w merdające ogonem zwierzę. Jego trener sam był tym zadaniem zaciekawiony. Nikt wcześniej nie prosił go, by oduczyć psa tropienia.

CZY ZAPACH MOŻE LECZYĆ?

Zapach „ludzi w drodze” osobie, która nie doświadczyła kryzysu na granicy, może wydać się przyjemny. Ale dla migrantów jest triggerem – bodźcem związanym z trudnymi, często traumatycznymi przeżyciami. Zapach, który naprowadza na nich psy, jest zdradą ze strony ich własnych ciał, a jednocześnie czymś, co odbiera im podmiotowość. W normalnych warunkach ludzie nie pachną tak samo. Migranci na granicy, niezależnie od tego, skąd pochodzą, w jakim są wieku i jakiej są płci, mają ten sam iglasto-wilgotny zapach.

Ci, którym udało się przejść granicę, opowiadali Grzywnowicz, że zapach by-

cia w drodze przesładuje ich jeszcze długo, choć wielokrotnie próbują go z siebie zmyć. Aktywiści – że po jakimś czasie spędzonym w lesie wyczuwają go z daleka i traktują jako wskazówkę, gdzie mogą znajdować się ludzie potrzebujący pomocy.

Grzywnowicz podkreśla, że odtworzony syntetycznie zapach nie ma być jedynie zapisem traumy, ale też sposobem radzenia sobie z nią. Jednym z elementów terapii PTSD jest ekspozycja na triggerujący bodziec w bezpiecznych warunkach – tak, by specyficzny dźwięk, obraz czy zapach nie uruchamiały w człowieku syreny alarmowej.

Czy ludzi, którzy przeszli przez zieloną granicę, dałoby się odwręcić na ich zapach stamtąd, sprawić, że las będzie pachniał im lasem, a nie strachem i przemocą? Kto i w jaki sposób mógłby to robić? Czy możliwy jest jeszcze świat, w którym takie działanie odbywa się oficjalnie, w sposób systemowy? Społeczeństwo, które rozpoznaje wyrządzone migrantom krzywdy i próbuje je naprawić? Dziś trudno to sobie wyobrazić.

ODDECH JEST WALKĄ

Ale doświadczenie zmysłowe może też stać się załazkiem oporu, budulcem wspólnoty. Przypomina o tym instalacja „Bedtime”, której kluczową częścią są nagrania kołysanek zarejestrowane w obozach dla uchodźców wewnętrznych na Zachodnim Brzegu. Mieszkający w nich

Palestyńczycy są w ciągu nocy wielokrotnie budzeni. Izraelska armia wkracza do obozów nocami, przeprowadzając przeszukania i aresztowania. Deprywacja snu staje się nie efektem ubocznym przemocy, lecz jej częścią.

Kołysanki śpiewane dzieciom w obozach nie są w stanie tej przemocy powstrzymać. Ale mogą dać namiastkę spokoju, stać się rytuałem troski. A także być sposobem podtrzymywania palestyńskiej tożsamości i kultury, jej niematerialnym archiwum. Matki śpiewają dzieciom tradycyjne melodie przekazywane z pokolenia na pokolenie, teksty, które opowiadają o utraconych bliskich, wygnaniu i ojczyźnie, którą chciałoby się zabrać ze sobą.

Po 2023 roku kwestią Palestyny zajęło się wielu artystów. W ciągu ostatnich trzech lat trudno było o większą wystawę, na której temat ten by się nie pojawił. Grzywnowicz podejmowała go jednak już wcześniej: kołysanki do „Bedtime” nagrywała w 2019 roku. W 2022 roku w nieco innej formie pokazywała tę pracę w warszawskim CSW na wystawie „Codzienne formy oporu”. W tym samym roku zdobyła nagrodę specjalną za pokazywaną w ramach Warsaw Gallery Week instalację „Destylaty” – jej częścią był zapach sosen zasadzonych przez izraelskich kolonistów w miejscu wysiedlonej palestyńskiej miejscowości.

W Zachęcie pokazuje też nową pracę, „Combat Breathing”: modele domowej roboty masek przeciwgazowych i wideo w formie tutorialu, popularnej na YouTube instrukcji krok po kroku. 17-letni Mustafa pokazuje w nim, jak skonstruować maskę z plastikowych butelek, taśmy, kawałków materiału i cebu-

li, której ostry zapach ma chronić przed duszącym gazem.

Bohater nie jest przypadkowy: Mustafa to najstarszy z trojga nastolatków, obywateli Polski, którzy w 2023 roku po izraelskiej inwazji utknęli w Gazie. Ewakuacja rodzeństwa i innych, choć nie wszystkich polskich obywateli, zajęła ponad miesiąc. Ale „Combat Breathing” nie odwołuje się wyłącznie do doświadczenia Palestyńczyków. Tytuł pracy zaczerpnięty jest z tekstu Franza Fanona, urodzonego na Martynice filozofa, psychiatry, teoretyka i działacza antykolonialnego.

Fanon pisał, że kolonialna opresja nie dotyczy tylko sfery politycznej, ale osadza się w ciele. Dla jednostki żyjącej w przemocowym systemie, poddawanej ciągłej kontroli, każdy wdech i wydech staje się walką.

KTO ZASTAWIA PUŁAPKĘ?

„Bedtime” i „Odwrażliwianie” umieszczone są w jednej sali. Można położyć się na dużej pufie, patrzeć na wideo z psem, czuć zapach ludzi z granicy polsko-białoruskiej i słuchać palestyńskich kołysanek. Droga do sali z „Combat Breathing” prowadzi przez wyciemnioną przestrzeń. Na każdej z jej ścian wyświetlane jest nocne wideo. Widzimy wędrujące po lesie lisy, pasące się sarny, nisko przelatujące ptaki. Świejące ślepia wilka i ogromny łeb żubra wyrastający tak blisko widza, jakby miał wyjść z kadru. A także idących pewnym krokiem ludzi w mundurach, z bronią. I innych, przemykających przez las chyłkiem.

Aktywiści dostarczali Karolinie Grzywnowicz zawinięte w folię ubrania uchodźców, które wymienili na suche lub znaleźli porzucone w lesie

Instalacja „Pułapki” to montaż nagrań z kamer ustawianych w Puszczy Białowieskiej przez biologów badających wpływ muru granicznego na lokalne ekosystemy. Badacze nie planowali nagrywać ani służb, ani migrantów, ale pułapki aktywują się pod wpływem ruchu i nie rozróżniają stworzeń przechodzących przed ich obiektami. Przemoc, która miała pozostać ukryta w przygranicznej „strefie buforowej”, została uchwycona i zarchiwizowana.

Tytuł pracy jest wieloznaczny. Automatycznie uruchamiające się kamery to tzw. fotopułapki, ale pułapką jest przecież sama strefa wokół granicy. Migranci nie mogą się z niej wydostać: polskie służby przepychają ich na białorską stronę, Białorusini nie pozwalają im zawrócić. W tym piekle można trwać tygodniami.

Ale pułapką jest też praca Grzywnowicz. Artystka podsuwa widzowi prostą przyjemność: możliwość podglądania dzikich zwierząt w ich naturalnym środowisku. A potem raz za razem ją zakłóca, przypominając o dziejącej się w tym samym miejscu przemocy. Maszerujący przez Puszcę Białowską żubr jest majestatyczny i piękny – ale tuż po nim w kadrze pojawiają się uzbrojeni mężczyźni tropiący bezbronnych ludzi. Nie

Wystawę „Odwrażliwianie” w Zachęcie można oglądać do 10 stycznia 2027 roku.

da się tego oglądać, a jednocześnie trudno się oderwać.

KTO ZOSTAŁ ODWRAŻLIWIONY?

Równie wieloznaczne jest hasło „odwrażliwienie”. W pracy Karoliny Grzywnowicz oznacza ono proces odwróconej tresury psa i pracę nad tym, by dany bodeciec nie uruchamiał pamięci traumy. Ale można też czytać je jako opis procesu, który dotyczy nas wszystkich.

W sierpniu minęło pięć lat od czasu, gdy media obieły wiadomości o uchodźcach z Afganistanu porzuconych w Usnarzu Górnym przez reżim Łukaszenki. W tym czasie na granicy wyrosły mur i zaskieki. W lesie zginęła pierwsza osoba. Usłyszeliśmy o dzieciach z Michałowa, o rodzicach z niemowlakami zwracanych na Białoruś, o kobietach w ciąży, poronieniach. O kolejnych śmierciach. Polski parlament przegłosował ustawę legitymizującą nielegalne w świetle prawa międzynarodowego pushbacki. Zmienił się rząd, ale pushbacki nie ustały.

Społeczny gniew nie wygasł całkowicie, ale w dużej mierze zastąpiły go bezradność i poczucie wypalenia. Ludzie usiłujący przekroczyć granicę stali się statystykami, a statystyki stopniowo malały. Dziś szlak migracyjny z Białorusi do Polski jest coraz mniej popularny, również z powodu łamania prawa azylowego przez Polskę przy cichym przyzwoleniu Unii Europejskiej. Kryzys humanitarny tli się, ale nie wybucha, a myśliśmy o nim coraz rzadziej. Proces odwrażliwiania zakończył się sukcesem. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34458427

OGŁOSZENIE PŁATNE

Warszawa/34457925

OGŁOSZENIE PŁATNE

Białystok/34458385

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie,
nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej
oferty ponad **40** różnych
newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Zgodnie z art. 31g ust. 4, art. 89 ust. 1, art. 90, w związku z art. 31f ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747 ze zm.), dalej specustawa, niniejszym zawiadamia się, że w dniu 2 października 2026 r. została wydana przez Wojewodę Mazowieckiego decyzja Nr 180/SPEC/2026 o zezwoleniu na udostępnienie nieruchomości na rzecz:

inwestor: Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.
Al. Jerozolimskie 142B, 02-305 Warszawa

inwestycja: „budowa lotniska wraz z liniami kolejowymi oraz infrastruktury towarzyszącej w ramach zadania „Budowa węzła kolejowego CPK Zadanie Częściowe/ Pakiet nr 1”.

Adres zamierzenia inwestycyjnego: województwo mazowieckie
powiat grodziski

gmina Baranów, jednostka ew. 140503_2:
obręb 0002 Basin, dz. ew. nr 207;
obręb 0008 Gole, dz. ew. nr 83, 484, 485/2, 204/2, 649, 647, 224, 227, 230, 389, 251, 408;
obręb 0016 Osiny, dz. ew. nr 232/1, 233, 342/2, 351, 356, 40, 61;
obręb 0017 Regów, dz. ew. nr 466/1;
obręb 0015 Nowa Pułapina, dz. ew. nr 85/1;
obręb 0022 Żaby, dz. ew. nr 146/1, 160, 70/1, 83;

gmina Grodzisk Mazowiecki, jednostka ew. 140504_5:
obręb 0007 Izdebn Kościelne, dz. ew. nr 117, 125,
obręb 0029 Tłuste, dz. ew. nr 51/4, 52/2.

Przedmiotowej decyzji na podstawie art. 31h ust. 3 specustawy nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Akta przedmiotowej sprawy znajdują się do wglądu w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, pok. 14 w poniedziałek w godz. 13.00 – 16.00 lub w czwartek w godz. 8.00 – 12.00 **po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod nr 22 695-62-19. Osoby nieumówione nie będą obsługiwane.** Czas przeznaczony na zapoznanie się z aktami wynosi do 30 min i nie może zostać przedłużony.

Odwotanie od decyzji wnosi się w terminie w terminie 14 dni od dnia obwieszczenia lub doręczenia zawiadomienia o jej wydaniu.

Właściwy miejscowo wojewoda doręcza decyzję o udostępnieniu nieruchomości na cele badań i pomiarów wnioskodawcy, a pozostałe strony zawiadamia o jej wydaniu, w drodze obwieszczenia, w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na lokalizację tej inwestycji, na stronach internetowych urzędu wojewódzkiego oraz tych gmin, ze skutkiem doręczenia na dzień obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim – zgodnie z art. 31g ust. 4 specustawy. Data publicznego obwieszczenia: **29 października 2026 r. WIR-I.747.7.47.2026.IK1**

OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) **zawiadamiam, że Wojewoda Podlaski, po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, dnia 22 października 2026 r. wydał decyzję znak: AB-II.7821.9.2026.AK uchylającą zaskarżoną decyzję w części II pkt 8 str. 4-5 decyzji i w tym zakresie orzekającą poprzez ustalenie, w miejsce uchylecia, nowego zapisu, a w pozostałym zakresie utrzymującą w mocy decyzję Starosty Łomżyńskiego z dnia 20 kwietnia 2026 r., nr 3/2026 znak: ROŚB.6740.2.16.2025 udzielającą Zarządowi Powiatu Łomżyńskiego zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi powiatowej nr 1937B Siemień Nadrzeczny – Pniewo wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną od km 0+015,50 do km 3+368,56, gm. Łomża, powiat łomżyński, klasa drogi Z.**

Z treścią decyzji można zapoznać się w:

- Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku, ul. Mickiewicza 3, po uprzednim telefonicznym ustaleniu daty i godziny wizyty pod nr tel. 85 74 39 267,
- Starostwie Powiatowym w Łomży, ul. Szosa Zambrowska 1/27, pokój 316, w godzinach 8:00-15:00

Niniejsza decyzja Wojewody Podlaskiego jest decyzją ostateczną. Na niniejszą decyzję przysługuje stronom prawo wniesienia skargi pod zarzutem naruszenia prawa do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, ul. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok, w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji. Informuję, że doręczenie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w stosunku do innych stron postępowania niż wnioskodawca uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia w drodze obwieszczeń w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim w Białymstoku, Starostwie Powiatowym w Łomży, Urzędzie Gminy Łomża, na stronie internetowej BIP tych urzędów, a także w prasie lokalnej (zgodnie z art. 49 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, art. 11f ust. 3 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z 27 lutego 2017 r. o sygn. akt II OPS 2/16).

Dzień publicznego ogłoszenia w drodze obwieszczeń: **29 października 2026 r.**

„The New York Times”:

JAK DZIAŁAJĄ ANTYDEPRESANTY?

Oto jak psychiatrzy tacy jak ja oceniają najbardziej obiecujące hipotezy wyjaśniające działanie leków przeciwdepresyjnych.

Awais Aftab*

W ostatnim czasie w USA publiczna debata na temat leków przeciwdepresyjnych skupia się głównie na tym, jak należy je odstawiać.

Amerykański sekretarz zdrowia Robert F. Kennedy Jr uczynił depreskrypcję, czyli ograniczanie dawek leków lub ich całkowite odstawianie pod nadzorem medycznym, jednym z głównych punktów swojej polityki zdrowotnej.

Kennedy i inni sceptycy wobec leków przeciwdepresyjnych twierdzą, że lekarze przepisują je zbyt często i że mogą one powodować niebezpieczne skutki uboczne.

Środowisko medyczne uważa je jednak za skuteczne i niezbędne środki terapeutyczne dla osób cierpiących na szeroki zakres zaburzeń psychicznych, w tym depresję, lęki i zaburzenia obsesyjno-kompulsywne.

Jednak u podstaw tej debaty leży bardziej fundamentalne pytanie, na które nauka nie udzieliła jeszcze jednoznacznej odpowiedzi: jak dokładnie działają antydepresanty?

ZDROWIE PSYCHICZNE

Od dziesięcioleci powszechne wyobrażenie o lekach przeciwdepresyjnych opiera się na narracji spopularyzowanej przez reklamy farmaceutyczne w latach 90. Według tych starych ogłoszeń antydepresanty działają poprzez uzupełnienie niedoboru substancji chemicznych w mózgu. Jednak wyniki badań naukowych już co najmniej od początku XXI wieku – a może nawet wcześniej – jednoznacznie wskazują, że leki przeciwdepresyjne mają inny mechanizm działania. Lekarze przepisują te leki, ponieważ dane naukowe zbierane od dziesięcioleci, a także relacje pacjentów, wskazują, że antydepresanty mogą łagodzić problemy związane ze zdrowiem psychicznym. Jednak lekarze i naukowcy nie potrafią w spójny sposób wytłumaczyć, w jaki sposób to się dzieje. Tyle że tak jest w przypadku wielu rodzajów leków, nie tylko tych przeciwdepresyjnych. Nie znamy mechanizmu działania paracetamolu czy środków przeciwbólowych.

Jednak zrozumienie działania leków przeciwdepresyjnych jest ważne nie tylko dla edukacji społeczeństwa, ale także dla rozwoju badań naukowych. Dzięki tej wiedzy będziemy mogli w przyszłości wyjaśnić, dlaczego leki

FOT. SOPHI MIYOKO GULLBRANTS / NYT

Lubię porównywać leki przeciwdepresyjne do gipsu lub rusztowania: można je zdjąć, gdy proces gojenia i regeneracji dobiegnie końca

przeciwdepresyjne nie są skuteczne u wszystkich pacjentów i jak opracować nowe metody leczenia.

Współcześni naukowcy rozważają kilka obiecujących wyjaśnień dla mechanizmu działania antydepresantów. Żadna z hipotez nie jest jeszcze potwierdzonym faktem naukowym, a niektóre z nich mogą zostać obalone nawet jutro. Jednak razem stanowią najpełniejszy obraz wiedzy, jaką medycyna dysponuje obecnie.

ZIARNO PRAWDY

Zacznijmy od ziarna prawdy, które tkwi w teorii chemicznej nierównowagi w mózgu. Leki przeciwdepresyjne, takie jak SSRI (selektywne inhibitory wychwyty zwrotnego serotoniny), rzeczywiście zwiększają dostępność niektórych neuroprzekazników, czyli substancji chemicznych, za pomocą których komórki nerwowe przekazują sobie sygnały. Nie oznacza to jednak, że wyrównują ich wczesniejszy niedobór. Zgodnie z obecną wiedzą ich korzystne działanie wynika raczej z całej kaskady zmian, które wywołują w komórkach nerwowych. Zmiany te wpływają z kolei na pracę obwodów mózgowych, a ostatecznie także na nasze wzorce myślenia.

Depresja i lęk zmieniają sposób, w jaki odbieramy i interpretujemy informacje nacechowane emocjonalnie. Osoby cierpiące na te zaburzenia mogą dostrzegać dezaprobatę nawet w neutralnym wyrazie twarzy. Łatwiej przywołują negatywne wspomnienia niż pozytywne. Nagrody sprawiają im mniej radości, za to krytykę przeżywają szczególnie boleśnie. Często czują się tak, jakby utknęły w błędnym kole negatywnych emocji.

Naukowcy z Uniwersytetu Oksfordzkiego wykazali, że leki przeciwdepresyjne zmienia-

ją proces przetwarzania negatywnych informacji emocjonalnych w kierunku pozytywnym. Efekt ten staje się widoczny dość szybko – tak naprawdę już w ciągu kilku dni od rozpoczęcia terapii. Czasem już po zażyciu pojedynczej dawki.

Otoczenie osoby przyjmującej leki odgrywa kluczową rolę w tym procesie. Osoby cieszące się większym wsparciem społecznym i pozytywnymi relacjami międzyludzkimi, a także korzystające z psychoterapii, zazwyczaj odnoszą większe korzyści ze stosowania leków. Zmiana w przetwarzaniu emocji w wyniku zażywania leków to koncepcja spopularyzowana przez psychiatrę Petera Kramera. Zgodnie z nią leki przeciwdepresyjne zmniejszają neurotyczność, czyli skłonność do zamartwiania się, odczuwania negatywnych emocji i wrażliwość na stres. W jednym z badań klinicznych u pacjentów przyjmujących paroksetynę – lek z grupy SSRI – zaobserwowano znaczne obniżenie neurotyczności.

JAK PSYCHODELIKI?

Innym wyjaśnieniem działania leków przeciwdepresyjnych jest zwiększenie neuroplastyczności, czyli zdolności mózgu do reorganizacji swojej struktury i tworzenia nowych połączeń między neuronami. Długotrwałe stosowanie tych leków może nasilać działanie substancji i procesów zachodzących w mózgu, które sprzyjają neuroplastyczności. Przypuszcza się, że podobny mechanizm może odpowiadać również za przeciwdepresyjne działanie substancji psychodelicznych. Zgodnie z tą hipotezą leki przeciwdepresyjne otwierają swego rodzaju „okno plastyczności”, w którym mózg staje się bardziej podatny na zmiany i tworzenie nowych połączeń. Pacjentom przyjmującym te leki często łatwiej jest uwolnić się od utrwalonych, niekorzystnych wzorców myślenia. Niektórzy badacze sugerują więc, że powinniśmy postrzegać leki przeciwdepresyjne przede wszystkim jako środki pomagające przełamać szkodliwe schematy myślenia.

Dowody na istnienie neuroplastyczności są obecnie nadal przedmiotem dyskusji. Jednak hipoteza ta pozostaje jedną z głównych teorii wyjaśniających, dlaczego leki te są skuteczne.

Powszechnie wiadomo również, że jednym ze skutków ubocznych leków przeciwdepresyjnych może być stłumienie emocji.

W jednej z ankiet przeprowadzonych wśród ponad 700 osób przyjmujących leki przeciwdepresyjne prawie połowa przypisywała stłumienie emocji przyjmowanym lekom, około jedna trzecia rozważała z tego powodu zaprzestanie ich stosowania. W przypadku leków z grupy SSRI badani wydają się mniej podatni na wpływ nagród, jak i niepowodzeń. W mediach społecznościowych krąży popularny mem, w którym przedstawione są osoby reagujące spokojnie na groźne sytuacje, takie jak pożar czy strzały. Można pod nim spotkać często komentarze w stylu: „Jaka to dawka Lexapro?” [lek przeciwdepresyjny z grupy SSRI].

Niektórzy twierdzą, że właśnie na zasadzie tego emocjonalnego ośpienia działają le-

ki przeciwdepresyjne, czyli nie tyle leczą problemy związane ze zdrowiem psychicznym, co raczej tłumią uczucia – zarówno pozytywne, jak i negatywne. Nie ma jednak wystarczającego potwierdzenia dla tego poglądu w dotychczasowych badaniach.

Ale możliwe jest, że leki przeciwdepresyjne mogą mimo wszystko działać u niektórych pacjentów poprzez ogólne osłabienie ich reakcji emocjonalnych.

W każdej dyskusji na temat działania leków przeciwdepresyjnych należy również uwzględnić fakt, że badania wskazują, iż czynniki takie jak optymizm w leczeniu, oczekiwanie na ulgę, pozytywna relacja z lekarzem, wpływ czasu oraz regularny kontakt z personelem medycznym przyczyniają się w znacznym stopniu do poprawy stanu zdrowia pacjentów.

LEPSZE OD PLACEBO?

Oczywiście leki przeciwdepresyjne nie mają działania porównywalnego do placebo, wywierają konkretne pozytywne skutki. Ale różnica w stosunku do placebo u przeciętnego pacjenta jest niewielka. Psychiatrzy są tego świadomi i zwracają uwagę na sposób prowadzenia terapii. Starają się zdobywać zaufanie swoich pacjentów, współpracują z nimi, tworzą realistyczną wizję przyszłości, aktywnie reagują na ewentualne obawy oraz podczas leczenia utrzymują częsty i pełen empatii kontakt.

Wszystkie te wyjaśnienia niekoniecznie są ze sobą sprzeczne, lepiej postrzegać je jako uzupełniające się opisy procesów zachodzących na różnych poziomach u odmiennych osób.

Wspólnym motywem dla tych hipotez jest to, że leki przeciwdepresyjne zmieniają warunki, w jakich ludzie wchodzą w interakcję ze światem i ze swoimi emocjami.

Te leki mogą sprawiać, że okoliczności wydają się mniej zagrażające; łagodzą wrażliwość na stres i rozluźniają sztywne schematy myślowe, pozwalając ludziom się od nich uwolnić. Wiele z tych hipotez sugeruje, że same leki nie wystarczą. Leczenie farmakologiczne należy uzupełnić psychoterapią i zmianą w funkcjonowaniu społecznym.

Lubię porównywać leki przeciwdepresyjne do gipsu lub rusztowania: można je zdjąć, gdy proces gojenia i regeneracji dobiegnie końca. W przypadku osób doświadczających sporadycznych epizodów depresji ta strategia sprawdza się najlepiej. Natomiast dla tych, którzy borykają się z uporczywymi problemami wynikającymi z temperamentu lub otoczenia, leki mogą pełnić raczej rolę podpory – trwałego i niezbędnego wsparcia, które pozwala utrzymać budynek w stanie stabilnym.

***Dr Awais Aftab**, praktykujący psychiatra i pisarz. Powyższy tekst to część naukowego cyklu „Therapeutic Window” poświęconego dyskusjom wokół zdrowia psychicznego.

Ten artykuł oryginalnie ukazał się „The New York Times”.

© 2026 The New York Times Company
Tłumaczenie: Ewa Tomkowska

Piotr Cieśliński

Odkryciu poinformowało we wtorek Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO). Międzynarodowy zespół astronomów wykorzystał Bardzo Duży Teleskop (VLT) znajdujący się na pustyni Atakama w Chile, aby zbadać białego karła oznaczonego jako J1328-1450.

Biały karzeł to pozostałość po gwiazdzie podobnej do naszego Słońca, która wyczerpała paliwo jądrowe, rozděła się do ogromnych rozmiarów, a następnie odrzuciła zewnętrzne warstwy. Pozostało po niej niewielkie, niezwykle gęste i gorące jądro, które będzie stopniowo stygnąć przez miliardy lat. Okazuje się jednak, że gwiazda nie umarła samotnie. Astronomowie odkryli wokół niej dwa koncentryczne pierścienie gazu, oddzielone wyraźną przerwą.

Wcześniej obserwowano już dyski szczątków wokół białych karłów, ale nigdy taką podwójną strukturę. Co ciekawe, pierścienie różnią się składem chemicznym. W obu występują pierwiastki charakterystyczne dla skalistych ciał niebieskich, m.in. wapń, tlen, magnez i żelazo, ale zewnętrzny pierścień jest znacznie uboższy w magnez. Skąd ta różnica? Możliwe, że materia pochodzi z dwóch różnych ciał planetarnych, a nawet z odmiennych warstw jednego większego obiektu, np. jego skorupy i płaszcza.

DYSK SZCZĄTKÓW

Badacze podejrzewają też, że za utrzymywanie tej niezwyklej struktury odpowiadają dwa ciała, które przetrwały śmierć gwiazdy. Jedno może być niewielką planetoidą o rozmiarach kilku kilometrów, drugie zaś obiektem wielkości Plutona, a nawet Księżyca. Nie zostały one bezpośrednio zaobserwowane, ale ich istnienie wynika z modelu wyjaśniającego zachowanie gazu.

– To pierwszy przykład tak złożonego układu z podwójnym dyskiem szczątków i potencjalnie dwoma ocalałymi planetozymalami – podkreśla Nicola Gentile Fusillo z Uniwersytetu w Trieście, główny autor pracy opublikowanej w „Nature Astronomy”. Odkrycie pokazuje, że śmierć gwiazdy nie musi oznaczać całkowitego unicestwienia jej układu planetarnego. Niektóre obiekty mogą przetrwać katastrofę, inne zostaną rozerwane, a ich szczątki będą jeszcze długo krążyć wokół martwego słońca.

ŻYCIE NA ZIEMI

Podobna przyszłość czeka nasz Układ Słoneczny. Katastrofa nie nastąpi jednocześnie. A jej pierwszy, najważniejszy dla życia na Ziemi etap rozegra się długo przed śmiercią Słońca.

Nasza gwiazda ma ok. 4,6 mld lat i znajduje się mniej więcej w połowie swojego życia. Choć wydaje się niezmienna, powoli staje się coraz jaśniejsza. Dzieje się tak, bo w jej jądrze stopniowo ubywa wodoru, a przybywa helu, przez co jądro kurczy się i rozgrzewa, a reakcje termojądrowe przebiegają coraz intensywniej. Wraz z upływem czasu zwiększa się więc ilość energii do-

• Ilustracja przedstawia dysk gazu wokół białego karła J1328-1450

FOT. MARIA CRISTINA FORTUNA/EUROPEAN SOUTHERN OBSERVATORY

Astronomia

Słońce pochłonie Ziemię?

Dwa pierścienie gazu i pyłu, a między nimi pozostałości dawnych planet. Astronomowie odkryli niezwykle układ otaczający martwą gwiazdę. To być może zapowiedź losu, jaki za miliardy lat czeka Słońce i jego planety.

cierającej do Ziemi. Za mniej więcej miliard lat może to doprowadzić do katastrofalnych zmian klimatu. Wzrost temperatury nasili parowanie oceanów. Para wodna będąca gazem cieplarnianym dodatkowo wzmocni ocieplenie, a promieniowanie słoneczne będzie rozbijać cząsteczki wody w górnych warstwach atmosfery. Uwolniony wodor zacznie uciekać w przestrzeń kosmiczną.

W ciągu kolejnych setek milionów lat Ziemia może utracić oceany i zamienić się w rozpaloną, jałową planetę przypominającą dzisiejszą Wenus. Dokładny termin zależy od modeli klimatu i ewolucji ziemskiej atmosfery, ale jedno jest pewne: warunki do życia na Ziemi znikną znacznie wcześniej, niż Słońce zakończy swoje życie.

ROZPALONA GWIAZDA

Za ok. 5 mld lat rozpocznie się kolejny akt tego dramatu. Słońce zacznie wyczerpywać wodór w swoim jądrze. Zmieni się jego wewnętrzna struktura, a zewnętrzne warstwy zaczną się rozpylać. Nasza gwiazda stanie się czerwonym olbrzymem.

Jej rozmiary wzrosną ponadstukrotnie. Merkury i Wenus zostaną pochłonięte. A Ziemia? Tu odpowiedź nie jest całkiem jednoznaczna. Rozrastające się Słońce będzie równocześnie tracić masę, przez co jego przyciąganie grawitacyjne osłabnie. Planety zaczną się więc oddalać od gwiazdy. Być może Ziemia zdoła więc uciec przed rozpaloną powierzchnią swojej gwiazdy.

Jednak w grę wchodzi także oddziaływanie pływowe między Ziemią a rozdętym Słońcem. Gdy nasza gwiazda zmieni się w czerwonego ol-

brzyma, jej obrót wokół własnej osi znacznie zwolni. Wtedy siły pływowe między gwiazdą i Ziemią będą hamować ruch naszej planety, odbierając jej orbitalny moment pędu i ściągając ją ku Słońcu. Nie wiadomo jednak, czy ten efekt przeważy nad rozszerzaniem się ziemskiej orbity wskutek utraty masy przez gwiazdę.

Według niektórych symulacji Ziemia ostatecznie zostanie pochłonięta przez Słońce za ok. 7,6 mld lat. Inne modele pozostawiają jednak pewien margines niepewności, ale nawet gdyby nasza planeta fizycznie przetrwała, od dawna będzie już martwym, wypalonym globem.

Mars ma znacznie większe szanse przetrwania. Także Jowisz, Saturn, Uran i Neptun powinny ocalać. Gdy Słońce odrzuci zewnętrzne warstwy i zamieni się w białego karła, planety te będą krążyć po bardzo odległych orbitach wokół jego stygnącego jądra. Sam biały karzeł będzie miał rozmiary zbliżone do Ziemi, choć zachowa znaczną część obecnej masy Słońca. Nie będzie już produkować energii w reakcjach jądrowych. Z czasem jego blask osłabnie, a pozostałe planety pogrążą się w coraz większym chłdzie.

Nie wiadomo, jak długo ocalały układ zachowa stabilność. Oddziaływanie grawitacyjne między planetami, przeloty innych gwiazd i zaburzenia orbit mogą stopniowo doprowadzić do jego dalszego rozpadu. Być może właśnie jeden z takich późnych rozdziałów historii układu planetarnego obserwujemy dziś wokół białego karła J1328-1450. Dwa pierścienie szczątków mogą być pozostałością po świecie, w którym kiedyś krążyły całe planety.

Za kilka miliardów lat obcy astronomowie mogliby zobaczyć coś podobnego w miejscu, gdzie dziś świeci nasze Słońce. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458594

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA BOLESŁAWIEC Z DNIA 27 października 2026 R.

**w sprawie I przetargu ustnego nieograniczonego
na sprzedaż nieruchomości gruntowej, oznaczonej jako działki o numerach:
299/74, 299/69 oraz 299/80, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Bolesławiec,
położonej w Bolesławcu, przy ul. Jeleniogórskiej, w obrębie 0012 miasta
Bolesławiec – z przeznaczeniem pod tereny rekreacyjno-wypoczynkowe**

Oznaczenie nieruchomości wg katastru nieruchomości	Nr działki	299/74	299/69	299/80
	Powierzchnia (ha)	2,0526	0,4838	2,0585
		Łącznie: 4,5949		
	Rodzaj użytku gruntowego wg ewidencji gruntów	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz)	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz)	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz) – 0,4062 ha oraz tereny różne (Tr) – 1,6523 ha
	Udział w prawie własności działki	1/1	1/1	1/1
Położenie		ul. Jeleniogórska, obręb : 0012-Bolesławiec-12		
Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej		JG1B/00036458/6 – księga wieczysta założona dla nieruchomości będących w trwałym zarządzie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bolesławcu, w tym dz. nr 299/74 i dz. nr 299/69. Trwały zarząd jest prawem związanym z przysługującym Gminie Miejskiej Bolesławiec prawem własności nieruchomości. Wygaszenie trwałego zarządu nastąpi z dniem zawarcia notarialnej umowy sprzedaży nieruchomości, na podstawie stosownej decyzji Prezydenta Miasta Bolesławiec.		
Cena wywoławcza (zł)		18.119.090,00 zł brutto Na cenę wywoławczą składają się: cena działki nr 299/74, która wynosi 12.605.000,00 zł, co stanowi 69,57% ceny wywoławczej. Działka nr 299/74 jest zabudowana, w związku z tym zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2026 r. poz. 1263 oraz poz. 846) – sprzedaż zwolniona jest od podatku towarów i usług VAT. Na cenę składają się: – cena gruntu w udziale 26,16%, – cena budynków i budowli w udziale 73,84% .		
Forma wniesienia wadium		W pieniądzu		
Wysokość wadium (stanowiące do 20% ceny wywoławczej) (zł)		3.600.000,00 zł		
Minimalna wysokość postąpienia (nie mniej niż 1% ceny wywoławczej) (zł)		181.200,00 zł		
		cena działki nr 299/69, która wynosi 955.710,00 zł brutto, co stanowi 5,27% ceny wywoławczej. W cenę gruntu wliczony jest należny podatek od towarów i usług według obowiązującej stawki podatku VAT.		
		cena działki nr 299/80, która wynosi 4.558.380,00 zł brutto, co stanowi 25,16% ceny wywoławczej. W cenę gruntu wliczony jest należny podatek od towarów i usług według obowiązującej stawki podatku VAT. Na cenę składają się: – cena gruntu w udziale 89,23%, – cena drzewostanu w udziale – 10,77%.		

Termin i miejsce przetargu: **30 grudnia 2026r. godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Bolesławiec, Pl. Piłsudskiego nr 1 (biurowiec, IV piętro, sala 412).**

Wadium na nieruchomość należy wnieść najpóźniej do dnia 22 grudnia 2026r. – na rachunek bankowy Urzędu Miasta Bolesławiec: PKO Bank Polski S.A.O/Bolesławiec numer: **04 1020 2137 0000 9402 0046 4271**. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy. Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z ogłoszeniem o przetargu, warunkami przetargu oraz przedmiotem przetargu.

Zastrzega się prawo odwołania przetargu z ważnych przyczyn.

Pełna treść Ogłoszenie o przetargu jest wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta Bolesławiec na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej Urzędu Miasta Bolesławiec w zakładce przetargi – OGŁOSZENIA O PRZETARGACH NIERUCHOMOŚCI (<https://xn--bolesawiec-e0b.pl/index.php/mig/sp-estate>) i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP). Ogłoszenie o przetargu zamieszczone jest także w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. na tablicy ogłoszeń przed budynkiem Urzędu Miasta Bolesławiec przy Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego nr 1, na stronie internetowej i witrynie telewizji lokalnej „AZART-SAT” z siedzibą w Bolesławcu oraz w prasie. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Mienia i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Bolesławiec przy Pl. Piłsudskiego 1, I piętro, pok. nr 108, tel. 75 6456515.

JP/JP
Bolesławiec, dnia 27 października 2026 r.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458864

Sygn. akt I Ns 979/22

Świdnik, dnia 27.10.2026 r.

OGŁOSZENIE

Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z/s w Świdniku ogłasza, iż prowadzi za sygn. akt I Ns 979/22 postępowanie z wniosku Profi Credit Polska S.A. w Warszawie o stwierdzenie nabycia spadku po Janie Zającu, synu Bolesława i Danuty, ostatnio stale zamieszkałym w miejscowości Janowice 78, gm. Mełgiew, zmarłym dnia 13 października 2020 roku w Janowicach i w związku z tym wzywa wszystkich zainteresowanych, w szczególności spadkobierców Jana Zajęcę, aby **w terminie trzech miesięcy** od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w tutejszym Sądzie i udowodnili nabycie spadku po Janie Zającu, gdyż w przeciwnym wypadku mogą zostać pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Praga Południe

Kłątwa wisi nad Placem Szembeka

Dwadzieścia dużych drzew, lepsze oświetlenie, wymiana ławek na takie, na których nie da się „polegiwać” – takie zmiany miały być wprowadzone na Placu Szembeka. Władze Pragi Południa zawiesiły jednak inwestycję.

Michał Wojtczuk

„Powiem to głośno: Plac Szembeka czeka prawdziwa zielona metamorfoza” – tak mówiła wiosną Katarzyna Niwińska, wiceburmistrz Pragi Południe. Rzeczywiście, potrzebuje on rewitalizacji. Kolejnej, która poprawi błędy tej przeprowadzonej za 22 mln zł w latach 2011-13. Plac został wtedy zabetonowany granitową posadzką. Owszem, lewą część obsadzono brzożami, ale wcześniej wycięto duże topole i szpaler niskich drzewek, w imię odsłonięcia osi widokowej kościoła. Na dodatek ławki na placu permanentnie okupują ludzie z problemem alkoholowym, częste są tam libacje i publiczne załatwianie potrzeb fizjologicznych.

Burdy na placu, ławki do wymiany

Czara goryczy przelała się w dzielnicy rok temu, po serii incydentów i ataków na kobiety. To wtedy podczas sesji rady dzielnicy władze Pragi Południe zapowiedziały m.in. więcej patroli policji oraz deratyzację i częstsze mycie placu (przez poprzednie trzy lata nie robiono tego nawet raz w roku). Obiecano też jego rewitalizację w ramach projektu z budżetu obywatelskiego, na który zgłoszowało ponad 2,1 tys. ludzi. – Ja już wcześniej zgłaszałem do budżetu obywatelskiego taki projekt, ale odrzucano mi go, argumentując, że ingeruje w plac, do którego prawa autorskie ma architekt Jacek Szerszeń – mówi Robert Migas, południowopraski radny Miasto Jest Nasze.

Ze drugim podejściem władze dzielnicy uzgodniły zakres zmian z projektantem placu. Zapowiadały się tak: miało zostać posadzone w ziemi około 20 dużych drzew, do tego „liczne” krzewy i niska zielen. Wiceburmistrz Niwińska zapowiadała też „trawę o specjalnej wytrzymałości”, która miała się pojawić w rejonie ławek po lewej stronie placu.

Zaplanowano demontaż „zaciszzonego zakątka”, wykorzystywanego na libacje. „Należy zlikwidować martwe strefy niedostępne wzrokowo, sprzy-

• Plac Szembeka w marcu tego roku FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

jające aktem wandalizmu i zachowaniom aspołecznym” – zapisano w dokumentach przetargu ogłoszonego przez południowopraski Zakład Gospodarowania Nieruchomościami. Co, nawiasem mówiąc, wskazuje na to, jakie błędy projektowe zostały popełnione przy pierwszej rewitalizacji placu.

Ławki wewnątrz zespołów zieleni miały zostać zlikwidowane, podobnie te na terenie placu i przy ogrodzeniu kościoła. „Nowe ławki należy zlokalizować wyłącznie w miejscach dobrze wyeksponowanych i oświetlonych” – zapisano w warunkach przetargu. I wskazano nowy model ławek: miały być podzielone na dwa oddzielne, niezależne siedziska „tworzące formę bezwzględnie uniemożliwiającą »polegiwanie«”. Miały być mocno zakotwione w posadzce, tak, by nie dało się ich przesunąć.

Parafia protestuje przeciwko zieleni

Ale przetarg ZGN został właśnie unieważniony. „W czasie analizy pytań, które wpłynęły od wykonawców, ustalono, że program funkcjonalno-użytkowy obciążony jest błędem niemożliwym do usunięcia, gdyż wytyczne do koncepcji zaprojektowania nowego zagospodarowania placu nie spełniają zapisów nowo uchwalonego planu zagospodarowania” – napisał Marcin Sanecki z ZGN.

W lipcu uchwalony został plan zagospodarowania rejonu ul. Chłop-

pickiego obejmujący duży, stuhektarowy teren na Pradze Południu, w tym Plac Szembeka. W tym planie na terenie placu wpisano minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60 proc. Prawdopodobnie to poziom wyższy niż ten, który miał być osiągnięty w ramach zadania w kształcie uzgodnionym przez dzielnicę z projektantem. Dzielnicę przegapiła, że plan zagospodarowania uniemożliwia planowaną rewitalizację.

I dlatego burmistrz Pragi Południe Tomasz Kucharski złożył wniosek o korektę zapisów planu obejmujących plac. Na jednej z najbliższych sesji Rady Warszawy podjęta zostanie uchwała do przystąpienia do prac nad mikroplanem, obejmującym zaledwie trzy i pół hektara, w tym Plac Szembeka oraz hektarowy teren po drugiej stronie ul. Chłopickiego, między Osowską, Zana i Zaliwskiego.

Ten hektarowy teren to okolice plebanii parafii pod wezwaniem Najświętszego Serca Maryi Panny. W pierwotnej wersji planu zagospodarowania w tym miejscu planowano zielen. Parafia gorąco zaprote-

stowała, ksiądz na mszy zachęcał wiernych do podpisywania protestów, zorganizowano też tzw. jerycho różańcowe w intencji zmiany planu. Bo parafia chce wykorzystać swój grunt pod zabudowę.

Żeby nie blokować całego stuhektarowego planu zagospodarowania, teren parafii z niego wycięto. Teraz ma być objęty osobnym, małym planem, do którego włączono też teren pl. Szembeka. Na którym to placu, jak się okazuje, parafia chce od strony ul. Osowskiej, za kościołem, wybudować panoramę bitwy pod Olszynką Grochowską, „jako upamiętnienie ważnego wydarzenia w historii Polski”.

Drzewa dopiero za trzy lata?

Rewitalizacja placu Szembeka została zamrożona. Ma czekać na uchwalenie nowego planu zagospodarowania. Nawet dla tak małych opracowań konieczna jest dość czasochłonna procedura, obejmująca uzgodnienia, m.in. z konserwatorem zabytków oraz urzędami zajmującymi się przyrodą, do tego konsultacje społeczne i rozpatrywanie uwag zgłoszonych do planu.

Raczej nie należy się spodziewać, że ten plan zostanie uchwalony szybciej niż po jakichś dwóch latach. A dopiero potem można będzie ponownie ogłosić przetarg na projekt i budowę placu. Wygląda więc na to, że w tej kadencji samorządu Plac Szembeka nie doczeka się zmian. ●

Mokotów

Co z tramwajem przy Polu Mokotowskim?

Ani prezydent Rafał Trzaskowski, ani Tramwaje Warszawskie nie ponaglały Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które przez 15 miesięcy nie zajęło się protestami przeciw decyzji środowiskowej dla linii przy Polu Mokotowskim. Po naszym tekście prezes SKO wyznaczył termin.

Tory wzdłuż ul. Rostafińskich na skraju Pola Mokotowskiego mają zapewnić najkrótsze połączenie między sąsiednimi dzielnicami. Ich radni jednogłośnie wezwali prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego do przyspieszenia inwestycji. Teraz, żeby przejechać tramwajem między Mokotowem a Ochotą, trzeba nadkładać drogi przez Śródmieście.

Mimo to ratusz nie spieszy się z wykonaniem ważnego połączenia. Miejskie Biuro Ochrony Środowiska potrzebowało aż dwa lata, by wydać dla niego decyzję środowiskową miejskiej spółce tramwajowej. Stało się to 15 miesięcy temu, ale wpłynęło 20 odwołań z osiedla u zbiegu ulic Rostafińskich i Biały Kamień. Do tej pory protesty nie zostały rozpatrzone. Po artykule skontaktował się z nami prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie Tomasz Podlejski. Twierdzi, że SKO jest przytłoczone sprawami i nie może dotrzymywać terminów ustalonych w regulaminie. Ten przewiduje zaś, że odwołania powinny być rozpatrywane w ciągu miesiąca, a najpóźniej w dwa miesiące. Pierwszeństwo mają decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności, a takim opatrzone decyzję środowiskową dla tramwaju przez skraj Pola Mokotowskiego. – To jest aż pięć pudeł dokumentów, dlatego trwa to tak długo – usprawiedliwiał się. I zapewnił, że sprawa ma teraz priorytet.

Jeśli chodzi o 1,5-kilometrową linię tramwajową między Mokotowem a Ochotą, ratusz deklarował, że będzie się dla niej starał u Europejskiej na lata 2028-34. Inwestycja nie jest trudna, jej koszt ma wynieść szacunkowo powyżej 100 mln zł. A roczny budżet Warszawy przekracza już 33 mld zł. Mimo to na budowę odcinka torów wciąż nie przyznano pieniędzy. Odcinek torów między ul. Rakowiecką na Mokotowie a ul. Banacha na Ochocie jest o tyle kluczowy, że bez niego nie będą w pełni użytkowane sąsiednie fragmenty nowych torowisk na ul. Rakowieckiej, Banacha, Grójeckiej przez ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. z pierwszym w mieście tunelowym odcinkiem tramwajowym do Dworca Zachodniego. ●

Jarosław Osowski

Inwestycje

Kiedy koniec remontu na ul. Okrzei?

Praska ulica Okrzei rozkopana od ponad roku, a mieszkańcy rozczarowani nie tylko tempem prac, ale też ich efektami. Droga rowerowa nie będzie cała z asfaltu, a piesi mają bardzo wąskie chodniki. Największy problem to brak wygodnego połączenia z kładką przez Wisłę.

Efekty remontu ul. Okrzei rozmiągają się z wizualizacjami Zarządu Dróg Miejskich sprzed kilkunastu miesięcy. Urzędnicy zachwalali wtedy, że przebudowa krótkiego odcinka (570 m) od Wisły do ul. Jagiellońskiej to wstęp do większych zmian w prawobrzeżnej części miasta. Prezydent Rafał Trzaskowski dołączył nawet fragment Praги do swojego programu „Nowe centrum Warszawy”.

Ulica Okrzei poszła na pierwszy ogień, urzędnicy przekonywali, że będzie to coś w rodzaju przedłużenia kładki dla pieszych przez Wisłę. Niestety, połączenie tej przeprawy z brzegiem praskim wyszło wyjątkowo niefortunnie. Stromy spadek kończy się wąskim gardłem na chodniku i przylegającym do niego szlaku rowerowym wzdłuż Wybrzeża Helskiego. Dochodzi tu do niebezpiecznych sytuacji. Przebudowa ul. Okrzei tego nie zmienia – kładka na żądanie

• **Remont ulicy Okrzei w miniony wtorek** FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wód Polskich wyszła po prostu za wysoka i kończy się na Pradze podwyższonym chodnikiem z barierką oddzielającą go od jezdni.

Początkowy odcinek ul. Okrzei między Wybrzeżem Helskim a ul. Panieńską został zmodernizowany już kilka lat temu. Drogowcy zwężili wtedy kawałek jezdni i wytyczyli szlaki rowerowe. Wiceprzewodniczący rady dzielnicy Krzysztof Michalski zwraca uwagę na fatalne ułożenie schodów z nowego bloku mieszkalnego pod

Inwestycja za 20,1 mln zł nie spełnia standardów dla pieszych, które ustalił sam ratusz

numerem drugim, prowadzą prosto na bardzo wąski chodnik. W dodatku przecina go droga rowerowa, która lawiruje między pierzeją ulicy a przystankiem autobusowym.

– Teraz, po przebudowie ul. Okrzei widać już, jak wąskie mają być też inne fragmenty chodników. Jak to się ma do zapowiedzi, że będzie to przedłużenie kładki dla pieszych? Jak tłumy pomieszczą się na tych skrawkach trotuaru? – pyta. I pokazuje odcinki, na których pieszym zostaną przejścia o szerokości mniejszej nawet niż dwa metry. Oznacza to, że inwestycja za 20,1 mln zł nie spełnia standardów dla pieszych, które ustalił sam ratusz.

Innym takim standardem, który wprowadziła blisko 20 lat temu ówczesna prezydent miasta Hanna Gronkiewicz-Waltz, jest asfaltowa nawierzchnia dróg rowerowych. Tymczasem na ul. Okrzei szlak dla cyklistów powstaje z drobnej kostki. Remontowi na Pradze jest poświęcona strona internetowa „Zielona ulica Okrzei”. Zawiera informacje, że chodniki zostaną tu poszerzone do dwóch-czterech metrów. A także: „Powstanie dwukierunkowa droga rowerowa z nawierzchnią asfaltową i kamienną, która będzie przedłużeniem dla istniejącej już w tej części miasta rozbudowanej sieci dróg”. Co zatem poszło nie tak? – Potwierdzam, że część nawierzchni drogi dla rowerów na ul. Okrzei nie będzie wykonana z asfaltu – przekazał Maciej Dziubiński, rzecznik ZDM. – Jest to wymóg,

który postawił konserwator zabytków trzymający pieczę nad tą przebudową. Nie ma jednak powodów do obaw – materiał, którego używamy na ul. Okrzei, jest znany z innych inwestycji, choćby z ul. Miodowej, i jest wygodny w użytkowaniu.

Pierwotnie drogowcy planowali finał remontu ul. Okrzei równocześnie z kładką przez Wisłę, a więc 2,5 roku temu. Przedłużyły się jednak przygotowania i przetargi. Na wiosnę ubiegłego roku ZDM wybrał w końcu firmę Strabag, ale ta długo nie zabierała się do roboty. Co się rzadko zdarza, przed rokiem drogowcy zaczęli jej za to naliczać karę – 10 tys. zł za każdy dzień zwłoki. 17-miesięczny termin zakończenia prac mija 8 grudnia, ale na to się nie zanoszą. W kwietniu inwestycja częściowo stanęła, gdy Strabag dokopał się do historycznego cmentarza nieistniejącej już wsi Skaryszew. Stołeczny konserwator zabytków polecił badania i ponowny pochówek w innym miejscu.

– Robimy wszystko, aby nowa ulica Okrzei została oddana do użytku jeszcze w tym roku – mówi Maciej Dziubiński. W ostatnich dniach na ul. Okrzei zaczęło się sadzenie drzew. Ma ich być 74: grusze droбноowocowe i klony czerwone. ●

Jarosław Osowski

OGŁOSZENIE PŁATNE

Radom/34458963

Prezydent Miasta Radomia informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.) na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym. Przedmiotowa nieruchomość położona jest w Radomiu przy ulicy **Gazowej**, oznaczona w ewidencji gruntów i budynków miasta Radomia jako działka nr **553** (obr. 0120 - Ustronie) o pow. 3802 m².

OGŁOSZENIE PŁATNE

Radom/34458960

Prezydent Miasta Radomia informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30,

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. 2026, poz. 399 ze zm.), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości gruntowej stanowiącej własność miasta na prawach powiatu Radom przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym celem poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

– nieruchomość gruntowa ozn. **nr 4/3** (Obr. 0050 – Stare Miasto, ark. 61) o pow. 24 m², położona przy ul. Reja w Radomiu. Stan prawny ww. nieruchomości uregulowany jest w KW Nr RA1R/00013438/7.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Radom/34458961

Prezydent Miasta Radomia informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30,

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. 2026, poz. 399 ze zm.), na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym celem poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

– nieruchomość gruntowa ozn. **nr 551/1** (Obr. 0110 – Długoszyńskiego) o pow. 34 m², położona przy ul. Mazowieckiej w Radomiu. Stan prawny ww. nieruchomości uregulowany jest w KW Nr RA1R/00103072/1.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Białystok/34458828

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI w BIAŁYMSTOKU 15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

AB-IV.747.1.6.2026.EK

OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

Na podstawie art. 61 § 1, 4 oraz art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), zwanej dalej „Kpa”, w związku z art. 9o ust. 6 oraz art. 9q ust. 7 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2026 r., poz. 1324), zwanej dalej „specustawą kolejową”, niniejszym informuję, że na wniosek PKP Polskich Linii Kolejowych S.A., reprezentowanych przez pełnomocników Pana Krzysztofa Pietrasa oraz Panią Katarzynę Głodek, Wojewoda Podlaski wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zmiany ostatecznej decyzji Wojewody Podlaskiego z dnia 3 września 2026 r., znak: AB-IV.747.1.4.2026.EK, o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej w celu realizacji inwestycji pn.: „Budowa łącznicy linii kolejowej nr 32 i linii kolejowej nr 6” w ramach projektu pn.: „Poprawa spójności sieci kolejowej poprzez budowę łącznic”, w zakresie rozstrzygnięć zawartych w ww. decyzji dotyczących kwestii własnościowych działki ewid. nr 592/1, obr. 0010 Klepacze, pow. białostocki, woj. podlaskie, stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 10 § 1 oraz art. 73 Kpa, strony postępowania mogą zapoznać się z dokumentacją sprawy w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, ul. Mickiewicza 3, w pokoju nr 329A, **w terminie 29 października – 12 listopada 2026 r.** oraz wnieść swoje uwagi i zastrzeżenia. Zapoznanie się z aktami osobiście będzie możliwe wyłącznie po uprzednim umówieniu się telefonicznie (tel. 85 74 39 283) lub mailowo (ekochanska@bialystok.uw.gov.pl) na konkretny dzień i godzinę.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Białystok/34458822

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje do publicznej wiadomości, że na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Białymstoku www.bip.bialystok.pl został zamieszczony wykaz **numer 49/2026** dotyczący przeznaczenia do zbycia w trybie bezprzetargowym nieruchomości niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Białystok, położonej w Białymstoku, oznaczonej w operacie ewidencji gruntów i budynków obrębem 15 – Bagnówka numerem 12/81 o pow. 0,0116 ha. Przedmiotowy wykaz został również wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ulicy Stenimskiej 1 na okres 21 dni, tj. **od 27 października 2026 roku do 17 listopada 2026 roku.**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Białystok/34459093

Burmistrz Miasta Grajewo

działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.)

informuje:

W dniu 29.10.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta Grajewo na tablicy ogłoszeń oraz na stronach internetowych: www.grajewo.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) zostanie wywieszony na okres 21 dni, tj. **od dnia 29.10.2026 r. do dnia 19.11.2026 r.** do publicznej wiadomości:

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONYCH DO ODDANIA W DZIERŻAWĘ I NAJEM.

Bliższe informacje pod nr tel.(86) 273-08-24 lub 273-08-25.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34459088

wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

- **Przetargi, licytacje, zamówienia publiczne**
- **Ogłoszenia sądowe i rekrutacyjne**
- **Nekrologi, kondolencje, wspomnienia**

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

**Informator
usług
funeralnych**

MOKOTÓW

AMBER

Puławska 95,
tel. całodobowy 501 796 471

34440587

WOLA

**DOM POGRZEBOWY
„BABICE”**

ul. Okulickiego 5C, 05-082 Stare Babice
tel. całodobowy 602 11 89 49
www.babice.com.pl

34440332

WOLA

Exitus

Al. Solidarności 147,
dyżur całodobowy tel. 22 620 24 18,
vis a vis Urzędu Warszawa Wola

34440335

 ODESZLI.pl

**Stwórz
Miejsce
Pamięci**

**Wejdź
na serwis
odeszli.pl**

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Żegnamy

**prof.
Dariusza Kołodziejczyka**

członka naszej redakcji w latach 2009-2020

Rodzinie i Przyjaciółom

składamy
wyrazy współczucia

Redakcja Acta Poloniae Historica

www.nekrologi.wyborcza.pl/34458614

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

**Doktor
Agaty Roszkowskiej-Kryst**

Pani Doktor była specjalistką w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii.
Była związana z Państwowym Instytutem Medycznym MŚWiA,
dawniej Centralnym Szpitalem Klinicznym MŚWiA, gdzie swoją wiedzę,
doświadczeniem i zaangażowaniem służyła pacjentom.

Pozostanie w naszej pamięci jako ceniona lekarka i współpracowniczka,
której praca i obecność były ważną częścią naszej społeczności.

Rodzinie, Bliskim oraz wszystkim,

których dotknęła ta bolesna strata

składamy
wyrazy głębokiego współczucia.

*Dyrekcja i Zespół
Państwowego Instytutu Medycznego MŚWiA*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34458946

Z głębokim żalem żegnamy naszego dobrego kolegę,
towarzysz wielu wypraw i przygód

Marka Jeute

Przyjaciele z Klubu Globtroterów

www.nekrologi.wyborcza.pl/34458737

 nekrelogi.wyborcza.pl

 ODESZLI.pl

**Zamieść nekrolog
Złóż kondolencje
Dodaj wspomnienie**

nekrologi@wyborcza.pl, pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Naszej Koleżance

Katarzynie Doleckiej

najszczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składa

*Rektor oraz Kanclerz
Uczelni Techniczno-Handlowej im. Heleny Chodkowskiej
wraz z całą społecznością akademicką*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459026

Z głębokim smutkiem żegnamy Naszego Serdecznego Kolegę

Grzegorza Wojdasiewicza

Rodzinie i Bliskim

wyrazy głębokiego współczucia

składają

*Dyrekcja i Pracownicy z Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami
w Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34458926

21 października 2026 roku zmarła nasza Serdeczna Przyjaciółka

**ŚP
Maria Zmarlicka**

Dla nas Marysia Pyjek – kochana, promienna Marysia, szlachetna istota,
z którą spędziliśmy 4 niezapomniane lata w Liceum im. J. Zamoyskiego.

*Anna, Ewa, Iza, Małgorzata, Bebiś, Janusz, Paweł,
Roman, Wojtek, Zygmunt z klasy XIId, matura 1960*

Mężowi Marysi i Synowi z Rodziną

składamy wyrazy głębokiego współczucia

www.nekrologi.wyborcza.pl/34458947

W dniu 26 października 2026 roku
opatrzone świętymi sakramentami
odszedł do Domu Ojca
w wieku 96 lat

ŚP

Andrzej Glass

dr inżynier, wybitny historyk lotnictwa, autor wielu książek,
konstruktor lotniczy, pilot szybowcowy,
pracownik naukowy w Instytucie Lotnictwa
i Instytucie Historii Nauki i Techniki,
także instruktor harcerski,
członek Naczelnictwa ZHR w latach 2006–2008.
Człowiek radosny, życzliwy, szlachetny
i wielkiego ducha.

Msza żałobna odbędzie się
w dniu 6 listopada (piątek) 2026 roku o godzinie 14.00
w kościele Świętego Karola Boromeusza
w Warszawie (Stare Powązki),
po której nastąpi odprowadzenie na Cmentarz Powązkowski.

Dzięki Ci Boże, że postawiłeś Go
na naszej drodze życia

Syn z żoną i rodziną

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459007

Naszemu Drogiemu Koledze

Robertowi Dziedziczakowi

wyrazy głębokiego współczucia i żalu
z powodu śmierci

Taty

składają

koleżanki i koledzy z Wydziału Geologii

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459024

Panu

Piotrowi Frydryckiemu

Dyrektorowi Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami
w Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy

wyrazy głębokiego współczucia
po stracie

Ojca

składają

Pracownicy
Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami
w Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459035

Naszemu Koledze

Łukaszowi Nykielowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

składają

Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy
z Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459038

Z głębokim żalem żegnamy

Pana

dra inż. Andrzeja Ciemskiego

wieloletniego Wykładowcę
Uczelni Techniczno-Handlowej im. Heleny Chodkowskiej

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Bliskim Pana Doktora

składają

Rektor oraz Kanclerz
Uczelni Techniczno-Handlowej im. Heleny Chodkowskiej
wraz z całą społecznością akademicką

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459025

W dniu 4 listopada 2026 roku mija rok od śmierci

Krzysztofa Rączki

prof. UW i sędziego Sądu Najwyższego

W intencji Krzysztofa,
w tym dniu, o godzinie 18.30,
zostanie odprawiona msza święta
w Kościele Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny
w Warszawie, ul. Przyrynek 2.

Odszedłeś, a mimo to jesteś.

Żona z dziećmi i synową

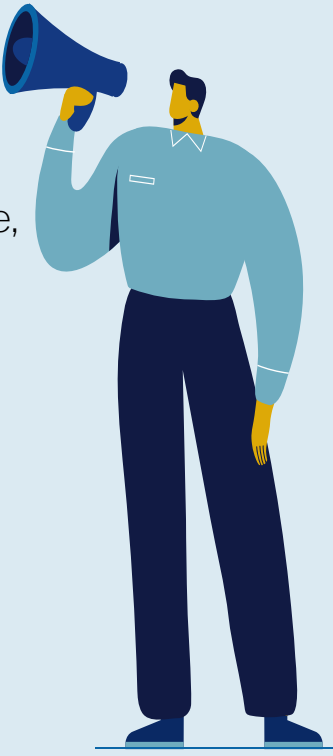

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459033

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci studenta Wydziału Biogospodarki i Systemów Żywnościowych

Aliaksandra Mashkouskiego

Rodzinie i Bliskim

wyrazy głębokiego współczucia

składają

Rektor, Dziekan oraz Społeczność Akademicka
Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

www.nekrologi.wyborcza.pl/34459043

 ODESZLI.pl

**Dziel się
wspomnieniami
o bliskich**

**Żyją
w naszej
pamięci**

**Wejdź
na serwis
odeszli.pl**

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO o wydaniu decyzji

Działając na podstawie art. 9q ust. 2 i 2a ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1234 ze zm.) – dalej u.t.k., w związku z art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1747 ze zm.) oraz w związku z art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112) – dalej jako ustawa ooś, informuję, że na wniosek inwestora: Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 142B, 02-305 Warszawa, została wydana przez Wojewodę Mazowieckiego, w dniu 9 października 2026 r., decyzja Nr 186/SPEC/2026 o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, dla inwestycji pod nazwą: **„Budowa linii kolejowej kolei dużych prędkości nr 85 na odcinku od km 14+200 do km 21+707” w ramach Inwestycji Towarzyszącej: „Budowa linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia – CPK – Łódź Niciarniana (bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK) – zadanie częściowe 1”**,

Teren planowanej inwestycji obejmuje nieruchomości lub ich części na terenie gminy Ożarów Mazowiecki w powiecie warszawskim zachodnim oraz gminy Brwinów i Miasta Pruszków w powiecie pruszkowskim, województwo mazowieckie, wskazane poniżej:

Działki objęte inwestycją (**łustym drukiem** – numery działek przeznaczone do przejęcia pod inwestycję znajdujące się w **liniach rozgraniczających** zgodnie z art. 9q ust. 1 pkt 1 u.t.k., w nawiasach numery działek po podziale, **drukiem podkreślonym** – numery działek znajdujące się poza linią rozgraniczającą, znajdujące się w zakresie inwestycji):

gmina Ożarów Mazowiecki, powiat warszawski zachodni, jednostka ew. 143206 5

Obręb 0002 Domaniewek 1 – działki nr ew. 77/2 (77/2, 77/10), 78 (78/3, 78/4), 79 (79/3, 79/4), 80 (80/3, 80/4), 81 (81/3, 81/4), 82 (82/3, 82/4), 83/2 (83/8, **83/9**), 83/3 (83/10, 83/11), 85/1 (85/4, 85/5);

Obręb 0003 Duchnice – działki nr ew. 1 (1/3, 1/4, 1/5), 2 (2/3, 2/4), 21, 28 (28/3, 28/4, 28/5), 29/1, 29/2 (29/5, 29/6, 29/7, 29/8), 30 (30/3, 30/4, 30/5, 30/6, 30/7), 31, 32 (32/1, 32/2, 32/3), 33 (33/1, 33/2, 33/3), 34 (34/1, 34/2), 35 (35/1, 35/2), 36/1 (36/5, 36/6), 36/2 (36/3, 36/4), 37 (37/1, 37/2), 38 (38/1, 38/2), 39 (39/1, 39/2), 40/2 (40/3, 40/4, 40/5), 41/1, 41/3 (41/12, 41/13), 41/4, 41/5 (41/14, 41/15), 41/6 (41/16, 41/17), 41/7, 41/8, 41/9, 41/10, 41/11, 42 (42/3, 42/4, 42/5, 42/6), 43 (43/1, 43/2), 44/4 (44/27, 44/28), 44/5 (44/21, 44/22), 44/7 (44/23, 44/24), 44/8 (44/25, 44/26), 44/9, 44/10, 44/12, 45, 46/5 (46/7, 46/8, 46/9), 47/2 (47/3, 47/4, 47/5), 48/2 (48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7), 49/2 (49/3, 49/4, 49/5, 49/6, 49/7), 50/1 (50/5, 50/6, 50/7, 50/8, 50/9), 51/1, 51/5 (51/13, 51/14, 51/15, 51/16, 51/17), 52/3 (52/9, 52/10, 52/11, 52/12, 52/13), 54 (54/1, 54/2, 54/3), 55 (55/1, 55/2, 55/3), 58/3 (58/5, 58/6, 58/7, 58/8, 58/9), 58/4 (58/11, 58/12), 59/5 (59/7, 59/8, 59/9, 59/10, 59/11, 59/12), 59/6, 60/3 (60/5, 60/6, 60/7, 60/8, 60/9, 60/10), 61/1 (61/25, 61/26), 61/3 (61/17, 61/18), 61/4, 61/5 (61/21, 61/22, 61/23, 61/24, 61/28), 61/14 (61/19, 61/20, 61/27, 61/29), 62/1 (62/32, 62/33), 62/6 (62/24, 62/25), 62/7, 62/14 (62/30, 62/31, 62/34, 62/47), 62/17 (62/26, 62/27, 62/28, 62/29), 63/19 (63/21, 63/22, 63/23, 63/24, 63/25), 63/20, 64/7 (64/11, 64/12), 64/8, 64/9 (64/13, 64/14, 64/15, 64/16, 64/17), 69 (69/1, 69/2, 69/3, 69/4, 69/5, 69/6), 70/2 (70/3, 70/4), 72/2, 72/6 (72/18, 72/19, 72/20, 72/21, 72/22, 72/23), 72/7, 72/8 (72/14, 72/15, 72/16, 72/17, 72/24), 72/9, 72/10 (72/11, 72/12, 72/13, 72/25), 77 (77/1, 77/2), 78/6, 78/7, 78/11, 78/12, 79/23, 79/25, 79/27, 84/1, 84/2 (84/3, 84/4, 84/5, 84/6, 84/7), 85/1, 85/2 (85/3, 85/4, 85/5, 85/6, 85/7), 88/6 (88/42, 88/43), 88/7, 88/13 (88/39, 88/40, 88/41), 88/19 (88/49, 88/50), 88/20, 88/21 (88/47, 88/48), 88/22, 88/26, 88/27, 88/28 (88/44, 88/45), 88/34, 88/35, 88/36, 89/2 (89/3, 89/4, 89/5, 89/6), 90 (90/1, 90/2), 92/2 (92/16, 92/17), 92/4, 92/6 (92/14, 92/15), 92/7, 93/3 (93/11, 93/12), 93/7 (93/9, 93/10), 94/1, 94/3, 94/4, 94/5, 94/6, 94/7 (94/12, 94/13), 94/8 (94/10, 94/11), 106/2, 106/16 (151/50, 151/52, 151/61), 151/40 (151/53, 151/54, 151/62), 153/1, 153/2, 154/3 (154/13, 154/14, 154/15), 154/7 (154/10, 154/11, 154/12), 155 (155/1, 155/2, 155/3), 156 (156/1, 156/2, 156/3), 157 (157/1, 157/2, 157/3), 159 (159/1, 159/2, 159/3), 160/2 (160/17, 160/18, 160/19), 160/4 (160/11, 160/12), 160/5, 160/6 (160/22, 160/23), 160/7, 160/8, 160/9, 541/2 (541/3, 541/4), 547, 548;

Obręb 0013 Ołtarzew – działki nr ew. 428/3, 429, 431/1 (431/4, 431/5, 431/6), 437/3 (437/6, 437/7), 530, 532 (532/1, 532/2);

Obręb 0026 PGR Gołaszew – działki nr ew. 10/2 (10/19, 10/20, 10/21, 10/27), 10/6 (10/22, 10/23, 10/24), 10/11 (10/17, 10/18), 10/12 (10/25, 10/26, 10/28), 12 (12/1, 12/2), 13/5, 13/6 (13/1, 13/2, 13/12, 13/13, 13/14), 13/7, 13/9 (13/15, 13/16, 13/17), 13/10 (13/18, 13/19), 25/1 (25/2, 25/8, 25/9), 25/2 (25/10, 25/11, 25/12, 25/13, 25/14, 25/15, 25/16), 27 (27/1, 27/2, 27/3, 27/4)

Obręb 0034 SHR Płochocin – działki nr ew. 32/3 (32/12, 32/13, 32/14), 32/11 (32/15, 32/16, 32/17), 33 (33/1, 33/2, 33/3), 35/1 (35/3, 35/4), 39 (39/1, 39/2, 39/3, 39/4, 39/5), 40 (40/1, 40/2, 40/3, 40/4, 40/5, 40/6), 41 (41/1, 41/2, 41/3), 42 (42/1, 42/2, 42/3), 43 (43/1, 43/2, 43/3), 44 (44/1, 44/2, 44/3), 45 (45/1, 45/2, 45/3), 46 (46/1, 46/2, 46/3), 47 (47/1, 47/2, 47/3), 48 (48/1, 48/2, 48/3), 49 (49/1, 49/2, 49/3), 50 (50/1, 50/2, 50/3), 51 (51/1, 51/2, 51/3), 52 (52/1, 52/2, 52/3), 53 (53/1, 53/2, 53/3), 54 (54/1, 54/2, 54/3), 55 (55/1, 55/2, 55/3), 56 (56/1, 56/2, 56/3), 57 (57/1, 57/2, 57/3), 58 (58/1, 58/2, 58/3), 59 (59/1, 59/2, 59/3), 60 (60/1, 60/2, 60/3), 61 (61/1, 61/2, 61/3), 62 (62/1, 62/2, 62/3), 63 (63/0, 63/2, 63/3), 64/1 (64/2, 64/3, 64/4), 66 (66/1, 66/2, 66/3), 67 (67/1, 67/2, 67/3), 68 (68/1, 68/2, 68/3), 69 (69/1, 69/2, 69/3), 70 (70/1, 70/2, 70/3), 71 (71/1, 71/2, 71/3), 72 (72/3, 72/4, 72/5), 73 (73/1, 73/2, 73/3), 74 (74/1, 74/2, 74/3), 75 (75/1, 75/2, 75/3), 76 (76/1, 76/2, 76/3), 77;

gmina Brwinów, powiat pruszkowski, jednostka ew. 142103 5

Obręb 0003 Domaniew – działki nr ew. 1/1, 1/2 (1/3, 1/4, 1/5, 1/6), 2 (2/3, 2/4), 3 (3/1, 3/2, 3/3), 4 (4/1, 4/2), 5 (5/1, 5/2, 5/3), 6 (6/3, 6/4, 6/5, 6/6), 7 (7/3, 7/4, 7/5), 8 (8/1, 8/2, 8/3), 9/3, 9/4 (9/5, 9/6, 9/7), 10 (10/1, 10/2, 10/3), 11, 13, 15, 17/1, 18, 21, 41/5, 41/6 (41/7, 41/8, 41/9, 41/10, 41/11), 42/2 (42/15, 42/16, 42/17), 42/3 (42/18, 42/19), 42/4 (42/20, 42/21, 42/22), 42/5, 42/6 (42/23, 42/24), 42/9, 42/10, 42/11 (42/12, 42/13, 42/14), 43 (43/3, 43/4, 43/5, 43/6, 43/7), 44/3, 44/4, 44/5, 44/6, 44/7, 44/8, 44/9), 45/3, 45/4 (45/5, 45/6, 45/7, 45/8, 45/9), 46/1 (46/4, 46/5, 46/6, 46/7, 46/8), 47/1 (47/30, 47/31), 47/2 (47/32, 47/33), 47/3 (47/34, 47/35), 47/4 (47/36, 47/37), 47/5 (47/52, 47/53, 47/54), 47/6 (47/55, 47/56), 47/7 (47/58, 47/59), 47/8 (47/60, 47/61), 47/9 (47/62, 47/63, 47/64), 47/10 (47/65, 47/66), 47/11 (47/67, 47/68), 47/14 (47/67, 47/68, 47/69, 47/70, 47/71, 47/69), 47/15 (47/38, 47/39, 47/40), 47/16 (47/41, 47/42), 47/17 (47/43, 47/44), 47/18 (47/45, 47/46), 47/21, 48/7 (47/11, 48/12, 48/13), 48/8 (48/15, 48/16, 48/17, 48/18, 48/19, 48/20, 48/21), 48/9, 48/10 (48/22, 48/23), 49/4 (49/5, 49/6, 49/7), 50 (50/3, 50/4), 51, 52, 53 (53/3, 53/4, 53/5, 53/6), 54/1, 55/2, 56, 57/2, 57/3, 58/1, 60/1, 61/1 (61/3, 61/4), 61/2 (61/5, 61/6, 61/7), 62 (62/1, 62/2, 62/3, 62/4), 63 (63/1, 63/2, 63/3, 63/4), 64 (64/1, 64/2, 64/3, 64/4), 65 (65/1, 65/2, 65/3, 65/4), 66 (66/3, 66/4, 66/5, 66/6), 67 (67/3, 67/4, 67/5, 67/6), 68 (68/3, 68/4, 68/5, 68/6), 69 (69/3, 69/4, 69/5), 70/3, 70/4 (70/7, 70/8, 70/9), 71 (71/3, 71/4, 71/5, 71/6), 72/1 (72/10, 72/11, 72/12, 72/13), 72/2 (72/14, 72/15), 72/3 (72/16, 72/17, 72/18), 182/3, 182/4 (182/7, 182/8, 182/9), 184/3, 184/4 (184/5, 184/6, 184/7, 184/8, 184/9), 185, 186/2;

Obręb 0004 Domaniewce – działki nr ew. 1 (1/3, 1/4), 2/18 (2/74, 2/75), 2/21 (2/84, 2/85), 2/23 (2/71, 2/72, 2/73), 2/30 (2/86, 2/87), 2/38, 2/39 (2/78, 2/79), 2/40 (2/76, 2/77), 2/41, 2/44 (2/80, 2/81), 2/45, 2/49, 2/50, 2/52 (2/82, 2/83), 2/53, 3/1 (3/4, 3/5, 3/6), 7/1 (7/3, 7/4, 7/5), 7/2 (7/6, 7/7, 7/8), 13 (13/1, 13/2, 13/3), 14 (14/1, 14/2, 14/3), 17 (17/1, 17/2, 17/3), 20 (20/1, 20/2, 20/3), 21 (21/1, 21/2, 21/3), 22 (22/1, 22/2, 22/3), 24/3 (24/11, 24/12, 24/13), 24/5 (24/8, 24/9, 24/10), 25 (25/1, 25/2, 25/3), 26 (26/3, 26/4, 26/5), 27/3 (27/9, 27/10, 27/11), 28 (28/1, 28/2, 28/3), 31/3 (31/7, 31/8, 31/9), 32 (32/1, 32/2), 37 (37/1, 37/2), 44/1 (44/19, 44/20), 44/2 (44/21, 44/22), 45/2 (45/3, 45/4), 46/6 (46/7, 46/8), 47/1 (47/19, 47/20), 47/13 (47/21, 47/22), 48/3 (48/22, 48/23), 48/13 (48/24, 48/25), 48/21 (48/26, 48/27), 49 (49/1, 49/2), 51/1 (51/28, 51/29), 51/14 (51/26, 51/27), 88 (88/1, 88/2, 88/3), 89 (89/1, 89/2, 89/3), 91 (91/1, 91/2, 91/3), 92 (92/1, 92/2, 92/3), 93 (93/1, 93/2), 141/4 (141/8, 141/9, 141/10);

Obręb 0010 Krosna-Wieś – działki nr ew. 101 (101/1, 101/2, 101/3), 113, 114/1, 114/2, 114/5, 114/6 (114/7, 114/8), 115, 132/10, 132/12 (132/33, 132/34, 132/35, 132/36, 132/37, 132/38), 132/13 (132/39, 132/40, 132/41, 132/42, 132/43, 132/44, 132/45, 132/46), 135 (135/1, 135/2, 135/3), 136/5 (136/11, 136/12, 136/13), 136/9 (136/14, 136/15, 136/16, 136/17, 136/18, 136/19, 136/20);

Obręb 0011 Krosna-Parcela – działki nr ew. 1, 5/1, 5/2, 6/1 (6/14, 6/15, 6/16, 6/17), 6/2 (6/18, 6/19, 6/20, 6/21, 6/22, 6/23), 19 (19/5, 19/6, 19/7), 21/2 (21/5, 21/6), 22/2 (22/5, 22/6), 23/1 (23/9, 23/10), 23/2 (23/11, 23/12, 23/13), 24/1, 24/2 (24/6, 24/7, 24/8), 25/

- [illegible]

- Warszawa/3445839

- [illegible]

Ogłoszenie płatne

- [illegible]

- [illegible]

20. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 13/19 (13/10) obręb 0034 SHR Płochocin, gmina Ożarów Mazowiecki, przez działki nr 32/13 (32/3), 33/2 (33), 40/3 (40), 41/2 (41), 42/2 (42), 43/2 (43), 44/2 (44), 45/2 (45), 46/2 (46), 47/2 (47), 48/2 (48), 49/2 (49), 50/2 (50), 51/2 (51), 52/2 (52), 53/2 (53), 54/2 (54), 55/2 (55), 56/2 (56), 57/2 (57), 58/2 (58), 59/2 (59), 60/2 (60), 61/2 (61), 62/2 (62), 63/2 (63), 64/3 (64/1), 66/2 (66), 67/2 (67), 68/2 (68), 69/2 (69), 70/2 (70), 71/2 (71), 72/4 (72), 73/2 (73), 74/2 (74), 75/2 (75), 76/2 (76) obręb 0034 SHR Płochocin, gmina Ożarów Mazowiecki oraz działki nr 13/18 (13/10), 13/16 (13/9) obręb 0026 PGR Gołaszew, gmina Ożarów Mazowiecki,
215. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 23/11 (23/2) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
216. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 23/13 (23/2) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
217. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 24/6 (24/2) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
218. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 24/8 (24/2) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
219. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 25/6 (25/2) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
220. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 6/14 (6/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
221. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 132/36 (132/12) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów, przez działki nr 24/1, 25/1, 6/18 (6/2), 6/22 (6/2), 22/6 (22/2), 23/10 (23/1), 23/12 (23/2), 24/7 (24/2), 25/5 (25/2), 26/7 (26/2), 26/5 (26/1) obręb 0011 Krosna-Parcela, gmina Brwinów oraz działki nr 132/34 (132/12), 132/44 (132/13) obręb 0010 Krosna-Wieś, gmina Brwinów,
222. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 88/50 (88/19) obręb 0003 Duchnice, gmina Ożarów Mazowiecki, przez działkę nr 88/49 (88/19) obręb 0003 Duchnice, gmina Ożarów Mazowiecki,
223. na rzecz każdorazowych właścicieli działki nr 13/12 (13/6) obręb 0026 PGR, Gołaszew gmina Ożarów Mazowiecki, przez działki nr 12/1 (12), 27/4 (27), 10/27 (10/2) obręb 0026 PGR Gołaszew, gmina Ożarów Mazowiecki.

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 9q ust. 3 u.t.k., który stanowi, że „w zawiadomieniu o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej zamieszcza się informację o miejscu, w którym strony mogą się zapoznać z treścią decyzji” i zgodnie z art. 72 ust. 6 ustawy o os. który stanowi, iż „Organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w ust. 1, dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niezwłocznie po wydaniu decyzji, podaje publicznie wiadomości informację o wydanej decyzji, o i możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, a także udostępnia na okres 14 dni w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu treść tej decyzji. W informacji wskazuje się dzień udostępnienia treści decyzji.”, oraz w związku z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) – dalej jako k.p.a., który stanowi że „organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronie czynny udział w każdym stadium postępowania” informuje, że z treścią decyzji oraz z dokumentacją sprawy strony mogą się zapoznać w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, pokój nr 7 POK, w poniedziałek w godz. 13:00 – 16:00 lub w czwartek w godz. 8:00 – 12:00 **po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod nr 22 695 63 90**. Osoby nieumówione nie będą obsługiwane. Czas przeznaczony na zapoznanie się z aktami wynosi do 30 min i nie może zostać przedłużony.

Treść decyzji zostanie udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej tutejszego urzędu od dnia **29 października 2026 r.** do dnia **12 listopada 2026 r.**

Na podstawie art. 9q ust 2 i 2a u.t.k., wojewoda doręcza decyzję o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wnioskodawcy oraz wysła zawiadomienie o jej wydaniu właścicieliom lub użytkownikom wieczystym nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie tej decyzji na adres wskazany w katastrze nieruchomości. Pozostałe strony zawiadania w drodze obwieszczeń w urzędzie wojewódzkim i urzędach gmin właściwych ze względu na przebieg linii kolejowej, na stronach internetowych tych gmin, urzędu wojewódzkiego, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, a także w prasie lokalnej. Doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w katastrze nieruchomości jest skuteczne.

Jeżeli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej odpowiednio wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokalizację oraz inne pomieszczenie niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 28 dni, od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu tej decyzji, wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkownictwa wieczystego (art. 9y ust. 3e u.t.k.) – dotyczy nieruchomości, które stają się własnością Skarbu Państwa.

Od niniejszej decyzji, zgodnie z przepisami art. 9q ust. 5 u.t.k., służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki, za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, w terminie 14 dni, od dnia jej doręczenia. Stronom postępowania przysługuje odwołanie w terminie 14 dni, od skutecznego doręczenia zawiadomienia o jej wydaniu, natomiast pozostałym stronom w terminie 14 dni, od obwieszczenia o wydaniu decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Wojewodzie Mazowieckiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zawiadomienie zgodnie z art. 49 § 2 k.p.a. uważa się za dokonane po upływie 14 dni, od dnia w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej.

Data publicznego obwieszczenia: 29 października 2026 r.

WIR-I.747.2.14.2025.IK1

Wyjątkowa nowicjuszka

– Wielu ludzi zastanawiało się, czy finał Rolanda Garrosa to tylko szczęśliwy przypadek i historia Kopciuszka, który za chwilę zniknie. Maja udowodniła, że to początek czegoś wielkiego – mówi w rozmowie ze Sport.pl Jon Wertheim, znany dziennikarz stacji CBS.

Dominik Senkowski

Sensacyjny finał Rolanda Garrosa, wygrana „tysięcznika” w Wuhan, półfinał w Singapurze i awans na II. miejsce w rankingu WTA sprawiły, że Maja Chwalińska dołączyła do czołówki kobiecego tenisa. Jej niesamowity marsz odbił się głośniejszym echem w środowisku tenisowym. Zapytaliśmy zagranicznych ekspertów, którzy na chłodno śledzą dokonania Chwalińskiej, jak patrzą na jej występy. Przypuszczają, że Polka ich zaskoczyła.

Koniec mitu

Dla wielu obserwatorów największą zagadką w grze Polki była jej zdolność do adaptacji na nawierzchni twardej. Maja, tenisistka niskiego wzrostu, słynąca z finezji, dużych rotacji i sprytu, wydawała się naszym rozmówcom zawodniczką stworzoną wyłącznie na mączkę. Rzekiwistość zweryfikowała te opinie.

Matt Zemek z podcastu Tennis Accent przyznaje, że Maja Chwalińska całkowicie zmieniła jego perspektywę: – Nie spodziewałem się, że po Rolandzie Garrosie będzie w stanie kontynuować pasmo sukcesów, zwłaszcza na kortach twardych. Myślałem, że cierpliwa gra Mai, oparta na obronie i miksowaniu rotacji, jest skrojona wyłącznie pod mączkę i nie przełoży się na beton. Bardzo się myliłem. Jej miejsce w rankingu to ogromne osiągnięcie i dowód ogromnych umiejętności.

Wtóruje mu francuski dziennikarz Remi Bourrieres, autor książki „Fedal”, o rywalizacji Rogera Federera z Rafaellem Nadalem. – Jestem trochę zaskoczony, że jej pierwszy wielki wynik [zwycięstwo w Wuhan] przyszedł na kortach twardych. Uważałem, że ze względu na brak potężnej siły uderzenia będzie to dla niej najtrudniejsza nawierzchnia. Myślałem, że prędzej wciąż będzie błyszczeć na mączce, może pokaże się na trawie, ale nie na nawierzchni twardej – mówi.

Chwalińska po wygranej w Wuhan przyznała, że słyszała sugestie, iż jest jednowymiarowa, a jej tenis pasuje jedynie do kortów ziemnych. – Ale myślę, że czasami ludzie po prostu krytykują innych, bo nikt ich nie słucha. Jedyne, co potrafią, to krytykować. To trudne, bo jesteś na korcie i jesteś bardzo bezbronny. Nie możesz nic odpowiedzieć. Jestem na-

• Maja Chwalińska z trofeum za zwycięstwo w turnieju WTA 1000 w Wuhan, 18 października 2026 r. FOT. REUTERS / MAXIM SHEMETOV

prawdę szczęśliwa, że udowodniłam sobie, że mogę grać na każdej nawierzchni – przekonywała tenisistka.

Włoski dziennikarz Diego Barbiani z portalu Oktennis.it zwraca uwagę na trudny moment, z jakim Polka musiała się zmierzyć po Paryżu. Najpierw kontuzja na Wimbledonie, potem wycofywanie się z kolejnych imprez, debiut w największych turniejach rangi 500 i 1000, szybkie porażki. – Z tego powodu nie spodziewałem się, że pod koniec sezonu dotrze do finału rangi 1000. Myślałem, że po tej pierwszej eksplozji formy będzie potrzebowała czasu na adaptację i czeka ją więcej wahań formy. Paryż przyniósł gigantyczną presję i wątpliwości, ale świetnie dla Mai, że wykorzystała swoją szansę w Wuhan – wskazuje Barbiani.

Magia rotacji

Co sprawia, że Chwalińska jest tak niewygodna dla potężnie uderzających rywali? Tylko ostatnio poradziła sobie m.in. z Igą Świątek, Iwą Jović czy Marią Sakkari. Ekspertci są zgodni: kluczem jest totalne zaburzenie rytmu gry przeciwniczek i nieszablonowe myślenie na korcie.

Matt Zemek precyzyjnie wyjaśnia fenomen jej stylu: – Maja potrafi zmieniać tempo, rotację i kąty uderzeń. Zawsze stosuje różne kombinacje, przez co jest trudna do odczytania. Nie daje rywalkom tej samej piłki ani tego samego schematu w wymianie. Gdy myślisz, że zagra uderzenie o średniej sile, ona uderza mocno. Kiedy spodziewasz się siły – zwalnia. Trzyma przeciwniczki w ciągłej niepewności i wyraźnie znalazła sposób, by przełożyć tę formułę na korty twarde.

Zemek uważa, że sukcesy Chwalińskiej stanowią najlepsze przypomnienie, że w tenisie inteligencja oraz umiejętność budowania akcji wciąż mają ogromne znaczenie. Samo moc-

ne uderzanie piłki nie gwarantuje sukcesu. Jego zdaniem, Maja z pewnością inspiruje wiele zawodniczek, by grały mądrzej i bardziej świadomie. – Często tenisistki wychodzą na kort bez planu B, bez alternatywnego rozwiązania. Chwalińska zawsze ma w zanadrzu inne opcje, dzięki czemu wspina się w rankingach wyżej niż wielu przewidywało.

Podobne wnioski wyciąga Diego Barbiani: – Jej styl gry stawia najmocniej uderzające tenisistki w bardzo niekomfortowej sytuacji. Ma niesamowite czucie piłki, różnorodność, szybkość, jest zawzięta. A fakt, że jest leworęczna, dodatkowo pomaga jej na korcie.

Zmiana na trwałe?

Głos w sprawie Mai Chwalińskiej zabrał także, specjalnie dla Sport.pl, Jon Wertheim ze stacji CBS, współpracownik Andy’ego Roddicka w podcaście „Served”. Amerykanin zauważa, że droga Mai różni się od typowych eksplozji talentów nastoletnich zawodniczek.

– To wspaniała historia. Wielu ludzi nie było pewnych, czy historia Kopciuszka na kortach Rolanda Garrosa to tylko szczęśliwy wypadek przy pracy, o którym zapomnimy, czy początek czegoś wielkiego. Okazało się, że to ta druga opcja. Częściowo wynika to z wieku Mai, nie była nastolatką, która nagle wystrzeliła. 25-latką nigdy wcześniej nie była w top 100. Pamiętam, jak mówiła mi w Paryżu, że jej celem na ten sezon było po prostu wejście do czołowej setki – mówi.

Wertheim zwraca również uwagę na fizyczny kontrast w porównaniu Polki z dominującymi w tourze zawodniczkami: – Nie ma warunków w stylu Jeleny Rybakiny czy Aryny Sabalenki i nie wygrywa meczów samą siłą uderzenia. Porusza się świetnie, jest bardzo sprytna. Myślę, że jej największą siłą jest psychika, nie

wpada w skrajności, jest dojrzałą zawodniczką w stylu Jessiki Peguli.

Mimo najlepszych miesięcy w karierze Mai Chwalińskiej, nasi rozmówcy ostrzegają przed wyzwaniem, jakie nadejdą dla niej w kolejnym roku. Obrona punktów za finał Wielkiego Szlema i zwycięstwo w turnieju rangi WTA 1000 będzie gigantycznym testem dojrzałości.

Jon Wertheim stawia kluczowe pytanie o tzw. „syndrom drugiego sezonu”: – Jak Maja może uniknąć problemów w kolejnym roku? Rywalizacja znają już jej grę, w 2027 nie będzie elementu zaskoczenia. Jako zawodniczka rozstawiona będzie mierzyć się z dziewczynami, które są w stanie specjalnie się na nią przygotować. Kolejny rok będzie dla niej ogromnym sprawdzianem.

Amerykanin przypomina, że po świetnym sezonie 2024 Jasmine Paolini obniżyła loty, Amanda Anisimowa też nie gra tak dobrze, jak 12 miesięcy temu, a Mirra Andriejewa potrzebowała wielu miesięcy, by wrócić na wyższy poziom.

Nagrody na horyzoncie

Spektakularny skok Polki do ścisłej czołówki sprawia, że zagraniczni eksperci nie mają wątpliwości w kwestii nagród na koniec sezonu. Matt Zemek stawia sprawę jasno: – Nie ma innej opcji, zdecydowanie powinna zdobyć nagrodę dla Nowicjuszek Roku w rozgrywkach WTA. Trzeba wziąć pod uwagę, jak udowodniła, że nie jest tylko specjalistką od mączki. Pokazała wysoką formę nie tylko wiosną w Europie, ale i podczas azjatyckiego touru. Jest nową gwiazdą.

Wertheim dodaje, że nie widzi dla Mai realnej konkurentki do tej nagrody.

W kwestii nagrody szkoleniowca zdania są bardziej podzielone, ze względu na sukcesy rywalek. Czy Jaroslav Machovsky może zostać wybrany Trenerem Roku? Wszystko zależy od tego, czy WTA będzie chciała nagrodzić Stefano Vukova, opiekuna liderki rankingu Jeleny Rybakiny, za którym ciągną się kontrowersje związane z domniemanym zachowaniem wobec tenisistki i zawieszenie, zakończone w zeszłym sezonie.

Maja Chwalińska udowodniła światu, że na korcie siła nie musi być najważniejsza. Remi Bourrieres podsumowuje jej dokonania krótko: – To fantastyczna zawodniczka z ekscytującym stylem gry. Maja stanowi po prostu wielką wartość dla tenisa. ●

SPORT.PL

■ Dlaczego polscy turyści giną w Tatrach

■ Burza w USA – gwiazdor NFL mógł stracić życie przez mecz futbolu

■ Relacje z meczów Pucharu Polski

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **SPORT.PL**

Zapraszamy na **Sport.pl+**. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34458859

34457618

**STAROSTA BIELSKI
W BIELSKU PODLASKIM**
GK.6821.9.2026

Bielsk Podlaski, 2026-10-26

OGŁOSZENIE O ZAMIARZE OGRANICZENIA SPOSOBU KORZYSTANIA Z NIERUCHOMOŚCI O NIEUREGULOWANYM STANIE PRAWNYM

Na podstawie art. 114 ust. 3 i 4 w związku z art. 124 ust. 1 i 2 oraz art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami /Dz. U. z 2026 r., poz. 399 ze zm./

Starosta Bielski

wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, informuje o zamiarze ograniczenia w drodze decyzji, sposobu korzystania z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, położonej w obrębie 0013 Hryniewiczze Duże, gmina Bielsk Podlaski, powiecie bielskim, województwie podlaskim, oznaczonej numerem geodezyjnym działki **376/2** o pow. 0,0706 ha, poprzez udzielenie zezwolenia na lokalizację na tej nieruchomości przyłączy telekomunikacyjnych.

Zgodnie z ustaleniami art. 113 ust. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami ww. nieruchomość jest nieruchomością o nieuregulowanym stanie prawnym z uwagi na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów i innych dokumentów, na podstawie których można ustalić osoby, którym przysługują do niej prawa rzeczowe.

W związku z powyższym wzywam wszystkie osoby które wykażą, iż przysługują im prawa rzeczowe do w/w nieruchomości, aby w terminie **dwóch miesięcy** od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia, zgłosiły i udokumentowały swoje prawa pod rygorem pominięcia ich jako strony w postępowaniu o ograniczenie korzystania z nieruchomości w celu lokalizacji na tej nieruchomości przyłączy telekomunikacyjnych.

Osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do przedmiotowej działki winny się zgłosić w w/w terminie do Wydziału Geodezji i Katastru Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim przy ul. 11 Listopada 4, pokój 109, tel. (85) 833 11 40 – celem wykazania swoich praw rzeczowych do nieruchomości.

wyborcza

REDAKCJA

ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wielński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA

Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak

REKLAMA

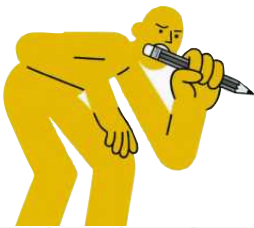
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press

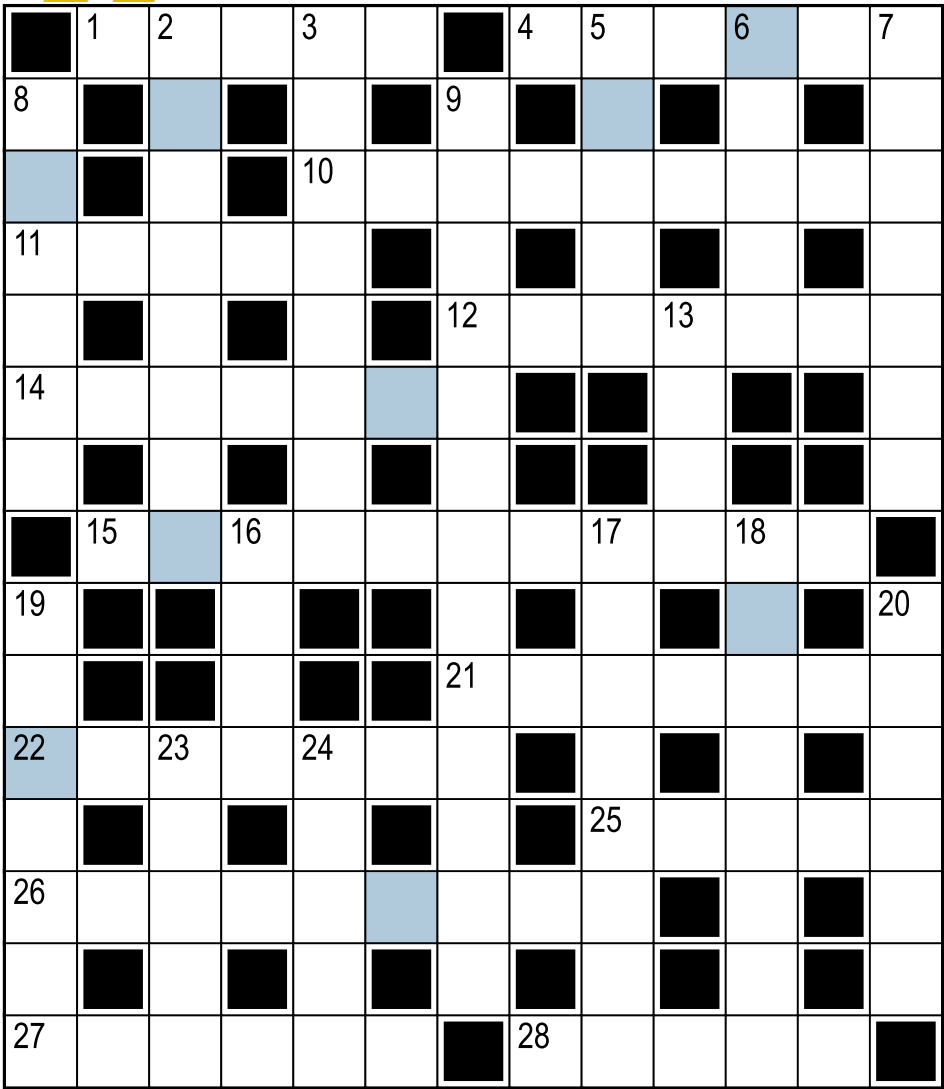
ISSN 0860-908X

Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

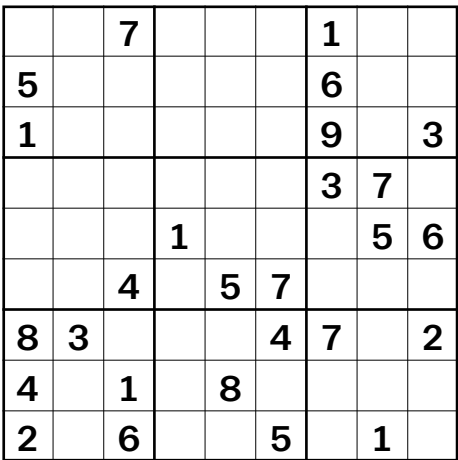
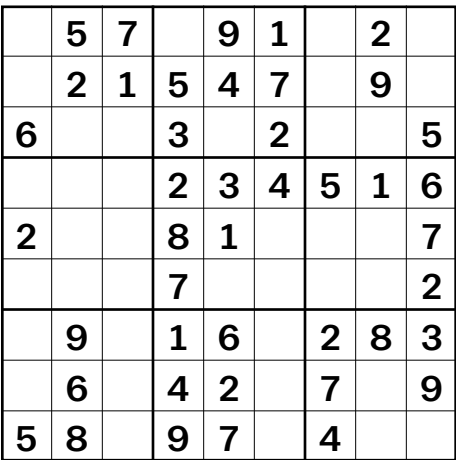
krzyżówka

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 149 z 28.10:
Poziomo: 1) żniwa 4) rozlew 10) naparstek 11) Rodan 12) Zambezi 14) Babette 15) Artur Andrus 21) Chrobry 22) sandacz 25) gońce 26) pożądanie 27) szanty 28) strit
Pionowo: 2) niedobór 3) Winnetou 5) ogrom 6) latte 7) wiklina 8) Poręba 9) sprzedawczyni 13) Bóbr 16) trąd 17) dyrygent 18) Urbański 19) rysopis 20) syrena 23) nóżka 24) audyt
Hasło: Agata Buzek.

su do ku

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

- Poziomo:**
1) potocznie: nieświeże jajka
4) broń w tekście naszego hymnu
10) sport, w którym libero nie skacze do bloku
11) na żądanie lub macierzyński
12) potarćówka u kumpeli albo wiejski festyn
14) hazardowa gra w karty
15) aktorka wcielająca się w rolę
21) kandydat rozdawał uśmiechy i ... dłoni
22) prawnik
25) wgłębienie w ścianie budynku; nisza
26) umowy menadżerskie
27) ścieżka w miejskim parku
28) nie ma litości dla swoich poddanych

- Pionowo:**
2) western „Pat Garrett i ...”
3) Garri, rosyjski arcymistrz szachowy
5) dokonany w sklepie
6) David, nagrał piosenkę „Life on Mars?”
7) kolor różowoczerwony z odcieniem fioletowym
8) ... hotelowa (boye, recepcjoniści, pokojówki)
9) żołnierka na pomniku w Kołobrzegu
13) czołg ... 102
16) żywotniki
17) ochy i achy na czyjś temat; peany
18) objął tron po abdykującym monarsze
19) upodabnianie się zwierząt bezbronnych do osobników zdolnych do obrony
20) kierunkowskaz
23) łódź z liter wyrazu „ocean”
24) Tadzik, sąsiad Karola Krawczyka (serial „Miodowe lata”)

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy
na Twoje
uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężkiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

E	R	I	A	G	I	K
T	C	I	L	O	T	A
N	Z	S	A	O	F	E
E	K	R	R	K	A	G
Z	A	M	A	R	E	I
Y	K	Z	N	S	O	W
D	M	Y	Z	Z	E	W
I	Ę	Ż	C	P	L	E
R	E	T	R	O	O	K

wiersze dyzenteria mężczyzna sarkofag
kolporter katoliczka

Hasło z 28.10: podróżni

skojarzenia

Dobre kino	Indiana Jones	Pomidor szklarniowy	Maska i szpada
Brzydkie kaczątko	Sierżant Garcia	Doktor Kimble	Śliska larwa
Rick Deckard	Chwile szczęścia	Balet z Odettą	Han Solo
Diego de la Vega	Lohengrin	Leda	Tornado

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 28.10:
Narzędzia w warsztacie stolarza: Strug, Tarnik, Piła, Wkrętak. **Potocznie o brzuchu, zwłaszcza dużym:** Bęben, Maciek, Bandzioch, Kałdun. **Pierwsze nazwiska literatów o podwójnym nazwisku:** Przerwa, Herling, Pawlikowska, Szelburg. **Kryją w sobie coś do chłosty:** Batory, Lubicz, Alpejczyk, Knutsen

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34426992

Słowno

Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej

Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia